

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(29 червня – 5 липня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	17
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	41
Центральні.....	41
Регіональні.....	69
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	75

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(29.06-05.07.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

02.07.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/rezultaty-urc-2026-investytsii-publichno-pryvatne-partnerstvo-ta-liudskyi-vymir>

Результати URC-2026: інвестиції, публічно-приватне партнерство та людський вимір

Міжнародна конференція з питань відновлення України (URC-2026) завершилася підписанням низки важливих угод для Міністерства розвитку громад і територій України.

Саміт чітко окреслив зміну підходів: від моделі оперативного реагування на руйнування до логіки довгострокового планування відбудови. Цей процес базується на трьох ключових фокусах: людському вимірі, цифровізації та публічно-приватному партнерстві.

Загалом за результатами конференції залучено понад 1,5 млрд євро інвестицій та фінансування. Віцепрем'єр-міністр з відновлення – міністр розвитку громад і територій України Олексій Кулеба разом із Першою заступницею міністра Альоною Шкрум та заступниками міністра Олексієм Рябикіним, Сергієм Деркачем, Андрієм Кашубою підписали понад 30 угод, засвідчень та меморандумів.

«Ця конференція довела головне: Україна не просто чекає на допомогу, вона пропонує світу нові стандарти стійкості, експертизи та нову архітектуру відновлення. Ми починаємо залучати ШІ до довгострокового планування, залучаємо приватний бізнес за механізмом публічно-приватного партнерства, і перетворюємо кожну інвестицію на конкретний, відчутний результат для наших людей.

Світ не просто спостерігає за боротьбою України, а інвестує в нашу стійкість. Ми залучили 1,5 млрд євро фінансування та інвестицій, а також громади уклали угод та меморандумів на загальну суму близько 300 млн євро», – наголосив Олексій Кулеба.

Інвестиції

У житловому секторі підписано угод на 351 млн євро на житлові програми (компенсації, пільгові іпотечні кредити, соцжитло).

- Банк розвитку ради Європи (БРРЕ) виділяє понад 251 млн євро на розвиток житлових програм та підтримку українців, які втратили житло через російську агресію. 100 млн євро на компенсації за програмою «Відновлення» (50 млн євро надає БРРЕ, 50 млн євро – уряд Італії) та 11 млн євро на розвиток механізму «Відновлення». Спільна заява про 80 млн євро на розширення програми «Житло для ВПО з ТОТ» і фінансування близько 2000 житлових ваучерів, а також

– 60 млн євро для започаткування програми «Житло для ветеранів» та надання понад 1 500 пільгових іпотечних кредитів.

- У межах нового пакету підтримки Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) запускає пілотну програму соціального та доступного житла для ВПО, молоді та неповних сімей обсягом 100 млн євро (поєднання гранту ЄС та кредиту банку).
- Європейський інвестиційний банк також анонсував підписання угоди «Програма відновлення енергоефективності багатоквартирних будинків» загальною вартістю у 120 млн євро, яку реалізовуватиме Фонд енергоефективності України.

У секторі транспорту на URC залучено 149 млн євро на ремонт та відновлення доріг.

- Європейський інвестиційний банк виділив 96 млн євро на ремонт доріг, мостів та розбудову прикордонної інфраструктури для зміцнення зв'язків з ЄС, а також – грант в розмірі 50,05 млн євро на реалізацію проєктів «Транспортний зв'язок в Україні – Фаза II та Фаза III» для будівництва транспортних розв'язок та капітального ремонту пішохідних переходів задля підвищення безпеки дорожнього руху й оптимізації транспортних потоків.
- Також Європейський інвестиційний банк анонсував підписання угоди щодо розвитку прикордонної інфраструктури у межах проєкту «Пункти пропуску (Транш А)» у розмірі 60 млн євро, підписав Acknowledgement щодо виділення гранту 3 млн євро у межах проєкту «Solidarity Lanes», а МБРР – щодо захисту залізничної інфраструктури у межах проєкту RELINK вартістю 8,5 млн євро.
- Меморандум про взаєморозуміння щодо Ініціативи з безпеки та сполучності між Україною, Європейською комісією та Європейським інвестиційним банком, що відкриває шлях до 120 млн євро фінансування на інфраструктуру, транспорт, енергетику й цифрову інфраструктуру.

Запущено Ukraine Transport Support Fund – міжнародний механізм для прискореної модернізації транспортної інфраструктури та інтеграції України до мережі ЄС. Перші внески на суму понад 3,1 млн євро вже підтвердили Литва, Швеція, Норвегія та Естонія.

Муніципальна інфраструктура і послуги:

- У секторі водопостачання і водовідведення Європейський інвестиційний грант виділив грант розміром 25 млн євро, а також – оголосив про намір підписання угоди про розширення проєкту на Транш В розміром у 100 млн євро.
- Раніше у рамках підготовки до URC 2026 було підписано Грантову угоду між Україною та Японським агентством міжнародного співробітництва (JICA) щодо реалізації Програми екстреного відновлення (Фаза 5) розміром у 39 млн доларів.

- Також залучено 524 млн євро на проекти муніципальної інфраструктури в рамках механізму Ukraine Investment Framework (UIF). Agence Française de Développement (AFD) виділив 276 млн євро на проект «Муніципальна інфраструктура для сталих територій (MISTO)», NEFCO – 109 млн євро на Програму зеленої відбудови України, а Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) – 139 млн євро на муніципальні проекти.

На URC понад 150 громад презентували 528 пріоритетних для регіонів проєктів, що потребують фінансування. У межах конференції громади та ОВА підписали понад 30 угод та меморандумів про партнерство з міжнародними урядами та партнерами, і залучили близько 300 млн євро інвестицій та грантів.

Також укладені Спільна декларація між Міністерством закордонних справ Литовської Республіки та Міністерством розвитку громад та територій України щодо зміцнення співробітництва між литовськими та українськими громадами і Меморандум про співпрацю між Адміністрацією морських портів України та Міжнародним портом Антверпен-Брюгге, Навчальним центром порту АТЕС Антверпен/Фландрія.

Публічно-приватне партнерство

Міністерство розвитку громад і територій України презентувало портфель проєктів публічно-приватного партнерства (ППП). Наразі у портфелі напрацьовано понад 30 проєктів, 15 з яких визначено пріоритетними на поточний рік. Очікуваний обсяг інвестицій за цими напрямками складає 5–10 мільярдів євро.

Основна частка проєктів – у секторі транспорту: автодороги, порти, залізниця та водна інфраструктура. Зокрема, Мінрозвитку презентувало другий проєкт публічно-приватного партнерства у морській галузі – концесію поромного терміналу в порту Чорноморськ.

Пріоритетними є публічно-інвестиційні проєкти з посилення логістичного сполучення з ЄС («Шляхи солідарності»):

- реконструкція траси М-15 Одеса–Рені,
- модернізація коридору Львів–Рава-Руська–Краківець–Шегині та будівництво Північного обходу Львова,
- розвиток під'їзних шляхів до кордону з Польщею,
- розбудова мережі WIM-комплексів (зважування в русі),
- розбудова мережі сервісних зон,
- концесія залізничних вокзалів, інтермодальних хабів та терміналів морських портів.

Інноваційні технології у відбудові

На URC презентували Rebuild Ukraine Intelligence Platform – унікальну ШІ-платформу для комплексного планування відбудови. Система інтегрує 47 баз даних, міжнародні методології та директиви ЄС, що дозволяє скоротити розробку концепцій розвитку міст із років до лічених годин.

ШІ моделює сценарії з урахуванням демографії, безпеки та ресурсів, автоматично формуючи портфель інвестиційних проєктів. Для держави це

прозорість і мінімізація корупційних ризиків, а для інвесторів – чітка картина перспективних напрямів.

Подібна система із використанням AI-технології аналізу великих даних може використовуватися у впровадженні планів енергетичної стійкості міст та регіонів та оперативного реагування у разі ворожих атак або аварій.

Система дозволяє автоматично генерувати резервні плани роботи енергетичної системи. Вона миттєво визначає пріоритетність відновлення лікарень, шкіл та іншої критичної інфраструктури та за декілька хвилин пропонує рішення.

03.07.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/oleksii-kuleba-maizhe-100-zabronovanykh-zhytlovykh-vaucheriv-vykorystano-ponad-3200-rodyn-prydbaly-zhytlo>

Олексій Кулеба: майже 100% заброньованих житлових ваучерів використано, понад 3200 родин придбали житло

3228 українських родин придбали власне житло завдяки житловим ваучерам у межах компонента програми «Відновлення «Житло для ВПО з ТОТ».

Із моменту старту фінансування бронювання коштів 1 травня 2026 року фактично майже 100% заброньованих ваучерів уже реалізовано. Йдеться про використання першого траншу коштів, який був виділений на відповідний компонент.

На першому етапі програма передбачає надання житлових ваучерів внутрішньо переміщеним особам, які виїхали з тимчасово окупованих територій та мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни.

«Найважливіший результат для нас – тисячі родин, які через російську агресію втратили свої домівки та були змушені залишити тимчасово окуповані території, вже знову мають власне житло. Сьогодні це вже 3228 родин. Серед них – майже 600 родин маріупольців, загалом понад 1 160 родин із Донецької області, понад 1 200 – з Луганської, близько 400 – із Запорізької та ще майже 400 – із Херсонської області. Програма працює, люди активно використовують житлові ваучери та самостійно обирають громади, де хочуть жити й будувати своє майбутнє. Попит на програму залишається дуже високим – отримали понад 42 тисяч заявок. Продовжуємо залучати додаткове фінансування. Під час Ukraine Recovery Conference 2026 підписано угоду з Банком розвитку Ради Європи про залучення 80 млн євро для підтримки у реалізації програми. Це дозволить ще більшій кількості внутрішньо переміщених осіб, наших військових та ветеранів, отримати власне житло», – зазначив віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба.

Загальна площа придбаного житла перевищила 185 тисяч квадратних метрів.

Найбільше об'єктів за житловими ваучерами придбано у Київській області – тут уже використано понад 629 ваучерів на суму більше 1,3 млрд грн.

До лідерів також входять:

- Дніпропетровська область – 432 ваучери на понад 862 млн грн;
- Одеська область – 382 ваучерів на понад 763 млн грн;
- місто Київ – 335 ваучерів на 669 млн грн.

Понад 100 житлових ваучерів вже використано у Миколаївській, Харківській, Івано-Франківській та Черкаській областях.

Загалом житло за ваучерами придбали у 22 регіонах України. Серед регіонів, де родини вже скористалися програмою, – Хмельницька, Вінницька, Чернівецька, Полтавська, Тернопільська, Львівська, Закарпатська, Кіровоградська та Волинська області та інші.

Майже 88% придбаного житла – квартири, ще близько 11% – приватні будинки. Понад 87% житла придбано на вторинному ринку. Це свідчить, що механізм житлових ваучерів активно працює на реальному ринку нерухомості та дозволяє родинам самостійно обирати житло відповідно до своїх потреб.

Загалом на участь у програмі подано понад 42 тисяч заяв. Більше 38 тисяч із них вже розглянуті та погоджені місцевими комісіями.

У межах першого етапу було погоджено 3 296 заявок на фінансування житлових ваучерів на загальну суму 6,59 млрд грн. Житловий ваучер – це державна гарантія на суму 2 млн. грн. для придбання власного житла.

За умовами програми, якщо заброньовані кошти не використовуються протягом 60 днів, вони повертаються до програми та спрямовуються наступним заявникам. У такому випадку людина може повторно подати заявку та знову стати в чергу. Після успішного бронювання люди отримують у застосунку Дія оновлений статус «Зверніться до нотаріуса», що означатиме можливість переходити до оформлення купівлі житла.

30.06.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/lvivshchyna-rozvytok-rad-vpo>

На Львівщині обговорили розвиток Рад ВПО та підтримку внутрішньо переміщених осіб

Заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Тетяна Кірієнко перебувала з робочим відрядженням на Львівщині, у межах якого взяла участь у Всеукраїнській зустрічі-діалозі «ВПО, національних меншин (спільнот) і влади: діалог заради рішень» та провела робочу нараду з представниками Рад ВПО Львівської області.

Мінсоцполітики системно працює над удосконаленням державної політики у сфері підтримки внутрішньо переміщених осіб. Серед ключових

напрямів – розвиток житлових рішень, зокрема шляхом придбання житла для ВПО у сільській місцевості, компенсація витрат за тимчасове розміщення, надання соціальних послуг, спрямованих на адаптацію та інтеграцію внутрішньо переміщених осіб у громадах. Саме тому постійна взаємодія з регіонами та громадами є важливою складовою діяльності Міністерства.

У межах Всеукраїнської зустрічі-діалогу представники центральної та місцевої влади, народні депутати України, громадські та міжнародні організації спільно опрацювали питання, порушені внутрішньо переміщеними особами, та визначили подальші напрями взаємодії для їх вирішення.

Продовжуючи системну роботу Міністерства з посилення ролі та інституційної спроможності Рад ВПО, Тетяна Кірієнко провела нараду з представниками Рад ВПО Львівської області. Під час зустрічі обговорили особливості діяльності Рад у громадах, питання формування їхнього складу та актуальні виклики, що виникають у процесі їхньої роботи. Також йшлося про досвід Львівщини, де в кожній громаді функціонує власна Рада ВПО, до складу якої входять внутрішньо переміщені особи.

Окрему увагу приділили посиленню кадрової спроможності Рад ВПО. Учасники зустрічі обговорили необхідність залучення до їхньої роботи юристів, фінансистів та інших профільних фахівців, що сприятиме підвищенню ефективності їхньої діяльності, якості підготовки пропозицій та взаємодії з органами державної влади, місцевого самоврядування й міжнародними партнерами.

«Ефективна державна політика формується тоді, коли вона спирається на досвід громад і людей, яких безпосередньо стосуються її рішення. Саме тому для Міністерства важливо підтримувати постійний діалог із Радами ВПО та посилювати їхню роль у громадах», – наголосила Тетяна Кірієнко.

Львівська область сьогодні прийняла понад 200 тисяч внутрішньо переміщених осіб. За таких умов ефективна взаємодія Міністерства, Львівської обласної військової адміністрації, органів місцевого самоврядування та Рад ВПО є важливою передумовою для формування рішень, що враховують потреби людей та сприяють їхній адаптації й інтеграції.

03.07.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/napratsyuvannya-hromad-polityka-vpo>

Тетяна Кірієнко: практичні напрацювання громад мають стати основою політики інтеграції ВПО

Заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Тетяна Кірієнко відкрила стратегічну сесію «Напрацювання дієвих рішень для політики інтеграції ВПО» вітальним словом, у якому представила подальші

кроки Міністерства у сфері підтримки та інтеграції внутрішньо переміщених осіб.

Стратегічна сесія відбулася у межах Програми «Єднання заради дії», що реалізується міжнародною організацією IREX в Україні за підтримки Державного департаменту США. Захід об'єднав представників обласних військових адміністрацій, Рад ВПО, територіальних громад, міжнародних партнерів та громадського сектору для обговорення подальших кроків державної політики у сфері інтеграції ВПО.

Міністерство продовжує розвивати механізми взаємодії з громадами, удосконалювати житлові рішення та систему соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Одним із напрямів цієї роботи є розвиток механізмів взаємодії з Радами ВПО. Окрему увагу буде приділено аналізу їхньої діяльності, щоб визначити, які Ради ВПО активно працюють у громадах, які потребують додаткової підтримки, а також посилити взаємодію з обласними військовими адміністраціями.

«Ми провели наради з керівниками обласних Рад ВПО, будемо зустрічатися щомісяця та вибудовувати систему взаємодії, щоб вони могли визначати потреби громад і брати участь у реалізації державної політики», – зазначила Тетяна Кірієнко.

Під час стратегічної сесії також було представлено подальші кроки Міністерства у сфері житлової політики. Зокрема, йшлося про облаштування та підвищення інклюзивності місць тимчасового проживання, а також реалізацію експериментального проєкту із закупівлі будинків у сільській місцевості. Для реалізації цієї програми вже створено робочу групу за участю міжнародних партнерів.

Окремий блок виступу був присвячений розвитку соціальних послуг для внутрішньо переміщених осіб. Зокрема, триває розвиток послуг адаптації та інтеграції, довготривалого медсестринського догляду, а також опрацьовується запровадження послуги догляду вдома із залученням соціальних асистентів для підтримки людей похилого віку та інших вразливих категорій населення.

«Я об'їздила всю Україну – від Херсона до Чернівців, від прикордонних до прифронтових громад. Саме практичний досвід громад і людей, які щодня працюють з ВПО, має бути основою наших подальших рішень. Лише у партнерстві держави, громад, міжнародних організацій і громадянського суспільства ми зможемо побудувати дієву політику інтеграції внутрішньо переміщених осіб», – зазначила заступниця Міністра.

02.07.2026

Національна соціальна сервісна служба України

<https://nssu.gov.ua/news/natssotssluzhba-kontroliuvatyme-sotsialni-vyplaty-iaki-administruie-pensiinyi-fond-rishennia-urядu>

Головна Новини Нацсоцслужба контролюватиме соціальні виплати, які адмініструє Пенсійний фонд – рішення Уряду

Кабінет Міністрів розширив повноваження Нацсоцслужби. Тепер відомство контролюватиме понад 30 видів державної соціальної допомоги, які адмініструє Пенсійний фонд України.

Це такі виплати як:

- допомога для ВПО;
- виплати малозабезпеченим сім'ям;
- допомога при народженні дитини, одиноким матерям та багатодітним сім'ям;
- соціальна допомога дітям та людям з інвалідністю, а також надбавка на догляд за ними;
- виплати особам, які досягли пенсійного віку, але не мають права на пенсію;
- виплати постраждалим від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС;
- субсидії та пільги на оплату житлово-комунальних послуг тощо.

Навіщо це потрібно?

Посилення захисту прав людей. Нацсоцслужба отримує можливість перевіряти коректність розрахунків ПФУ та обґрунтованість відмов у наданні допомоги.

Мінімізація ризиків зловживань. Фокус на виявленні некоректних нарахувань, дублювань і випадків, коли підтримка призначається без законних підстав.

Оцифрування процесів. Контроль переходить в автоматичний режим через обмін даними між державними реєстрами, без додаткових бюрократичних процедур.

02.07.2026

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України

<https://me.gov.ua/News/Detail/8f2e8d12-994e-493b-bd22-b0f0e99902ce>

Уряд передав Держмолодьжитло до сфери управління Мінекономіки

Кабінет Міністрів України передав Державну спеціалізовану фінансову установу «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» (ДМЖ) зі сфери управління Міністерства розвитку громад та територій

України до сфери управління Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України.

«Мінрозвитку формує державну політику у сфері житла та Національну житлову стратегію. Мінекономіки вже має ефективний інструмент її реалізації – доступну іпотеку «Оселя. Програми Держмолодьжитла також є інструментами державної житлової політики. Передача Фонду до сфери управління Мінекономіки дозволить узгоджено планувати роботу різних механізмів житлової підтримки. Для тих, хто вже взяв участь у програмах ДМЖ, всі умови договорів зберігаються», – зазначив заступник міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Віталій Петрук.

Урядове рішення стосується лише зміни органу управління Фонду. Надалі Держмолодьжитло та Укрфінжитло продовжать працювати як окремі юридичні особи і реалізовувати свої програми на чинних умовах.

Важливо: Усі програми Держмолодьжитла продовжують діяти, а умови кредитних договорів зберігаються. Якщо родина вже отримала пільговий кредит через Держмолодьжитло, вона й далі сплачує його на умовах, визначених договором.

Для забезпечення стабільного фінансування програм Держмолодьжитла Мінекономіки також активно співпрацює з міжнародними партнерами, які підтримують ці програми, зокрема зі Світовим банком, Банком розвитку Ради Європи, Міжнародною організацією з міграції та Кредитною установою для відбудови KfW.

Враховуючи необхідність проведення організаційних процедур з партнерами через зміну органу управління, Уряд відтермінував передачу бюджетних призначень за відповідними програмами Держмолодьжитла до Мінекономіки до 1 вересня 2026 року. Такий перехідний період дозволить оновити й переукласти необхідні документи, та водночас зберегти стабільну роботу установи. Відповідальним виконавцем бюджетних програм залишається Держмолодьжитло.

Довідково

Держмолодьжитло – державна спеціалізована фінансова установа, яка реалізує державні, місцеві та донорські житлові програми. Зокрема, Фонд працює з пільговим кредитуванням молоді, програмами для ВПО, програмами за підтримки міжнародних партнерів та супроводжує раніше укладені кредитні договори.

29.06.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/u-sumah-proveli-monitoringovi-viziti-do-tranzitnogo-centru-ta-misc-timchasovogo-prozhivannya-vpo

У Сумах провели моніторингові візити до транзитного центру та місць тимчасового проживання ВПО

Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Сумській області спільно з регіональним координатором взаємодії з громадськістю Анастасією Ільченко здійснило моніторингові візити до транзитного центру та місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб в місті Суми:

У межах моніторингу було відвідано такі об'єкти:

- МТП на базі гуртожитку Сумського державного університету, вул. Люблінська, 10, м. Суми, Сумської області;
- МТП на базі гуртожитку Комунального закладу Сумської обласної ради «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну», вул. Охтирська, 31, м. Суми, Сумської області;
- МТП на базі гуртожитку Державного навчального закладу «Сумський хіміко-технологічний центр професійно-технічної освіти», проспект Свободи, 38, м. Суми, Сумської області;
- МТП на базі гуртожитку Відокремленого структурного підрозділу «Сумський фаховий коледж Сумського Національного Аграрного Університету», пров. Піщаний, 1, м. Суми, Сумська обл.;
- МТП на базі ГО «Плурітон» що знаходиться в приміщенні КНП «Клінічна лікарня № 4» Сумської міської ради, вул. Сумської тероборони, 7, м. Суми, Сумська область;
- МТП на базі гуртожитку «Сумського центру професійно-технічної освіти з дизайну та сфери послуг», проспект Перемоги, 139, м. Суми, Сумська область;
- Транзитний центр на базі приміщення КНП «Клінічна лікарня № 4» Сумської міської ради.

Метою моніторингових візитів було оцінювання умов проживання внутрішньо переміщених осіб в місцях тимчасового проживання та транзитному центрі.

МТП на базі гуртожитку Сумського державного університету демонструє зразковий рівень готовності. Побутові та житлові умови перебувають у належному стані, приміщення повністю забезпечені всім необхідним для комфортного проживання ВПО і не потребують невідкладних ремонтних утручань.

МТП на базі гуртожитків Комунального закладу Сумської обласної ради «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну», Державного навчального закладу «Сумський хіміко-технологічний центр професійно-

технічної освіти», «Сумського центру професійно-технічної освіти з дизайну та сфери послуг», а також на базі ГО «Плурітон» потребують відновлення й капітального ремонту. Варто відзначити позитивну динаміку: на деяких із локацій уже активно ведуться ремонтні роботи, що фінансуються за рахунок залучених коштів благодійних організацій. Це дозволяє крок за кроком покращувати якість житлового простору.

МТП на базі гуртожитку Сумського фахового коледжу СНАУ перебуває в процесі відновлення. Внаслідок ворожого ракетного удару на початку повномасштабного вторгнення будівля зазнала руйнувань і з того часу перебуває на стадії тривалого ремонту. Через аварійний стан приміщень внутрішньо переміщені особи тут жодного разу не проживали. Попри це, об'єкт офіційно залишається внесеним до загального переліку МТП із перспективою використання після завершення ремонтних робіт.

На базі транзитного центру в приміщенні КНП «Клінічна лікарня № 4» наразі тривають ремонтні роботи. Модернізація приміщень дозволить у найближчому майбутньому створити належні умови для якісного тимчасового перебування громадян, які потребують транзитної підтримки.

За підсумками моніторингових візитів буде підготовлено відповідні звіти з рекомендаціями.

Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини й надалі продовжуватиме системну роботу з моніторингу стану місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитків навчальних закладів Сумської області.

Моніторинговий візит здійснено за допомогою Благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізаційний Суппорт Сервіс”» в рамках проєкту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється завдяки підтримці Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

29.06.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/u-m-sumi-provedeno-monitoringovi-viziti-do-misc-timchasovogo-prozhivannya-vpo

У м. Суми проведено моніторингові візити до місць тимчасового проживання ВПО

Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Сумській області спільно з регіональним координатором взаємодії з громадськістю Анастасією Ільченко було здійснено моніторингові візити до місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб в місті Суми:

У межах моніторингу було відвідано такі об'єкти:

- МТП на базі гуртожитку Сумського національного аграрного університету, вул. Герасима Кондратьєва, 160, м. Суми, Сумська область;
- МТП на базі гуртожитку Комунального закладу «Сумський фаховий медичний коледж», вул. Паркова, 2, м. Суми, Сумська область.

Метою моніторингових візитів було оцінювання умов проживання внутрішньо переміщених осіб в місцях тимчасового проживання.

Усі основні комунальні системи на перевірених локаціях працюють стабільно: забезпечено безперебійне електро-, водо- та теплопостачання, а житлові й побутові зони відповідають базовим санітарним нормам.

Водночас для підвищення комфорту та доступності житла зафіксовано потребу в забезпеченні належного рівня безбар'єрності для маломобільних груп населення у МТП за адресою: вул. Паркова, 2. Крім того, під час перевірки гуртожитку за адресою: вул. Герасима Кондратьєва, 160, виявлено, що окремі секції потребують проведення косметичного ремонту для оновлення житлового простору.

За підсумками моніторингових візитів буде підготовлено відповідні звіти з рекомендаціями.

Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини й надалі продовжуватиме системну роботу з моніторингу стану місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитків навчальних закладів Сумської області.

Моніторинговий візит здійснено за допомогою Благодійної організації «Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісез»» в рамках проєкту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється завдяки підтримці Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) – глобальна міжурядова організація. Її головна місія – підтримувати кожну й кожного, хто втратив дім внаслідок переслідувань, насильства, війни чи катастрофи у своїй країні, допомагати їм обстоювати свої права, отримувати соціальні послуги та знаходити стійкі рішення. БФ «Стабілізуєш Суппорт Сервісез» співпрацює з Агентством ООН у справах біженців в Україні з липня 2022 року.

02.07.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-mtp-vpo

Моніторинговий візит до МТП ВПО

Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Київській області та місті Києві спільно з Регіональним координатором зі зв'язків з громадськістю здійснили моніторинговий візит до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО),

що функціонує на базі модульного містечка за адресою вул. Б. Хмельницького, 66, селище Макарів, Бучанський район, Київська область.

Мета візиту – перевірка стану виконання рекомендацій за результатами попереднього моніторингу, оцінка умов проживання та актуальних потреб ВПО для подальшого надання рекомендацій компетентним органам.

Під час візиту встановлено, що для 122 ВПО, які наразі проживають у модульному містечку, створено умови, що загалом відповідають вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 01.09.2023 № 930.

На території містечка мешканцям систематично надається партнерська допомога:

Юридичний супровід – безоплатні консультації представників БО «Право на захист» та Норвезької ради у справах біженців в Україні (NRC).

Психосоціальна підтримка – безкоштовна допомога в Центрі життєстійкості в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?».

За сприяння міжнародних організацій та благодійних фондів заклад забезпечено додатковою побутовою технікою (6 кухонних витяжок, 6 кухонних плит, 3 мікрохвильові печі та 3 пароварки).

У ході візиту встановлено часткове виконання рекомендацій, наданих за результатами моніторингового візиту у жовтні 2025 року:

Благоустрій: частково проведено заходи з упорядкування території, зокрема здійснено очищення від сміття.

Енергонезалежність: об'єкт забезпечено додатковим резервним джерелом електроживлення (встановлено два електрогенератори, а також сонячні панелі).

Цільове використання приміщень: кімнату загального користування повністю звільнено від особистих речей мешканця, наразі вона використовується за призначенням усіма мешканцями.

Водночас зафіксовано низку питань, що потребують реагування з боку адміністрації та відповідних органів:

- відсутність огороження території: у зв'язку з проведенням будівельних робіт поруч із містечком, відсутність паркану створює загрозу для життя та здоров'я мешканців, особливо для 12 дітей, які проживають у МТП;
- відсутність належних заходів безпеки: зона навколо генераторів не огорожена, також відсутній захисний люк біля каналізаційної ями;
- відсутність зон відпочинку: на території МТП не облаштовано місця для дозвілля у літній період (відсутні альтанки, навіси, достатня кількість лавок тощо);
- ознаки несанкціонованого поселення: зафіксовано інформацію, що потребує додаткової перевірки щодо правових підстав проживання осіб в одному з модулів, зокрема наявності статусу ВПО та укладеного договору на проживання;

- порушення правил внутрішнього розпорядку: зафіксовано скарги на неправомірну поведінку одного з мешканців містечка, зокрема щодо можливих фактів систематичного зловживання алкогольними напоями та використання нецензурної лексики стосовно інших мешканців.

01.07.2026

Верховна Рада України

<https://www.rada.gov.ua/news/razom/273957.html>

Забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Верховна Рада прийняла Закон

1 липня Верховна Рада України прийняла Закон, який стане базовим законодавчим актом, що регулює питання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб і враховує сучасні виклики, зумовлені триваючою збройною агресією проти України, а також останні зміни, які відбулися в законодавстві (реєстр. №12301).

Закон набере чинності через три місяці з дня його опублікування.

Діючий Закон України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” №1706-VII втрачає чинність з набранням чинності новим Законом.

Прийнятим сьогодні Законом, зокрема, передбачається:

- закріплення основних гарантій щодо державної підтримки внутрішньо переміщених осіб на всіх важливих для них етапах (під час адаптації, інтеграції, повернення до покинутого місця проживання та реінтеграції);
- гарантування права на пенсію на загальних підставах. Зокрема документ встановлює, що «для осіб, які перебувають на обліку як внутрішньо переміщені, умови призначення, виплати, перерахунку або переведення на іншу пенсію не можуть передбачати додаткових або відмінних від загального порядку вимог і процедур, що обмежують реалізацію або звужують зміст їхнього права на пенсійне забезпечення»;
- запровадження електронного кабінету для внутрішньо переміщених осіб, за допомогою якого, зокрема, здійснюватиметься оцінювання потреб внутрішньо переміщених осіб, ступеня їх задоволення та інтеграції за новим місцем проживання;
- сприяння держави у реалізації права на житло через загальні (передбачені житловим законодавством) та спеціальні механізми (актуальні саме для внутрішньо переміщених осіб) державної підтримки. Передбачається, що для визначених Урядом категорій внутрішньо переміщених осіб проживання у житлі для тимчасового проживання не може обмежуватися строками на безоплатне тимчасове проживання під час дії воєнного або надзвичайного стану та протягом шести місяців після їх припинення або скасування;

- врегулювання на рівні закону статусу місць тимчасового проживання, які можуть облаштовуватися у містечках із збірних модулів, гуртожитках, готелях, інших приміщеннях, придатних для проживання, та їх частинах, що використовуються або можуть використовуватися для тимчасового проживання;

- визначення на рівні законодавчого акту основних завдань і функцій центрального органу виконавчої влади, що забезпечуватиме формування та реалізовуватиме державну політику у сфері забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. Такий підхід гарантуватиме, що питання захисту прав внутрішньо переміщених осіб залишатиметься пріоритетом для держави незалежно від можливих кадрових чи структурних змін в Уряді.

Місцеве самоврядування

30.06.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/oleksandr-kozych-zhytlovi-prohramy-ozdorovlennya-ditey-ta-pidtrymka-vpo>

Олександр Козич: Житлові програми, оздоровлення дітей та підтримка ВПО залишаються пріоритетами Білолуцької громади

Білолуцька селищна військова адміністрація продовжує роботу із забезпечення прав і задоволення основних потреб внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, членів їхніх родин та інших мешканців громади, які сьогодні проживають у різних регіонах України.

Для цього реалізуються житлові програми, забезпечується доступ до адміністративних послуг, гуманітарної допомоги, соціального захисту та оздоровлення дітей, а також впроваджуються інші соціальні ініціативи для жителів громади.

«Наше завдання – допомогти мешканцям громади отримати житло, соціальні послуги, медичну та гуманітарну підтримку, відновити документи, скористатися державними програмами та мати впевненість. Ми постійно розширюємо співпрацю з партнерами, громадами та благодійними організаціями, щоб забезпечити максимальну підтримку нашим людям», – наголошує начальник Білолуцької селищної військової адміністрації Олександр Козич.

ЖИТЛОВІ ПРОГРАМИ: 1,5 МЛН ГРН НА ПІДТРИМКУ ВПО

Одним із ключових напрямів залишається забезпечення житлових прав внутрішньо переміщених осіб. У громаді розроблена Програма забезпечення житлових прав внутрішньо переміщених осіб на 2026–2027 роки із загальним обсягом фінансування 1,5 мільйона гривень, з яких 750 тисяч гривень передбачено на 2026 рік.

Основна мета цієї ініціативи – підтримка переселенців у покращенні житлових умов, зокрема шляхом компенсації частини першого внеску за програмою «ЄОселя».

Максимальний розмір компенсації становить до 150 тисяч гривень на одного заявника.

Фахівці адміністрації підтримують постійну комунікацію з потенційними учасниками житлових програм. Наразі така робота проводиться із 205 мешканцями громади, які проживають переважно у Київській, Черкаській та Закарпатській областях. Також постійно надаються консультації щодо державних програм забезпечення житлом та компенсацій за пошкоджене чи втрачене житло.

З метою пошуку можливостей для розміщення переселенців Білолуцька СВА налагодила співпрацю з територіальними громадами різних регіонів України. Отримано 18 пропозицій щодо тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб.

Діє меморандум про співпрацю з Хмельницьким міським центром соціальної підтримки та адаптації, а також реалізуються спільні заходи в межах проєкту Президента України «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

«Для нашої родини питання житла було найважливішим. Завдяки консультаціям фахівців адміністрації ми дізналися про можливість компенсації першого внеску за «ЄОселею». Тепер плануємо скористатися цією програмою і придбати власну домівку», – розповідає переселенка з Білолуцької громади Кристина.

АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ ТА ЗАХИСТ ПРАВ

Важливий інструмент підтримки мешканців громади – Центр надання адміністративних послуг. Упродовж першого півріччя 2026 року надано 43 витяги з Реєстру територіальної громади, 27 витягів з Єдиного державного демографічного реєстру, актуалізовано дані 44 внутрішньо переміщених осіб у Реєстрі територіальної громади.

Також надано допомогу у поданні 16 заяв до Міжнародного реєстру збитків та проведено 24 консультації з питань відшкодування втрат, завданих збройною агресією рф. Загалом фахівцями ЦНАП надано 95 консультацій, з яких 51 – ветеранам війни та членам їхніх родин.

«Я звернулася до ЦНАПу, щоб подати заяву до Міжнародного реєстру збитків. Фахівець допоміг мені зібрати всі документи та правильно заповнити заяву», – ділиться переселенка з Білолуцької громади Людмила.

ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ

Важливим напрямом роботи є підтримка дітей. Завдяки співпраці з Новодністровською громадою-партнером у межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» залучено 294 тисячі гривень субвенції на оздоровлення дітей Білолуцької громади. Крім того, триває робота щодо організації відпочинку та оздоровлення дітей за кордоном у Республіці Молдова та Німеччині.

Для внутрішньо переміщених осіб проводиться постійна інформаційно-консультаційна робота щодо працевлаштування, професійного навчання та започаткування власної справи. У співпраці з Черкаським та Луганським центрами зайнятості проведено низку тематичних заходів щодо вакансій, грантових програм та можливостей перекваліфікації.

Спільно з благодійними організаціями та партнерами мешканцям громади передано 95 продуктових наборів, медикаменти, засоби гігієни та іншу необхідну допомогу.

Окремо лікарські засоби й медичні препарати отримали військовослужбовці та жителі громади, які цього потребували.

За рахунок коштів місцевого бюджету надано матеріальну допомогу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та ліквідатору наслідків аварії на Чорнобильській АЕС на загальну суму 75 тисяч гривень.

Білолуцька громада увійшла до числа 396 громад України, відібраних для участі у національному пілотному проєкті з профорієнтації дітей та підлітків. Також триває розвиток міжмуніципального та міжнародного співробітництва, укладаються нові меморандуми про партнерство та залучаються додаткові ресурси для підтримки мешканців громади.

1,5 мільйона гривень на житлові програми, компенсація до 150 тисяч гривень за програмою «ЄОселя», гуманітарна допомога, адресна допомога ветеранам, оздоровлення дітей та розвиток партнерств – усе це складові системної роботи Білолуцької громади.

«Ми й надалі працюватимемо над тим, щоб кожен житель Білолуцької громади мав доступ до необхідних послуг, державних програм і всіх можливостей, які допомагають адаптуватися до нових умов життя. Розширення партнерства, допомога внутрішньо переміщеним особам, ветеранам і родинам військовослужбовців і надалі визначатимуть основні напрями нашої роботи», – наголошує начальник Білолуцької селищної військової адміністрації Олександр Козич.

30.06.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/olena-korobka-nyzhnoteplivska-hromada-rozshyryuye-prohramy-pidtrymky-pereselentsiv>

Олена Коробка: Нижньотеплівська громада розширює програми підтримки переселенців, ветеранів, та родин з дітьми

Нижньотеплівська сільська військова адміністрація продовжує забезпечувати соціальний захист внутрішньо переміщених осіб, ветеранів війни, Захисників і Захисниць України, а також родин, які потребують допомоги.

Особлива увага приділяється розвитку соціальних програм, працевлаштуванню, адміністративним послугам, оздоровленню дітей та адресній допомозі найбільш вразливим категоріям населення.

«Ми працюємо над тим, щоб люди могли скористатися всіма передбаченими державою та громадою можливостями, отримати необхідну допомогу й відчувати, що громада завжди поруч», – зазначає начальник Нижньотеплівської сільської військової адміністрації Олена Коробка.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА ПІДТРИМКА ЖИТЕЛІВ

Попри роботу в умовах релокації, Нижньотеплівська сільська військова адміністрація забезпечує реалізацію державної політики у сфері соціального захисту населення. Сектор соціального захисту населення та Служба у справах дітей організовують надання базових соціальних послуг, інформування та індивідуального консультування жителів громади.

Внутрішньо переміщені особи, сім'ї з дітьми, ветерани війни, люди з інвалідністю та інші категорії громадян отримують роз'яснення щодо соціальних гарантій, державних програм підтримки, пільг, допомог, оформлення документів і порядку отримання адміністративних та соціальних послуг. За потреби фахівці адміністрації спрямовують людей до компетентних установ для вирішення їхніх питань.

Одним із пріоритетних напрямів є надання матеріальної допомоги людям, які опинилися у складних життєвих обставинах.

У межах Комплексної програми соціального захисту населення Нижньотеплівської територіальної громади на 2025–2027 роки громадяни отримують одноразову матеріальну допомогу на лікування, вирішення соціально-побутових питань, а також підтримку людей похилого віку й осіб з інвалідністю.

«Коли виникла складна життєва ситуація, я отримала консультацію та матеріальну допомогу. Дуже важливо знати, що навіть далеко від дому громада не залишає своїх людей без підтримки», – ділиться жителька Нижньотеплівської громади Світлана.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВПО ТА ПІДТРИМКА ВЕТЕРАНІВ

Для сприяння зайнятості внутрішньо переміщених осіб у громаді затверджено Програму працевлаштування ВПО на 2026 рік. Вона передбачає допомогу людям в адаптації за новим місцем проживання, сприяння працевлаштуванню, а також фінансову підтримку для переїзду до іншого населеного пункту України з метою працевлаштування.

Особливе місце у роботі адміністрації займає підтримка ветеранів війни. Адміністрація підтримує постійний зв'язок із ветераном Нижньотеплівської громади, який проходить реабілітацію після лікування у військовому госпіталі. Йому забезпечується інформаційний супровід, психологічна підтримка та постійний моніторинг потреб.

Водночас триває адресна фінансова допомога ветеранам, Захисникам і Захисницям України та членам їхніх родин. Упродовж першого півріччя 2026 року на вирішення соціально-побутових питань спрямовано 144 тисячі

гривень, ще 22 тисячі гривень виплачено на лікування після отриманих поранень.

«Після лікування для мене було важливо відчувати, що громада не забуває про своїх Захисників. Постійний зв'язок, увага та допомога додають сил рухатися далі», – розповідає ветеран із Нижньотеплівської громади Андрій.

ДОСТУП ДО ПОСЛУГ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ

Жителі громади можуть отримувати адміністративні послуги незалежно від місця свого перебування. Прийом громадян здійснюється як у місці розташування Нижньотеплівської сільської військової адміністрації, так і в Координаційному центрі підтримки внутрішньо переміщених осіб Луганщини в Івано-Франківську.

Важливим напрямом залишається оздоровлення дітей із числа внутрішньо переміщених осіб.

Уже на початку липня діти Нижньотеплівської громади вирушать на відпочинок до табору «Шаяни» на Закарпатті, де зможуть пройти оздоровлення та психологічне відновлення.

«Ми і надалі працюватимемо над удосконаленням системи соціального захисту, розширенням програм для внутрішньо переміщених осіб, ветеранів війни, Захисників і Захисниць України, а також сімей, які потребують допомоги. Люди залишаються головною цінністю нашої громади», – наголошує начальник Нижньотеплівської сільської військової адміністрації Олена Коробка.

01.07.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/rada-vpo-ta-oblasna-vlada-napratsovuyut-plan-spilnykh-diy>

Рада ВПО та обласна влада напрацьовують план спільних дій

Рада ВПО при Луганській ОДА обговорила стратегічні для подальшої роботи питання: зміни до Положення про Раду з питань внутрішньо переміщених осіб при обласній державній адміністрації та її складу, підсумки виконання короткострокового плану роботи на 2026 рік.

Так, у зв'язку із кадровими змінами в облдержадміністрації, до складу Ради ВПО увійшли: Оксана Волошина – директор Департаменту соціального захисту населення та підтримки внутрішньо переміщених осіб, Олексій Бльоскін – директор Департаменту освіти, культури, молоді та спорту, Людмила Діденко – начальник управління з питань реінтеграції та відновлення Луганської облдержадміністрації.

Голова Ради Яна Любимова акцентувала увагу на змінах, внесених постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2026 №701 до Примірного положення про Раду з питань внутрішньо переміщених осіб.

Зокрема, щодо підсилення спроможності Рад ВПО, забезпечення та захисту прав та інтересів внутрішньо переміщених осіб, створення умов для їх адаптації та інтеграції за новим місцем проживання.

У цьому контексті директор Департаменту економіки та підтримки релокованих суб'єктів підприємницької діяльності Ігор Куденко поінформував членів ради про місцеві програми допомоги ВПО та пропозиції громадськості, які враховані у Стратегії розвитку Луганської області 2021-2027 за результатами проведеної експертизи. Він зазначив, що наразі громадами області прийнято 25 програм підтримки працевлаштування ВПО: це й допомога на переїзд за новим місцем роботи, й гранти для започаткування бізнесу тощо. У минулому році такими можливостями скористувались 10 осіб, у поточному – вже вісім.

15 громад області затвердили програми підтримки бізнесу, але, на жаль, ними скористались лише 10 підприємців у 2025 році, а від початку 2026 року – лише одна особа. Тож, Ігор Куденко закликав Раду ВПО активніше просувати можливості отримання суб'єктами підприємництва державної допомоги на своїх медійних ресурсах.

Окрема увага була приділена питанням розширення каналів прямої комунікації із ВПО Луганської області. Для цього було запропоновано скористуватись ТГ-каналом «Луганщина згуртована», яким вже скористались понад 3000 мешканців Луганщини.

Участь у засіданні також узяв перший заступник голови Луганської ОДА Іван Бочко.

«Саме Ради ВПО допомагають доносити потреби переселенців до місцевої влади. Тож сподіваюсь, що нам вдасться побудувати конструктивну співпрацю щодо розроблення рішень та програм із працевлаштування та соціального захисту переселенців, ветеранів із врахуванням потреб мешканців Луганської області», – звернувся він до присутніх на заході.

01.07.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/u-chervni-luhanchany-yaki-meshkayut-v-riznykh-rehionakh-ukrayiny-maly-zmohu>

У червні луганчани, які мешкають в різних регіонах України, мали змогу одержати гуманітарну допомогу

Упродовж червня було організовано низку гуманітарних заходів на підтримку внутрішньо переміщених осіб, багатодітних родин та закладів, що опікуються дітьми.

Так, для облаштування гуртожитку для внутрішньо переміщених осіб у Києві передано 60 ліжок.

5 червня у Кропивницькому гуманітарну допомогу отримали 300 внутрішньо переміщених осіб. Їм передали продуктові набори, пральні та

мийні засоби, дитяче харчування, рюкзаки, іграшки, маркери, засоби гігієни, м'які грілки та продукти.

10 червня у містечку для ВПО в Коростишеві допомогу одержали вісім родин. Їм передали продукти харчування, одяг, засоби гігієни та іграшки.

Того ж дня у Звягелі допомога надана 330 внутрішньо переміщеним особам. Передано продукти харчування, одяг, постільну білизну, пледи, засоби гігієни та іграшки.

Багатодітні родини також були забезпечені необхідними меблями.

17 червня гуманітарну допомогу отримали дитячий будинок сімейного типу та Малий груповий будинок «Світанок» у селі Войнівка. Для них передали продукти харчування, засоби гігієни та іграшки.

19 червня ВПО у Вінниці передано урологічні прокладки, продукти харчування, засоби гігієни, дитяче харчування, постільну білизну, пледи та іграшки.

24 червня у Києві відбулася видача дитячого одягу для 45 родин.

29 червня гуманітарну допомогу одержали переселенці у Тернополі. Їм надано продукти харчування, дитяче харчування, засоби гігієни, дитячі рюкзаки, пледи, іграшки, урологічні прокладки, маркери та одяг.

02.07.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/pidtrymka-vpo-ozdorovlennya-ditey-ta-dopomoha-viyskovym-sered-holovnykh-napryamiv>

Підтримка ВПО, оздоровлення дітей та допомога військовим – серед головних напрямів роботи Широківської громади

Широківська сільська військова адміністрація продовжує підтримувати жителів громади, які через війну були змушені залишити свої домівки та розпочати життя в нових умовах. Основна увага сьогодні зосереджена на створенні дієвих механізмів допомоги внутрішньо переміщеним особам, підтримці Захисників і Захисниць України та членів їхніх родин, забезпеченні доступу до житлових програм і можливостей працевлаштування.

СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ВПО: ДОПОМОГА ТИМ, ХТО ПОТРЕБУЄ НАЙБІЛЬШЕ

У Широківській громаді продовжується реалізація програми підтримки внутрішньо переміщених осіб, спрямованої на надання матеріальної допомоги жителям громади, які були вимушені залишити свої домівки.

У межах програми передбачено фінансування у розмірі 868 тисяч гривень. Станом на сьогодні допомогу вже отримали 98 особи на загальну суму 382 тисячі гривень.

Підтримка надається найбільш вразливим категоріям населення та спрямована на допомогу людям у подоланні складних життєвих обставин і забезпеченні базових потреб.

У межах програми одноразову допомогу при народженні дитини отримала одна родина на суму 10 тисяч гривень. Підтримку також надано 10 дітям дошкільного віку на загальну суму 30 тисяч гривень та 43 дітям, які навчаються у закладах загальної середньої освіти – на суму 172 тисячі гривень.

Окрему підтримку одержала обдарована дитина – 10 тисяч гривень. Матеріальну допомогу на лікування надано п'ятьом особам, ще двом жителям громади – на оперативне втручання.

Допомогу отримали також шість осіб з інвалідністю на загальну суму 24 тисячі гривень, чотири багатодітні родини – 21 тисячу гривень, одна малозабезпечена родина – 5 тисяч гривень, сім неповних родин – 35 тисяч гривень та дванадцять осіб похилого віку – 36 тисяч гривень.

ПІДТРИМКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ РОДИН

Одним із пріоритетних напрямів роботи громади залишається Комплексна програма підтримки військовослужбовців та членів їхніх родин.

Програма передбачає надання адресної матеріальної допомоги військовослужбовцям, учасникам бойових дій, особам, які отримали поранення під час виконання бойових завдань, членам сімей загиблих Захисників України, родинам військовополонених та осіб, які вважаються зниклими безвісти.

На реалізацію заходів програми передбачено 990 тисяч гривень. Підтримку вже отримали 50 осіб на загальну суму 586 тисяч гривень.

Одноразову матеріальну допомогу одержали 32 Захисники та Захисниці України на загальну суму 480 тисяч гривень. Допомогу на лікування після поранень отримали чотири військовослужбовці на суму 40 тисяч гривень. Підтримку надано також одній родині загиблого Захисника – 15 тисяч гривень, а 17 дітям Захисників та Захисниць надано допомогу на загальну суму 51 тисяча гривень.

ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ: ТУРБОТА ПРО МАЙБУТНЄ

Важливим напрямом роботи громади залишається оздоровлення та відпочинок дітей.

На реалізацію заходів передбачено 237,3 тисячі гривень, з яких 199,6 тисячі гривень спрямовано на придбання путівок та 37,7 тисячі гривень – на покриття витрат, пов'язаних із проїздом до місць відпочинку.

Також є можливість компенсації вартості путівок, самостійно придбаних батьками або опікунами.

Широківською сільською військовою адміністрацією укладено договір щодо оздоровлення дітей у МДЦ «Артек». Уже двоє дітей громади скористалися можливістю оздоровлення.

Наразі ще троє дітей громади перебувають на оздоровленні, а інші діти вирушатимуть на відпочинок у наступні зміни.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ЖИТЕЛІВ ГРОМАДИ

У громаді також реалізується програма підтримки працевлаштування, спрямована на сприяння зайнятості внутрішньо переміщених осіб та жителів громади.

Основна мета програми – допомогти людям знайти роботу, отримати консультації щодо працевлаштування, перекваліфікації та професійного розвитку.

Програма передбачає заходи зі сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб, а також можливість надання фінансової підтримки для переїзду з метою працевлаштування до іншого населеного пункту України та часткову компенсацію витрат на оренду житла.

Загальний обсяг фінансування заходів програми становить 69 тисяч гривень. Передбачена підтримка може становити до 4 тисяч гривень на переїзд та до 6,5 тисячі гривень на компенсацію оренди житла.

ЖИТЛОВІ ПРОГРАМИ: ПІДТРИМКА УЧАСНИКІВ «ЄОСЕЛІ»

Важливим напрямом роботи громади є підтримка жителів, які беруть участь у державній програмі «ЄОселя».

Метою програми є створення сприятливих умов для реалізації державної програми «ЄОселя» та права жителів громади на житло на підконтрольних Україні територіях шляхом зменшення фінансового навантаження при отриманні іпотечного кредиту.

Реалізація програми спрямована на покращення житлових умов мешканців громади, забезпечення доступу до житла для осіб, які втратили свої домівки через війну, а також зміцнення зв'язку між громадою та її жителями.

У межах місцевої програми передбачено компенсацію частини першого внеску за іпотечним кредитом для учасників державної програми «ЄОселя». На реалізацію заходів передбачено 260 тисяч гривень.

Програма покликана допомогти родинам отримати власне житло та створити умови для повернення до стабільного життя.

ГУМАНІТАРНИЙ ХАБ: ПІДТРИМКА ТА ПОСЛУГИ ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

Важливу роль у підтримці мешканців громади відіграє Координаційний центр допомоги внутрішньо переміщеним особам Луганської області в Одеській області.

Гуманітарний хаб став важливим осередком підтримки для жителів Луганщини. Тут внутрішньо переміщені особи можуть отримати гуманітарну допомогу, консультації, соціальний супровід та інформаційну підтримку.

У центрі проводиться консультативна робота із залученням профільних фахівців, організовуються зустрічі, інформаційні заходи та надається допомога щодо оформлення документів і доступу до державних та місцевих програм підтримки.

Окремим напрямом роботи є створення можливостей для розвитку, соціальної адаптації та підтримки дітей і родин. У хабі також реалізуються творчі проекти та проводяться різноманітні майстер-класи, зокрема з декоративно-прикладного мистецтва та інших творчих напрямів, що

допомагають дітям і дорослим розвивати свої здібності, проводити час у колі однодумців та отримувати позитивні емоції.

02.07.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/100-sertyfikat-iv-za-znyshchene-zhytlo-vydano-zhytelyam-pryfrontovykh-hromad>

100 сертифікатів на отримання компенсації за знищене житло видано жителям прифронтових громад Луганщини

Станом на 1 липня подано 228 заяв на отримання компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна житлового призначення на прифронтових територіях Луганської області.

136 заяв вже розглянуто відповідними комісіями. Сформовано 100 сертифікатів (з урахуванням співвласників) на суму 140,6 млн грн.

На сьогодні ця процедура застосовується для фіксації факту знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна, які розташовані на територіях:

- можливих бойових дій, для яких не визначена дата припинення можливості бойових дій;
- активних бойових дій, територіях активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси, для яких не визначена дата завершення бойових дій.

Подати заяву можна засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія), за умови, що:

- право власності на знищений об'єкт нерухомого майна зареєстровано в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно;
- знищене житло знаходиться на території активних бойових дій, для яких не визначена дата завершення бойових дій.

Більше інформації щодо програми «Відновлення на офіційному сайті облдержадміністрації: <https://lova.gov.ua/content/prohrama-yevidnovlennya>

02.07.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/dialoh-z-biznesom-hromady-luhanshchyny-vydilyat-ponad-20-milyoniv-hryven-na-rozvytok>

Діалог з бізнесом: громади Луганщини виділять понад 20 мільйонів гривень на розвиток бізнесу та працевлаштування ВПО

2 липня відбулася чергова онлайн-зустріч представників Луганської обласної державної адміністрації та підприємців у межах реалізації проекту

«Діалог з бізнесом», ініційованого Президентом України. Головною темою обговорення стали місцеві ініціативи щодо підтримки суб'єктів господарювання та працевлаштування внутрішньо переміщених осіб.

Під час заходу повідомлено, що цього року бюджети 12 громад Луганської області передбачають майже 12 млн гривень на започаткування та розвиток бізнесу, зокрема ветеранського. Крім того, усі 26 військових адміністрацій регіону затвердили програми сприяння працевлаштуванню переселенців із загальним фінансуванням близько 8,4 млн гривень на поточний рік.

“Це суттєва підтримка, яка допоможе мешканцям громад відкрити власну справу, розширити вже діючий бізнес та створити нові робочі місця. Такі програми відкривають можливості для тих, хто має ідею, але потребує стартового капіталу або додаткових ресурсів для масштабування діяльності”, – уточнює Ігор Куденко, директор Департаменту економіки та підтримки релокованих суб'єктів підприємницької діяльності.

Практичний досвід впровадження таких інструментів представила заступниця начальника Кременської міської військової адміністрації Наталія Макогон. Вона презентувала програму підтримки внутрішньо переміщених осіб Кременської громади на 2026-2027 роки, яка має на меті сприяти соціальній адаптації та інтеграції людей у приймаючі громади. Загальний обсяг фінансування цієї програми з місцевого бюджету становить 3 млн гривень на кожен рік.

Програма передбачає кілька ключових видів допомоги. Зокрема, мешканці громади можуть отримати соціальну виплату на переїзд, перевезення майна та проживання у зв'язку з працевлаштуванням у новому населеному пункті. Розмір такої підтримки складає 7 тис. гривень, а також додатково 1,5 тис. гривень на кожного члена сім'ї.

Іншим важливим напрямом є матеріальна допомога Захисникам, Захисницям та членам їхніх родин на створення, розвиток або відновлення власної справи. На реалізацію бізнес-проєктів можна отримати до 150 тис. гривень, а за умови створення додаткового робочого місця сума зростає до 200 тис. гривень. Виділені кошти дозволяється витратити на закупівлю обладнання, сировини та сплату орендних платежів.

Для того щоб підприємці та ветерани могли максимально ефективно скористатися цими можливостями, військова адміністрація спільно з громадською організацією «Кременська бізнес-асоціація» та центром зайнятості надають постійну інформаційну підтримку. Фахівці консультують щодо написання бізнес-планів, подання грантових заявок, оподаткування та можливостей перенавчання. Отримати таку допомогу можна як під час регулярних онлайн-зустрічей, так і безпосередньо на базі гуманітарних хабів громади, які працюють у Києві, Дніпрі, Рівному та Андрушівці.

03.07.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/hromadamy-siverskodonetskoho-rayonu-obrobleno-47-900-povidomlen-pro-znyshchene>

Громадами Сіверськодонецького району оброблено 47 900 повідомлень про знищене росіянами житло

Жителями області подано 57 395 інформаційних повідомлень про пошкоджене або знищене нерухоме майно. Протягом останнього місяця – 317. 39 401 стосується знищеної нерухомості, 17 994 – пошкодженої.

Військовими адміністраціями територіальних громад опрацьовано 51 629 повідомлень, що складає 90 %.

Зокрема, 47 900 – громадами Сіверськодонецького району. Так, Сіверськодонецькою громадою – 18 693, Попаснянською – 9 079, Лисичанською – 7 953, Рубіжанською – 7 427, Гірською – 3 013, Кременською – 1 735.

38 480 повідомлень прив'язані до об'єктів Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації.

13 149 – не підлягають обробці.

Усього до РПЗМ внесено 40 952 об'єкти нерухомого майна, у тому числі 13 203 будівлі, 27 651 приміщення та 98 споруд.

Нагадаємо, що на сьогодні власники майна, розташованого на території Луганської області, не можуть отримати допомогу на його відновлення чи компенсацію в разі його знищення. Разом з цим, слід враховувати, що тільки наявність у РПЗМ даних про пошкоджене чи знищене майно дасть можливість одержати таку допомогу в майбутньому.

03.07.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-donechchyni-provely-zasidannia-koordinatsiinykh-tsentriv-pidtrymky-tsyvilnoho-naselennia0626>

На Донеччині провели засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення

У червні відбулись засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення при Бахмутській, Краматорській, Покровській та Волноваській райдержадміністраціях та 37 місцевих військових адміністраціях.

До роботи долучилися представники департаменту соціального захисту населення, управління з питань ветеранської політики та інших структурних підрозділів облдержадміністрації.

У ході засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Бахмутській райдержадміністрації приділили увагу питанням щодо організації заходів з вшанування пам'яті загиблих Захисників і Захисниць України, стану оздоровлення та відпочинку дітей Бахмутського району у 2026 році, а також організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи для переселенців у гуманітарних хабах Торецької та Світлодарської територіальних громад.

На засіданні Координаційного центру підтримки цивільного населення при Краматорській райдержадміністрації розглянули питання стану евакуації родин з дітьми у примусовий спосіб із територій Краматорського району, також відбувся обмін досвідом щодо комунікації з мешканцями територіальних громад, які через війну були вимушені переміститися до більш безпечних регіонів України або за кордон.

Під час засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Покровській райдержадміністрації представниці ГО «ЦСП «Перспектива» поінформували про роботу організації щодо забезпечення тимчасового проживання та підтримки внутрішньо переміщених осіб. Окремо представили інформацію про діяльність районної організації людей з інвалідністю в умовах воєнного стану та надання підтримки людям з інвалідністю.

На засіданні Координаційного центру підтримки цивільного населення при Волноваській райдержадміністрації учасники засідання обговорили особливості вступної кампанії 2026 року до Приазовського державного технічного університету, питання надання психосоціальної підтримки населенню, яке постраждало внаслідок воєнних дій, заходи зі збереження ментального здоров'я громадян, а також сприяння працевлаштуванню переселенців завдяки професійному навчанню, перепідготовці та підвищенню кваліфікації.

У територіальних громадах під час засідань Координаційних центрів підтримки цивільного населення порушено низку нагальних питань, зокрема:

- виконання програм підтримки та інтеграції ВПО і мешканців громад, які перемістились до більш безпечних регіонів України;
- про стан надання матеріальної допомоги окремим категоріям громадян;
- аналіз звернень громадян та потреб ВПО, надання матеріальної та гуманітарної допомоги населенню;
- організація роботи в рамках меморандумів про співпрацю громад; робота з міжнародними та благодійними організаціями, фондами, партнерами щодо надання всебічної допомоги ВПО;
- діяльність гуманітарних центрів/хабів підтримки ВПО, центрів життєстійкості;
- соціальний захист та підтримка Захисників та Захисниць України, членів їх сімей та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;

- психосоціальна підтримка та збереження ментального здоров'я у рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»;
- завершення 2025-2026 навчального року в закладах освіти;
- особливості вступної кампанії 2026 року та забезпечення умов вступу для пільгових категорій громадян (УБД, ВПО, людей з ТОТ та інших);
- організація освітнього процесу в ході реформування заходів освіти у 2026-2027 навчальному році;
- національно-патріотичне виховання дітей, заходи та проєкти з формування української національної та громадської ідентичності;
- участь в обласній акції «Донеччина вишивана», презентація культурного символу громад;
- інформаційні кампанії щодо протидії гендерно зумовленого насильства та домашнього насильства;
- перебіг кампанії оздоровлення та відпочинку дітей у 2026 році;
- організація надання медичних послуг населенню, реалізація програми «Скринінг здоров'я 40+»;
- надання адміністративних та соціальних послуг;
- робота Рад з питань внутрішньо переміщених осіб та Координаційних центрів підтримки цивільного населення;
- питання пошкодженого та знищеного майна на територіях громад;
- зміни умов виплати пенсій, страхових виплат і державних соціальних гарантій;
- організація працевлаштування ВПО та стан ринку праці;
- діяльність служб у справах дітей в умовах воєнного стану;
- співпраця громад у межах національного проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

Окрему увагу приділили питанням евакуації населення, зокрема сімей з дітьми, маломобільних мешканців та людей з інвалідністю до безпечних регіонів України.

03.07.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/50-000-hrn-odnorazovoi-dopomohy-dlia-novostvorenykh-simeinykh-form-vykhovannia-na-bukovyni>

Головна Новини 50 000 грн одноразової допомоги для новостворених сімейних форм виховання на Буковині!

У Чернівецькій області запроваджено одноразову адресну допомогу у розмірі 50 000 грн для підтримки громадян, які відкривають своє серце та дім дітям, що потребують сімейного тепла.

Хто може отримати допомогу?

Громадяни України, які зареєстровані або задекларовані на території Чернівецької області, а також внутрішньо переміщені особи, які перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі ВПО Чернівецької області, якщо з 1 січня поточного року вони:

- створили дитячий будинок сімейного типу та прийняли на виховання не менше п'яти дітей, у тому числі дітей з інвалідністю;
- створили прийомну сім'ю та прийняли на виховання не менше трьох дітей, у тому числі дітей з інвалідністю;
- здійснили четверте влаштування дитини або родинної групи дітей до сім'ї патронатного вихователя відповідно до чинного законодавства.

Як отримати допомогу?

Для оформлення одноразової адресної допомоги необхідно звернутися до служби у справах дітей за місцем проживання із відповідним пакетом документів.

01.07.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/prykarpattia-zmitsniue-mizhnarodne-ekonomichne-partnerstvo-zi-slovatskoiu-respublikoiu>

Прикарпаття зміцнює міжнародне економічне партнерство зі Словачкою Республікою.

Сьогодні за ініціативи Світлани Онишук Голова Івано-Франківської ОВА в Івано-Франківську відбулася Україно-Словацька бізнес-місія, яка об'єднала представників Офісу Віцепрем'єр-міністра Словацької Республіки, Словацького агентства з розвитку інвестицій та торгівлі (SARIO), UkraineInvest, словацьких компаній та бізнесу Прикарпаття.

«Наше партнерство зі Словаччиною переходить від діалогу до конкретних кроків. Ще навесні ми обговорювали перспективи економічної співпраці, а сьогодні вже створюємо нові можливості для українських і словацьких підприємців, – зазначила керівниця області. – У час війни сильна економіка – це основа стійкості держави. Це створення робочих місць, наповнення бюджетів і підтримка наших громад, можливість допомагати людям. Саме тому розвиток міжнародного бізнес-партнерства залишається одним із наших пріоритетів».

Словацьку делегацію ознайомили з потенціалом Прикарпаття, а понад 40 підприємств області отримали можливість безпосередньо презентувати свою діяльність та налагодити нові ділові контакти.

За словами Світлани Онишук, Івано-Франківщина має значний інвестиційний потенціал, вигідне географічне розташування, кваліфіковані кадри та успішний досвід співпраці з європейськими партнерами. Область відкрита до реалізації спільних проєктів у виробництві, логістиці, енергетиці, деревообробці, машинобудуванні та інших перспективних галузях.

Попри виклики війни, Прикарпаття залишається територією розвитку. Від початку повномасштабного вторгнення область прийняла понад 200 релокованих підприємств, які продовжують працювати, створювати робочі місця та підтримувати економіку України. Водночас дедалі більше внутрішньо переміщених людей започатковують тут власну справу, роблячи свій внесок у розвиток регіону.

01.07.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/vpo-v-tsyfrakh-na-prykarpatti-standom-na-01072026>

ВПО в цифрах на Прикарпатті станом на 01.07.2026

Як повідомляє департамент соціальної політики Івано-Франківської ОДА, 109 654 людини – загальна кількість ВПО згідно Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб:

- 80 003 – сім'ї;
- 27 686 – дітей;
- 4 384 – люди з інвалідністю;
- 17 631 – пенсіонер;
- 48 434 – люди працездатного віку.
- 733 людини – кількість ВПО, які стали на облік за червень 2026 року;
- 675 людей – кількість ВПО, які знялися з обліку за червень 2026 року (повернулися до постійного місця проживання або самостійно знялися через застосунок Дія).

Загалом за I півріччя 2026 року:

- 4 555 людей – кількість ВПО, які стали на облік;
- 4 634 людини – кількість ВПО, які знялися з обліку (повернулися до постійного місця проживання або самостійно знялися через застосунок Дія).

29.06.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/urc-2026-vadim-bojchenko-obgovoriv-z-evropejskimi-partnerami-budivnictvo-dostupnogo-zhitla-dlja-mariupolciv>

URC-2026: Вадим Бойченко обговорив з європейськими партнерами будівництво доступного житла для маріупольців

Міський голова, начальник Маріупольської МВА Вадим Бойченко обговорив з Президентом Ради європейських муніципалітетів і регіонів та членом Європейського комітету регіонів паном Христовом Шнаудігелем

будівництво доступного орендного житла для маріупольців, які втратили свої домівки через російську агресію.

«Сьогодні міжнародні партнери готові інвестувати у такі проєкти. І наше завдання – максимально використати це вікно можливостей, щоб забезпечити людей житлом уже зараз, не чекаючи завершення війни. Водночас важливо розуміти: будівництво соціального житла не замінює компенсацію за зруйноване майно. Це два окремі напрями, над якими ми працюємо паралельно. Зокрема, продовжуємо фіксувати всі втрати у Реєстрі збитків для України, який стане основою майбутнього міжнародного компенсаційного механізму», – міський голова, керівник Маріупольською МВА Вадим Бойченко.

Він наголошує, що люди мають отримати як відносно швидке рішення для життя сьогодні, так і справедливе відшкодування за свої втрачені домівки в майбутньому.

Дякуємо пану Христову за продуктивний діалог, підтримку України та готовність допомагати громадам, які через війну були змушені працювати в екзилі.

Нагадуємо, пілотний проєкт будівництва соціального житла для ВПО з Маріуполя визначено Постановою Кабінету Міністрів України №814. Він покликаний забезпечити переселенців якісним та доступним житлом із соціальною орендою, які втратили свої домівки внаслідок повномасштабного російського вторгнення. Здійснює його реалізацію у м. Біла Церква Маріупольська міська військова адміністрація спільно з Київською обласною військовою адміністрацією за участю Міністерство розвитку громад та територій України, Білоцерківської міської ради, за підтримки Донецька обласна державна адміністрація та Метінвест.

30.06.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/britanska-kompanija-dopomozhe-u-stvorenni-socialnogo-zhitla-dlja-mariupolciv>

Британська компанія допоможе у створенні соціального житла для маріупольців

У межах Ukraine Recovery Conference у Гданську залучено нового партнера для підтримки інвестицій у проєкти соціального житла. До співпраці долучилася британська компанія 89 Global. Відповідний меморандум про співпрацю підписав начальник Маріупольської МВА Вадим Бойченко з Майклом Коттакісом.

Компанія допомагатиме залучати міжнародні інвестиції для реалізації житлових проєктів для маріупольців.

«Наша модель будівництва соціального житла передбачає співфінансування: 50% – державні кошти з бюджету Маріуполя, ще 50% –

міжнародні інвестиції, значну частину яких мають становити гранти. Саме тому залучення нових міжнародних партнерів є важливою складовою реалізації житлових проєктів для маріупольців», – зазначив Вадим Бойченко.

01.07.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/mariupol-podilivsja-dosvidom-pidtrimki-vpo-z-deputatami-evroparlamentu>

Маріуполь поділився досвідом підтримки ВПО з депутатами Європарламенту

Тимчасово окуповані та деокуповані громади, представники Уряду й Верховної Ради України обговорили з депутатами Європарламенту досвід підтримки релокованих громад та роботи з внутрішньо переміщеними особами. Про напрацювання Маріуполя розповів начальник Маріупольської міської військової адміністрації Вадим Бойченко.

Учасники зустрічі говорили про те, як вибудовувати роботу громад в екзилі, підтримувати людей та відновлювати справедливість. Вадим Бойченко представив результати роботи Маріупольської громади від початку повномасштабного вторгнення. Сьогодні сотні тисяч маріупольців живуть у різних містах України, а громада робить усе можливе, щоб допомогти їм адаптуватися та налагодити життя в нових умовах.

Зокрема, він розповів про роботу мережі центрів «ЯМаріуполь». Наразі вона об'єднує 45 центрів у 22 містах України, які опікуються майже 70 тисячами родин. За цей час маріупольці отримали понад 1,5 мільйона послуг – від гуманітарної та психологічної допомоги до юридичного супроводу.

«Сьогодні головні пріоритети, які визначила для нас громада, – забезпечення житлом та відновлення справедливості. У напрямі забезпечення житлом вже створено п'ять об'єктів соціального житла у Києві, Дніпрі та Чернівцях для більш ніж 500 родин. Також підготовлено шість інвестиційних проєктів, які дозволять створити близько 3,6 тисячі квартир для понад 10,5 тисячі маріупольців», – розповів Вадим Бойченко.

Ще один ключовий напрям роботи – відновлення справедливості. На основі свідчень самих маріупольців уже підтверджено 12,5 тисячі фактів убивств Росією цивільних жителів Маріуполя. Подано понад 30 тисяч заяв до Міжнародного реєстру збитків, а також проведено оцінку 120 тисяч об'єктів комунального майна на суму понад 160 мільярдів гривень.

Водночас надзвичайно важливо, щоб тимчасово окуповані громади – Маріуполь, Бахмут, Волноваха та інші – отримали чітку підтримку на європейському рівні. Саме тому громади розраховують на ухвалення окремої резолюції Європейського парламенту щодо підтримки тимчасово окупованих громад України.

«Це стане не лише практичним механізмом підтримки, а й потужним політичним сигналом нашим людям, міжнародній спільноті та державі-агресору, що окупація не означає забуття, а відповідальність Росії залишається незмінним міжнародним пріоритетом», – наголосив Вадим Бойченко.

03.07.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/ponad-470-meshkanciv-%C2%A0socialnogo-zhitla-otrimali-dostup-do-jakisnoi-vodi>

Понад 470 мешканців соціального житла отримали доступ до якісної води

У соціальному житлі «ЯМаріуполь. Затишок» у Дніпрі по вул. Короля Піхоти та Ніла Армстронга завершили встановлення сучасних систем підготовки та розливу води. Проект реалізовано за фінансової підтримки Угорської Екуменічної Служби Допомоги (Hungarian Interchurch Aid).

Мешканці отримали постійний доступ до якісної води для господарсько-побутових потреб. Системи очищення видаляють механічні домішки, пом'якшують воду та знижують вміст забруднювачів, що покращує її якість і створює безпечніші умови для повсякденного життя.

Ця ініціатива стала ще одним кроком до створення комфортного та безпечного середовища для маріупольських родин. Якісна вода є важливою складовою повсякденного життя, а сучасні системи очищення також допоможуть продовжити термін експлуатації сантехнічного обладнання та побутової техніки.

Реалізація проєкту охопила всі етапи: аналіз якості води, підбір технічного рішення, монтаж обладнання, його тестування, навчання персоналу та ознайомлення мешканців із роботою нових систем.

Цей проєкт став ще одним прикладом того, як міжнародне партнерство допомагає створювати сучасний, безпечний і комфортний простір для маріупольців. Саме завдяки таким спільним рішенням соціальне житло «ЯМаріуполь. Затишок» становиться ще комфортнішим.

Дякуємо Угорській Екуменічній Службі Допомоги (Hungarian Interchurch Aid) за підтримку та внесок у покращення умов проживання маріупольських родин.

29.06.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/170396>

Житло, виплати та документи: у Львові відбулась всеукраїнська зустріч-діалог ВПО та влади «Разом до рішень»

На заході презентували збірник «ВПО Україна», де зібрані актуальні програми підтримки, пільги, механізми відшкодування та практичні поради для захисту своїх прав.

Сьогодні, 29 червня, у Львові відбулася ще одна всеукраїнська зустріч ВПО та влади «Разом до рішень». Її мета – у форматі відкритого діалогу обговорити проблемні питання та напрацювати спільні рішення.

До зустрічі долучилися голова Львівської ОДА Максим Козицький, голова Львівської обласної ради Юрій Холод, представник Уповноваженого з прав людини у Львівській області Тарас Подвірний, представники Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, Львівського міжрегіонального управління Міністерства юстиції, Головного управління Пенсійного фонду, Західного міжрегіонального департаменту НСЗУ, народні депутати, також представники департаменту соціального захисту населення, охорони здоров'я, економіки, служби у справах дітей, Координаційного центру та Ради з питань ВПО. Тож, крім загального обговорення, присутні мали змогу проконсультуватися з відповідними фахівцями особисто.

«Формат діалогу дає змогу представникам центральних органів виконавчої влади, народним депутатам, Львівській ОДА, органам місцевого самоврядування, громадським та міжнародним організаціям і вимушеним переселенцям почути одне одного і напрацювати спільні рішення. За кожною історією – непростий життєвий досвід. Тож, для нас важливо працювати не лише над загальнодержавними питаннями, а й бачити індивідуальні випадки», – наголосив голова Львівської ОДА Максим Козицький.

Найбільші виклики пов'язані із забезпеченням житлом. Наразі в області функціонує 68 місць тимчасового проживання, де проживає понад 4 800 осіб. Загалом же в області станом на червень зареєстровані понад 201 тис. осіб. Учасники зустрічі порушили й інші важливі питання: виплати, відновлення втрачених документів, програми оздоровлення ветеранів, безкоштовні медичні послуги та пропозиції до законодавства.

На заході також презентували збірник «ВПО Україна», де зібрані готові «дорожні карти»: як діяти, куди звертатися, хто може та повинен допомогти. Поради будуть корисними для різних груп суспільства: ветеранів, людей з інвалідністю, сімей з дітьми, пенсіонерів. Адже у книжці можна знайти інформацію про актуальні державні та місцеві програми підтримки, пільги та компенсації, механізми відшкодування, практичні інструменти для захисту своїх прав, відповіді на реальні звернення переселенців, контакти релокованих військових адміністрацій та громад.

05.07.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/269570>

Полтавщину відвідав Надзвичайний і Повноважний посол Королівства Бельгія в Україні Люк Якобс

Полтавщину відвідала міжнародна делегація на чолі з Надзвичайним і Повноважним послом Королівства Бельгія в Україні паном Люком Якобсом.

Під час зустрічі начальник Полтавської ОВА Віталій Дяківнич наголосив на пріоритетних напрямках співпраці.

«Насамперед – посилення енергонезалежності. Один із головних пріоритетів сьогодні – підготовка області до наступного опалювального сезону. Ворог системно атакує енергетичну інфраструктуру. Це випробування для людей, лікарень, комунальних підприємств, бізнесу. Є спільні бачення у цьому питанні», – акцентував очільник області.

Розглянули питання, які стосуються гуманітарного напрямку. Полтавщина прийняла понад 185 тисяч внутрішньо переміщених людей, які були змушені залишити свої домівки через війну. Обговорили можливу співпрацю щодо будівництва житла для ВПО та укриттів для соціальних та освітніх закладів.

Приділили увагу потребам і можливостям підтримки ветеранів і ветеранок.

«Кількість людей, які повертаються з фронту, постійно зростає. Разом із цим – потреба у сучасній системі реабілітації, психологічній допомозі, соціальних послугах», – розповів начальник Полтавської ОВА.

Надзвичайний і Повноважний посол Королівства Бельгія в Україні Люк Якобс подякував українцям за сміливість боротися за свою країну та Європу.

04.07.2026

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/83527/u-dnipri-stvoryuyut-suchasnij-prostir-dlya-timchasovogo-perebuvannya-evakujuvanih-lyudej>

У Дніпрі створюють сучасний простір для тимчасового перебування евакуйованих людей

89 місць для тимчасового проживання евакуйованих осіб із зони бойових дій. У Дніпрі триває ремонт нового простору для перебування внутрішньо переміщених осіб.

Допомагають у створенні простору і партнери з Благодійної організації «Благодійний фонд «Янголи спасіння». Вони виділили 16,3 мільйони гривень на облаштування прихистку для ВПО.

«Зараз за кошти партнерів «Янголи Спасіння» ми реконструюємо будівлю під тимчасовий пункт перебування, де евакуйовані люди, які часто приїжджають на вокзали без речей та документів, зможуть безкоштовно проживати, адаптуватися та соціалізуватися. Це приміщення площею понад 800 кв. м. Зараз його оновлюють і планується розмістити 89 ліжок. За рахунок міської ради ми додатково облаштуємо укриття, яке зможе повноцінно вмістити понад 100 людей», – зазначив секретар Дніпровської міської ради Олександр Санжара. Він сьогодні чергує містом.

Центр буде повністю інклюзивним і готовий приймати всі категорії населення, включаючи родини з дітьми, літніх та маломобільних людей. Окрім забезпечення житлом, команда Молодіжного центру адмініструватиме простір та допомагатиме мешканцям із подальшою соціалізацією.

«Ми сьогодні знаходимось в приміщенні, яке буде місцем для тимчасового перебування евакуйованих людей, що тікають від війни. Це повністю інклюзивний простір, відкритий для всіх верств населення, де люди зможуть безкоштовно перебувати та отримувати допомогу з соціалізацією та адаптацією. Зараз ремонтні роботи вже виконано на 60–70%. Два поверхи вже поштукатурені та пофарбовані», – говорить в.о. директора департаменту молодіжної політики, української національної та громадянської ідентичності Дніпровської міської ради Сергій Луденський.

01.07.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/gromadi-kirovogradschini-ta-mizhnarodni-fondi-spilno-pratsyuvatimut-nad-zabezpechennyam-vpo-zhitlom>

Громади Кіровоградини та міжнародні фонди спільно працюватимуть над забезпеченням ВПО житлом

В обласній військовій адміністрації за головування заступниці начальника Кіровоградської ОВА Катерини Колтунової відбулася нарада щодо реалізації в регіоні постанови Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 року №751 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості».

Представники районних військових адміністрацій, міських, селищних і сільських рад, а також голови рад з питань ВПО у громадах проаналізували поточний стан виконання заходів, окреслили наявні виклики та визначили подальші кроки для якісного втілення урядової ініціативи.

Експериментальний проєкт відкриває можливості для розвитку територій. Успішна інтеграція внутрішньо переміщених осіб у сільській місцевості дозволить громадам отримати цінний людський капітал. Наповнення населених пунктів новими жителями безпосередньо вплине на збереження та стабільну роботу дитячих садків і шкіл. Окрім цього, залучення кваліфікованих кадрів та працездатного населення серед ВПО, які готові жити

й працювати на місцях, стане стимулом для зміцнення внутрішнього потенціалу кожної громади.

Активну участь в реалізації проєкту прийматиме громадський сектор. Представники благодійних фондів «Рокада», «Право на захист» та громадської організації «Десяте квітня» задекларували повну готовність супроводжувати громади на всіх етапах – від розробки програм до поселення людей. Організації пропонують допомогу в інформуванні та пошуку ВПО, проведенні юридичного аналізу документів і технічного оцінювання об'єктів нерухомості. Також залучені інженери та спеціалісти готові сприяти у створенні відповідних комісій, підготовці технічних паспортів та безпосередньому облаштуванні будинків для покращення умов проживання та адаптації нових мешканців.

Катерина Колтунова наголосила на важливості оперативного зворотного зв'язку від територій та чітко окреслила фінальні завдання.

«Необхідно невідкладно завершити визначення потреб ВПО, провести роботу щодо пошуку та обстеження можливих об'єктів житла, сформувати повні пакети документів і забезпечити своєчасне подання до ОВА», – зазначила Катерина Колтунова.

29.06.2026

Львівська міська рада

<https://city-adm.lviv.ua/news/society/youth-policy/u-lvovi-vpershe-v-ukraini-oblashtuiut-sotsialne-zhytlo-dlia-molodi/>

У Львові вперше в Україні облаштують соціальне житло для молоді

У Львові презентували проєкт MOLOHOUSE – перше в Україні молодіжне соціальне житло унікального інклюзивного типу. Ця ініціатива задає новий тренд у молодіжній політиці та має стати основою для майбутньої національної програми.

Нова секція загальною площею 3070 м² матиме 53 сучасні безбар'єрні квартири (близько 36 м² кожна). Претендувати на проживання у будинку може працевлаштована молодь віком до 25 років, яка переїхали до Львова з інших областей. Відбір мешканців відбуватиметься відкрито через конкурсну комісію. Жити тут можна буде до трьох років, а орієнтовна вартість оренди становитиме 5–7 тисяч гривень на місяць. Наразі у будинку завершують роботи.

«Це не про те, що місто роздає квартири. Це про можливість для молодих людей орендувати житло за доступною ціною і мати час стати на ноги. Ми хочемо, щоб місто допомагало тим, кого сьогодні найбільше потребує. Але для нас цей проєкт – значно більше, ніж один будинок. Ми хочемо, щоб у Львові з'явився повноцінний фонд соціального житла. І щоб в Україні нарешті запрацював сучасний закон про соціальне житло, який дасть можливість

реалізовувати такі проєкти системно, а не як виняток», – сказав перший заступник міського голови Львова Андрій Москаленко.

Оскільки місто прагне підтримати фахівців, яких сьогодні найбільше потребує громада, житло розподілятиметься за чіткими секторальними квотами:

- 20% – освітяни (вчителі, викладачі);
- 20% – медики та реабілітологи;
- 20% – представники культури, креативних індустрій та арттерапії, а також працівники ДСНС, поліції й інших важливих служб;
- 40% – вільний набір (із фокусом на ВПО та ветеранів).

Особливістю будівлі стане багатофункціональний безпековий простір – укриття-коворкінг. Концепція такого простору, де для молоді важливо мати не тільки місце, де жити, а й де разом працювати та комунікувати навіть під час тривоги, належить лідеру гурту «Антитіла» та речнику Ради з молодіжних питань при Президентові Тарасу Тополі.

«Це унікальний проєкт і дуже крутий приклад, який обов’язково треба масштабувати на всю країну. Тут безпечно, є коворкінг-укриття. Окрім захисту, цей простір дасть поштовх для мегакомунікації. MOLOHOUSE буде надзвичайно корисний для громади: у ньому житиме молодь, яка своєю роботою підсилить стратегічну безпеку, медицину, освіту та реабілітацію у Львові. Тобто місто отримує від цих людей реальну користь і стабільність. Це перший, пілотний проєкт, і прогресивний Львів знову задає тренд. Переконаюсь, що далі це масштабуватиметься по всій Україні. І, звісно, велика вдячність меру та активній львівській молоді – без вашої синергії цього всього просто б не відбулося», – зазначив Тарас Тополя.

Зазначимо, MOLOHOUSE є другим із восьми житлових будинків, які споруджують у межах проєкту «Житло для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та відновлення звільнених міст в Україні» на вул. Миколайчука. Перший будинок відкрили у лютому 2025 року – там проживають люди, які проходять лікування і реабілітацію після поранень, зокрема ветерани та цивільні, що постраждали внаслідок війни. Наразі триває будівництво наступних шести будинків.

«Перший будинок ми збудували фактично за рік. Такі терміни в Європі просто неможливі. А в Україні в час війни ми це зробили, що викликає подив у європейців. Важливо, щоб гроші на такі молодіжні проєкти залучали через міста, тоді буде результат», – підкреслив міський голова Львова Андрій Садовий.

Проєкт реалізує Львівська міська рада за фінансової підтримки Європейського Союзу та під управлінням NEFCO у межах Національної екосистеми людяності UNBROKEN. На його реалізацію Європейський Союз виділив грантове фінансування у розмірі 19,5 млн євро.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

30.06.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayinski-bizhentsi-tymchasovyy-zakhyst-obmezhennya-choloviky/33791390.html>

«Ми мали зробити це раніше». Спецпредставниця ЄС про чоловіків, громадянство та тимчасовий захист

Ще один рік тимчасового захисту чи ще один рік невизначеності? Чи не порушує ЄС права людини, обмеживши право на захист для військовозобов'язаних? Як у Брюсселі ставляться до можливості для українців отримувати громадянство у ЄС і чи не загрожує Україні відтік фахівців?

На ці питання в інтерв'ю проєкту Радіо Свобода «Ти як?» відповіла спеціальна представниця ЄС у справах українців Ілва Йоганнсон.

– Європейська комісія оголосила про пропозицію продовжити тимчасовий захист, виключивши доступ до нього для військовозобов'язаних. Водночас Комісар Ради Європи з прав людини попередив, що таке виключення чоловіків може означати дискримінацію та створити ризики з точки зору міжнародного права людини.

Чи були держави-члени занепокоєні тим, що таке виключення згодом може бути оскаржене в суді?

– Ні, зовсім ні. Я вважаю, що це привід для гордості для Європейського Союзу. Ми справді демонструємо нашу сильну солідарність з Україною.

Президентка Єврокомісії на Конференції з відновлення України оголосила, що ми надсилаємо перший транш цього великого кредиту, який дозволить Україні захищатися, купувати зброю, а також підтримувати функціонування держави, проводити відновлення та інвестувати в інфраструктуру.

А тепер ми також оголосили, що продовжимо підтримувати українців і надавати прихисток та захист тим, хто змушений тікати від російських бомб. Ми продовжимо це робити, і зараз захист продовжено до березня 2028 року.

На мою думку, коли ми надаємо потужну підтримку українським військовим, звісно, наше законодавство щодо тимчасового захисту також має бути узгоджене з українським законодавством у питаннях військових обов'язків. І тепер це реалізовано, і я цим пишаюся. На мою думку, це потрібно було зробити ще раніше.

– Але європейське законодавство також визнає право на відмову від військової служби з міркувань совісті та на альтернативну службу на підставі релігійних чи інших переконань, тоді як Україна наразі не передбачає таких альтернатив. Чи не є це порушенням стандартів прав людини, які діють у Європейському Союзі?

– Ні, не є. Ми дуже ретельно це перевірили, і це не порушує жодних норм у сфері прав людини.

І, звичайно, люди й надалі можуть приїжджати до Європейського Союзу, як і надалі можуть подавати заяви на отримання біженства, наприклад. Але цей спеціальний механізм тимчасового захисту від самого початку був чітким актом солідарності з українцями, щоб захистити їх від російських бомб.

На мою думку, цілком логічно, що наше регулювання тимчасового захисту узгоджується з українським законодавством щодо військових обов'язків, оскільки водночас ми надаємо Україні гроші та зброю для підтримки її оборони, а Україна досить успішно захищається від російської агресії. І це необхідність.

– Щодо Польщі: вразливі категорії українців там втратили доступ до більшості медичних послуг. Українці, які працюють, зазвичай мають медичне страхування, але малозабезпечені та багато літніх людей втратили доступ до більшості медичної допомоги. Наскільки це відповідає Директиві про тимчасовий захист та її головній меті – захисту найбільш вразливих людей.

– Насправді я піднімала це питання у розмові із заступником міністра Польщі та наголосила на важливості забезпечення належного захисту й підтримки для вразливих категорій населення, особливо для вразливих. Це послання я передала сьогодні.

– Ви отримали якусь відповідь?

– Так, отримала. Але це питання, яким вони зараз займаються, і я очікую, що робота над ним триватиме.

– Ми часто чуємо, що рішення щодо тимчасового захисту та його продовження ухвалюються «у тісній координації з Україною» та «з урахуванням інтересів України».

Водночас уже наступної весни українці, які прибули до ЄС у 2022 році, можуть отримати право подаватися на громадянство в окремих державах-членах, наприклад у Німеччині – а саме ті, хто працює та змінив свій статус із тимчасового захисту на інший дозвіл на проживання.

Чи не вважаєте ви це «відтоком мізків» з України?

– Ні, я не вважаю, що це так. Я обговорюю це питання з українськими партнерами практично щотижня.

Майбутнє України – в Європейському Союзі. Зараз у наших державах-членах перебувають 4,5 мільйони українців. Звісно, вони приїхали сюди через російські бомби. Але тепер, коли вони тут, вони можуть стати важливим людським мостом між ЄС та Україною.

Навіть якщо вони вирішать залишитися в державі-члені ЄС, все одно сприятимуть відбудові України.

І я думаю, що багато хто з них захоче повернутися, але багато хто також захоче залишитися в країні, яка їх прийняла. І я вважаю, що майже всі вони, навіть якщо вирішать залишитися в державі-члені ЄС, все одно сприятимуть відбудові України, тому що відчувають свою українську ідентичність.

Україна, наприклад, відкрила можливість подвійного громадянства, усвідомлюючи, що багато її громадян житимуть у державах-членах ЄС, повертатимуться в Україну або житимуть в Україні та їздитимуть до країн ЄС. І це насправді позитивний процес.

Це частина інтеграції до Європейського Союзу. Ці люди живуть за європейськими стандартами, а тепер завдання України – привести все суспільство до стандартів ЄС, щоб відповідати вимогам для вступу.

Тому я вважаю, що робота та інтеграція українців у країнах ЄС це інвестиція. І це не суперечить тому, що це також внесок у відбудову України.

– Пів року тому, коли ми з вами розмовляли, ви говорили, що лише обмежена кількість держав-членів адаптувала своє національне законодавство, щоб полегшити українцям перехід від тимчасового захисту до інших статусів проживання. Чи бачите ви прогрес у цьому питанні з того часу?

– Я бачу більше руху, але цього недостатньо. Це все ще моя проблема і виклик, над яким я працюю.

Тому що ті українці, які можуть працювати, не повинні перебувати під тимчасовим захистом п'ять років. Вони мають переходити на більш відповідні правові підстави для проживання.

Деякі держави-члени вже змінили своє законодавство, інші перебувають у процесі цього. Але цього недостатньо. Мені потрібно заохочувати держави-члени робити більше та адаптувати законодавство, щоб полегшити українцям перехід із тимчасового захисту.

І я також скажу українцям: краще переходити на більш відповідний правовий статус. Я вважаю, що це хороша інвестиція у власне майбутнє, оскільки тимчасовий захист не був створений для довгострокового проживання.

– Що б ви порадили українцям у таких країнах, як Бельгія, де для отримання дозволу на проживання на підставі працевлаштування потрібно мати відносно високий мінімальний рівень доходу – наразі близько 4500 євро на місяць?

Багато українців працюють у роздрібній торгівлі, сфері прибирання чи догляду за людьми, де зарплати значно нижчі, а тому вони не можуть змінити свій статус.

Що їм робити?

– На мою думку, це саме той випадок, коли законодавство потребує змін.

Я була в Польщі на Конференції з відновлення України, і тут представили нове законодавство, спеціально розроблене для людей під тимчасовим захистом. Це один із можливих прикладів для наслідування.

Є й інші шляхи вирішення цієї проблеми, але потрібно враховувати, що багато національних законодавств створювалися для людей, які проживали за межами ЄС і лише планували переїхати.

А ми говоримо про людей, які живуть тут уже понад чотири роки. І це, на мою думку, вимагає змін у законодавстві.

– До речі, я побачила доволі різні реакції українців на це продовження. Одні люди привітали це рішення, тоді як інші кажуть, що це означає ще один рік невизначеності – і ще один рік, протягом якого держави-члени можуть відчувати менший тиск щодо ухвалення законодавства, яке б полегшило перехід від тимчасового захисту до інших статусів проживання. Яка ваша думка з цього приводу?

– У мене така сама реакція. З одного боку, Україна просила нас продовжити тимчасовий захист, і це важливо, оскільки війна триває і бомби продовжують падати. Тож, звісно, ми маємо прояснити, що люди досі можуть втікати від бомб до ЄС.

Але водночас я поділяю занепокоєння, про яке ви говорите: це може зробити мою роботу із переконання держав-членів проводити необхідні реформи та забезпечувати перехід на інші статуси – трохи складнішою.

Тому що жити роками у стані очікування і тимчасового захисту – це недобре. Цей механізм був не для цього створений.

– Чи чуєте ви від держав-членів якісь плани щодо регуляризації статусу українців після п'яти років перебування або інших довгострокових рішень?

– Я думаю, більшість держав-членів розглядають можливість змін до свого законодавства або застосування вже чинних норм, якщо цього достатньо. Деякі країни, як Польща, розглядають можливість ухвалення нового закону. Але ці дискусії ще тривають.

– Тобто йдеться про спрощення переходу на довгострокові статуси?

– Ні, я маю на увазі, що перехід залежить від національного законодавства. Не завжди це пов'язано з певним періодом проживання, якщо це спеціально не передбачено новим законом. Тому кожна держава-член сама вирішуватиме, що найкраще вписується у її правову систему.

– Як довго, на вашу думку, може відбуватися продовження тимчасового захисту? «Стільки, скільки буде потрібно» і стільки, скільки триватиме війна? Чи можемо ми очікувати, що в майбутньому його можуть продовжити ще раз, якщо війна все ще триватиме?

– Я дуже сподіваюся, що ні. Мене справді турбує ситуація, коли люди так багато років перебувають під тимчасовим захистом, тому що очевидно: це законодавство не пристосоване для такого тривалого використання.

Тому я й надалі дуже наполегливо виступатиму за перехід на інші правові підстави проживання.

Звичайно, якщо війна триватиме, я очікую, що Європейський Союз і надалі надаватиме захист українцям. Але я дуже сподіваюся, що до завершення дії цього продовження ми побачимо кінець війни або принаймні припинення вогню.

04.07.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/zminy-dlya-ukrayincziv-v-irlandiyi-2026-roczni/>

Зміни для українців в Ірландії у 2026 році: актуальний огляд

У 2026 році правила для українців в Ірландії продовжують змінюватися – від умов перебування та доступу до соціальної підтримки до нюансів працевлаштування, житла, медицини й освіти. Щоб не загубитися в потоці новин і офіційних оновлень, ми зібрали в одному матеріалі найважливіші зміни для українців в Ірландії у 2026 році, пояснили, кого саме вони стосуються, та підказали, що перевірити у своїх документах і заявках уже зараз.

Тимчасовий захист і ARP: що відомо зараз

Ірландія продовжила тимчасовий захист для українців до 4 березня 2026 року, що дає право на проживання, роботу та доступ до базових послуг протягом дії цієї директиви ЄС. Це важлива частина державної політики підтримки після початку повномасштабної війни в Україні.

Паралельно з цим діє Accommodation Recognition Payment (ARP) – державна програма щомісячних виплат для ірландців, які надають житло бенефіціарам тимчасового захисту. ARP у 2025 році був скорочений із €800 до €600 на місяць для господарів, які приймають українців; це було зроблено для зменшення впливу виплат на ринок оренди житла та узгодити схему із загальними цілями політики Ірландії.

Уряд Ірландія офіційно погодив масштабні зміни для українців зі статусом тимчасового захисту. 26 травня 2026 року міністр юстиції, внутрішніх справ та міграції Jim O’Callaghan та міністр у справах міграції Colm Brophy оголосили про запуск нової перехідної системи для громадян України після завершення дії Директиви ЄС про тимчасовий захист у березні 2027 року.

Найважливішою частиною реформи стала нова схема легалізації – Temporary Protection Transition Scheme. Українці, які відповідатимуть умовам програми, зможуть отримати дозвіл Stamp 4 терміном до двох років із можливістю подальшого продовження.

Особливо важливо, що цей період офіційно зараховуватиметься до стажу проживання для майбутнього отримання громадянства Ірландія.

Хто зможе отримати новий Stamp 4

За інформацією уряду, основні умови участі в програмі такі:

- мінімум один рік проживання в Ірландії під тимчасовим захистом;
- офіційна робота або self-employment щонайменше шість місяців;
- річний дохід від €29 432;
- відсутність проживання у державному або субсидованому житлі (Accommodation Recognition Payment) на момент подачі заявки.

Подання заявок планують відкрити у вересні 2026 року.

Актуальний огляд 2026: продовження тимчасового захисту, майбутнє ARP, підвищення соцвиплат на €10/тиждень і вплив на житло та роботу.

Соціальні виплати: збільшення у 2026 році

Уряд Ірландії значно переглянув систему державних виплат у рамках Бюджету 2026, який набрав чинності з 1 січня 2026 року.

Збільшення базових соціальних виплат

У рамках бюджету з 1 січня 2026 року більшість соціальних виплат зросли на €10 щотижня для основних видів допомоги – включно з виплатами по безробіттю, виплатами по інвалідності, допомогою для самотніх батьків та іншими.

Зміни для українців в Ірландії 2026: що змінилося у виплатах, Fuel Allowance, Working Family Payment та правилах розміщення. Коротко, по суті, з висновками.

Загальні зміни для всіх отримувачів соціальних виплат (набули чинності 1 січня 2026)

Збільшення на €10 на тиждень максимальної ставки більшості основних соціальних виплат. Понад 1,5 мільйона людей отримують у середньому на €520 більше протягом 2026 року, за даними Irish Times.

Допомога на паливо (Fuel Allowance)

- Збільшення на €5 на тиждень

Working Family Payment

Отримувачі Working Family Payment тепер матимуть право на Fuel Allowance (з березня 2026, із зворотною дією з січня 2026).

Гід по змінах 2026 для українців: продовження захисту, дискусії щодо ARP, нові підходи до житлової підтримки та ключові цифри бюджету.

Житлова підтримка та ринок оренди

Уряд підтвердив, що згортання системи державного комерційного житла розпочнеться вже в серпні 2026 року та завершиться до березня 2027-го.

Наразі:

- близько 16 тисяч українців проживають у державному комерційному житлі;
- понад 40 тисяч мешкають у приватних домогосподарствах за програмою ARP.

Після переходу до самостійного проживання українці зможуть претендувати на стандартні соціальні виплати на тих самих умовах, що й громадяни Ірландії. Для вразливих категорій населення уряд обіцяє окремий механізм продовження державної підтримки. Подання заявок на таку допомогу планують відкрити вже у червні 2026 року.

Ірландський уряд офіційно затвердив зниження виплат за схемою Accommodation Recognition Payment (АРП). З жовтня 2026 року розмір щомісячної виплати господарям, які приймають українців, становитиме €400 – це повернення до початкової ставки, з якою схему запустили ще у 2022 році.

Нагадаємо, що раніше ARP сягав €800, потім знизився до €600 – і ось черговий крок вниз.

Зниження торкнеться близько 42 000 людей, які зараз проживають у приватному розміщенні за схемою АРП. Рішення прийняли міністр юстиції Джим О'Каллаган та міністр у справах міграції Колм Брофі. Схему продовжено до 31 березня 2027 року, після чого її планують повністю згорнути.

Соціальні виплати в Ірландії у 2026 році зросли: кому додали €10/тиждень, як працює Fuel Allowance і що це означає для українців під захистом.

Основні висновки

Соцвиплати зросли у 2026 році: більшість державних підтримкових виплат збільшена на €10 щотижня, що позитивно впливає на загальний рівень підтримки населення, включно з українцями, які користуються загальною системою соціального захисту.

01.07.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/shho-zminilosya-dlya-ukra%d1%97nciv-u-polshhi-z-1-lipnya/>

Що змінилося для українців у Польщі з 1 липня?

Із 1 липня в Польщі набули чинності нові правила, які обмежують право громадян України на безкоштовне проживання у центрах колективного розміщення (OZZ).

Відтепер державне фінансування проживання припиняється для більшості матерів з дітьми старше одного року, а також для людей похилого віку, які отримують польську пенсію, навіть якщо її розмір є мінімальним.

За даними Міністерства внутрішніх справ і адміністрації Польщі, до 1 липня підтримкою у центрах колективного розміщення користувалися майже 11 тисяч осіб, близько половини з яких – діти. Право на безкоштовне проживання зберігають люди з інвалідністю, вагітні жінки, а також пенсіонери, які не отримують польської пенсії та не мають сімейної підтримки в країні. У відомстві пояснюють зміни тим, що більшість громадян України вже працевлаштувалися та можуть забезпечувати себе самостійно.

Водночас благодійні організації та керівники центрів розміщення попереджають, що нововведення можуть поставити частину українських сімей у вкрай складне становище. За їхніми оцінками, зміни торкнуться близько 40% нинішніх мешканців центрів, переважно матерів-одиначок із дітьми. Уповноважений з прав людини Польщі також звернув увагу уряду на ризик зростання бездомності серед осіб, які перебувають під тимчасовим захистом.

У Міністерстві сім'ї, праці та соціальної політики запевнили, що найскладніші випадки розглядатимуться індивідуально. Відомство

повідомило про підготовку законодавчих змін, які мають гарантувати дітям можливість залишатися у центрах колективного розміщення без додаткових витрат. Крім того, у Польщі триває збір благодійних коштів на підтримку українців, які після скорочення державної допомоги опинилися у складних життєвих обставинах, зокрема тих, хто потребує дороговартісного лікування.

02.07.2026

LIGA.net

<https://news.liga.net/ua/war/news/polshcha-deportuvala-ukraintsiv-iakykh-pidozriuiut-v-antyukrainskykh-mitynhakh-na-zamovlennia-rf>

Польща депортувала українців, яких підозрюють в організації антиукраїнських акцій на замовлення РФ

З Польщі депортували дев'ятьох українців та двох білорусів, яких підозрюють в організації на замовлення Росії проплачених антиукраїнських мітингів. Мережу викрили під час спільної операції українських і польських спецслужб, повідомили у Службі безпеки України.

Чому це важливо: Росія використовує не лише інформаційні кампанії та проплачені вуличні акції в країнах ЄС, але й хоче сформувати враження про нібито масове невдоволення Україною, а також підірвати підтримку Києва серед європейських суспільств.

За даними СБУ, йдеться про п'ять псевдопротестів, які відбулися у 2025–2026 роках у Варшаві та Вроцлаві. Правоохоронці вважають, що акції були інспіровані та фінансувалися Кремлем.

За даними слідства, організатори за вказівкою кураторів із Москви підшукували учасників через особисті контакти, проводили інструктажі, видавали агітаційні матеріали та виплачували кожному за участь від \$100 до \$200.

У СБУ зазначають: метою таких акцій була дискредитація України на міжнародній арені, розпалювання антиукраїнських настроїв і дестабілізація суспільно-політичної ситуації в країнах Європейського Союзу.

За даними Агентства внутрішньої безпеки Польщі, затриманих викрили у Варшаві, Вроцлаві, Кракові, Закопаному та Бидгощі. З осені 2025 року вони вербували та платили учасникам демонстрацій. Гроші, за даними польської спецслужби, надходили з Росії. Організатори мали на меті поступово впливати на спільноту українських біженців у Польщі та використовувати цю групу для просування політичних гасел.

Як пише Dziennik Gazeta Prawna з посиланням на польську спецслужбу, затримали п'ятьох українців-чоловіків, чотири українки та двох білорусів.

Наразі всіх викритих осіб депортовано до країн походження. В СБУ повідомили, що діям громадян України нададуть правову оцінку відповідно до ступеня їхньої причетності.

01.07.2026

LIGA.net

<https://news.liga.net/ua/society/news/kozhen-piatyy-ukrainskyy-bizhenets-u-nimechchyni-maie-symptomy-depresii-doslidzhennia>

Кожен п'ятий український біженець у Німеччині має симптоми депресії – дослідження

Українські біженці страждають від депресії частіше, ніж біженці з Афганістану, Іраку, Ірану та Сирії. Про це свідчить дослідження Інституту Роберта Коха (RKI).

За даними, 21% українських біженців у Німеччині повідомляють про симптоми депресії.

Тоді як серед біженців із Афганістану, Іраку, Ірану та Сирії 16,5% повідомили про наявність депресивних симптомів. Серед людей без досвіду міграції про це повідомили 13%.

Найчастіше про психологічні труднощі повідомляли жінки.

На психічний стан українців найбільше впливає те, чи вдалося їм знайти роботу, інтегруватися в нове суспільство та чи стикалися вони з дискримінацією. Також важливу роль відіграють вік, рівень доходу та задоволеність житловими умовами.

Автори дослідження дійшли висновку, що українські біженці потребують ширшої психологічної підтримки. Вони наголошують: на психічне здоров'я впливають не лише пережиті війна та вимушений переїзд, а й умови життя після нього, зокрема досвід дискримінації та соціальної ізоляції.

Дослідження базується на відповідях близько 25 000 людей, серед яких понад 3000 українських біженців, а також жителі Німеччини, мігранти та біженці з Афганістану, Ірану, Іраку й Сирії. Опитування проводили у 2023 році, після чого науковці порівняли рівень депресії та тривожності в різних групах і проаналізували, як на психічне здоров'я впливають робота, дохід, житлові умови, соціальна інтеграція та досвід дискримінації.

01.07.2026

Deutsche Welle

<https://www.dw.com/uk/u-nimeccini-zamist-burgergeld-teper-platitimut-bazovij-dohid/a-77785291>

У Німеччині замість «бюргергельд» платитимуть базовий дохід

З середи, 1 липня, українські біженці в Німеччині, а також безробітні в цій країні замість соціальної допомоги для громадян (Bürgergeld) отримуватимуть так званий базовий дохід (Grundsicherung). У зв'язку з цим запроваджуються нові правила отримання виплат для працездатних, але довгостроково безробітних жителів ФРН.

Зокрема, джобцентри тепер ретельніше перевірятимуть вартість активів та житла, а санкції за порушення порядку виплат стануть жорсткішими. Також більш швидке працевлаштування отримувача допомоги стане для центрів зайнятості більш пріоритетним за навчання чи підвищення кваліфікації.

Санкції за неявку в центри зайнятості

Змінюється також і підхід до накладення санкцій: якщо одержувачі допомоги пропускати зустрічі в центрах зайнятості або не подаватимуть заяви для влаштування на роботу, виплати можуть скоротити або скасувати повністю. Що ж до пропозицій працевлаштування, то безробітні повинні будуть погоджуватися навіть на роботу із нижчою кваліфікацією, якщо фізично, психічно чи психологічно здатні її виконувати.

За новими правилами, скорочуються і пільгові періоди, в які джобцентри не враховували суми заощаджень і кошти на оренду житла, які виходили за рамки відшкодувань. Відтепер заощадження до 40 тисяч євро повинні використовуватися одержувачами соцдопомоги уже у перший рік після подання заяви на допомогу (раніше ці кошти не чіпали протягом одного року). А витрати на житло будуть покриватися одержувачам допомоги лише обмежено.

Соціальна допомога з безробіття і ринок праці

Очікується, що базовий дохід замість соціальної допомоги з 1 липня будуть отримувати близько 5,5 мільйона жителів Німеччини. Лише менше третини з них доступні для ринку праці, підрахувала tagesschau, при цьому 1,2 мільйона безробітних не мають підтвердженої професійної кваліфікації. За наявними даними, близько 16 000 людей вважаються «повними відмовниками», які неодноразово відхиляли пропозиції роботи та не з'являлися на зустрічі в центри зайнятості.

Ще близько двох мільйонів отримувачів допомоги не є доступними для ринку праці, оскільки або доглядають за родичами, або є батьками-одинаками, або вже працюють, але заробляють недостатньо і потребують додаткового доходу. 1,8 мільйона з них – діти та молодь.

01.07.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/nimechchini-zminyat-pravila-sotsdopomogi-dlya-ukrayintsiv-kogo_n3097912

У Німеччині змінюють систему виплат: хто з українців втратить частину допомоги

Німеччина готує масштабну реформу системи соціальної підтримки для українських біженців, які перебувають у країні за статусом тимчасового захисту. Очікується, що нові правила набудуть чинності з 1 липня 2026 року

Однак, як пише Reuters, хоча через законодавчу процедуру терміни можуть бути скориговані.

Головна зміна полягає в тому, що умови отримання допомоги залежатимуть від дати в'їзду до Німеччини.

Хто продовжить отримувати допомогу?

Українці, які прибули до Німеччини до 1 квітня 2025 року, продовжать отримувати соціальну допомогу на чинних умовах. Розмір щомісячних виплат та компенсації за житло залишаться без змін. Як і раніше, їх виплачуватиме Jobcenter, хоча сама програма Bürgergeld змінить назву на Grundsicherungsgeld.

Водночас влада планує посилити контроль за отримувачами допомоги. Від українців вимагатимуть активнішого пошуку роботи, а також обов'язкового відвідування консультацій і зустрічей, призначених службою зайнятості.

Що буде з новоприбулими?

Значно жорсткіші правила стосуватимуться українців, які в'їхали до Німеччини після 31 березня 2025 року. Для цієї категорії передбачено перехід на систему підтримки, яка застосовується до шукачів притулку з інших країн. Зокрема, плануються такі зміни:

- виплати здійснюватиме Sozialamt замість Jobcenter;
- базова допомога зменшиться приблизно з 563 до 441 євро на місяць;
- запровадять спеціальну платіжну картку Bezahlkarte, яка обмежує зняття готівки;
- повноцінне медичне страхування замінять на право отримувати лише базову та невідкладну медичну допомогу.

Попри зміни у соціальній підтримці, юридичний статус українців не переглядатимуть.

29.06.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/istoriya-ukrayiny-dlya-ditey-u-chehiyi-ne-lyshe-za-pidruchnykami-a-y-cherez-8890732>

Історія України для дітей у Чехії: не лише за підручниками, а й через музейні експонати

Понад сто українських дітей у Чехії протягом року вивчали історію України не лише за підручниками, а через музейні експонати, дослідження та живі історії. Курс історії в цих освітніх осередках був запроваджений вперше: у Празі підбили підсумки першого року програми «Корені та крила: історія, яка об'єднує».

За словами авторки програми та координаторки освітніх проєктів Фондації Пилипа Орлика Наталі Омельчук, участь у програмі взяли вісім організацій – тринадцять учасниць програми: педагогів та громадських активісток, для яких важливими є викладання історії України та збереження української ідентичності дітей, які сьогодні проживають у Чехії.

Програма тривала один навчальний рік. За цей час відбулося чотири триденні офлайн-тренінги у Празі, понад десять онлайн-зустрічей, лекції українських науковців та експертів, а також супровід учасниць, розповідає авторка програми та координаторка освітніх проєктів Фондації Пилипа Орлика Наталія Омельчук.

«Найважливіше, чого вдалося досягнути, – це створення спільноти людей, яким не байдуже викладання. Ми показали, як історію можна викладати не лише в класі та не лише через підручник. Музеї стали для учасниць програми та їхніх учнів простором для навчання і дослідження».

За словами Наталії Омельчук, у Чехії до програми долучилися понад сто дітей, які протягом року вивчали історію України через, зокрема, дослідження, роботу з артефактами та музейними експонатами.

«Історія перестає бути нудним текстом і стає активним життям навколо самої дитини, адже навчання за межами класу розширює світогляд».

Програма об'єднала педагогів українських шкіл та культурно-освітніх центрів із Праги, Брна, Оломоуца, Їглави та Чеських Будейовиць. Разом вони працювали над створенням сучасних освітніх практик, які допомагають українським дітям в еміграції не втрачати свою ідентичність, вивчати історію України та відчувати належність до української спільноти.

Однією з особливостей програми стало використання інтерактивних методів навчання і музейної педагогіки. Саме це стало визначальним для багатьох учасниць.

Ірина Забіяка, співзасновниця і вчителька Української суботньої школи Українського культурно-освітнього центру міста Брна, зазначила, що долучилася до програми після першої ознайомчої зустрічі з Фондацією Пилипа Орлика.

«У нашій суботній школі ми вже кілька років шукали спосіб, як розповідати дітям про історію України так, щоб їм було цікаво і щоб вони не просто переглянули інформацію та забули її, а понесли із собою далі».

Вчителька розповіла, що найбільше дітей захопило навчання через предмети та артефакти – копії історичних експонатів, фотографії, стрічки часу та співпрацю з музеями.

«Цей спосіб навчання дуже сподобався дітям. Я сподіваюся, що знання, які вони отримували протягом року, стануть фундаментом для подальшого вивчення історії України».

Програмна директорка Фондації Пилипа Орлика Ярина Ясиневиц підкреслила, що багато дітей, які навчаються у чеських школах, не мали можливості вивчати українську історію. Програма Фондації Пилипа Орлика покликана це змінити.

«Загалом, за даними Світового конгресу українців, у 2015 році 67% українських шкіл діаспори не мали серед предметів історії України. Відтак ми запропонували освітянам зручне та інноваційне методичне рішення і зменшили цю статистику вже в минулому навчальному році завдяки реалізації програми у Чехії, Данії та Швеції».

Своїм досвідом поділилася Яна Леонтієва, представниця організації «Паляниця», яка працює у Празі. Вона каже: протягом року діти щосуботи відвідували заняття, брали участь у тематичних воркшопах та музейних екскурсіях.

«Інтерактивність курсу, його відкритість до нових педагогічних моделей і можливість буквально доторкнутися до історії захопали нас у цей проєкт із першого погляду. Ми думали, що скласти пазл-мапу України буде простим завданням і кожна дитина легко знайде свій регіон. Але це виявилось непросто. Водночас наприкінці курсу ми побачили, що діти почали цікавитися історією України. Ми запитували дітей, ким вони себе відчують, – українцями, чехами, учнями. Практично всі діти сказали, що вважають себе українцями. І це було дуже важливо почути».

Участь у підсумковому заході взяв і посол України в Чехії Василь Зварич, який акцентував увагу на важливості такої програми.

«Через російську агресію мільйони українських дітей сьогодні розкидані по всьому світі. Завдяки цій навчальній програмі діти зміцнюють своє українське коріння і отримують додаткові крила для того, щоб будувати нову європейську українську державу».

За словами посла, особлива цінність програми полягає саме в інвестиції у педагогів.

«Саме від педагогів залежить, наскільки вони зможуть прищепити українським дітям любов до своєї історії, мови та культури. Дуже важливо, щоб діти інтегрувалися у нові суспільства, але не асимілювалися, не втрачали свого коріння та передавали ці знання наступним поколінням».

Керівник напряму досліджень з міжнародної політики Фундації Пилипа Орлика, посол України у США у 2019–2021 роках Володимир Єльченко, який брав участь як у відкритті, так у фінальній зустрічі програми, переконаний, що значення таких ініціатив значно перевищує їхні сьогоднішні масштаби.

«Комусь може здаватися, що це лише крапля в морі. Але ті вчителі, які пройшли програму, навчатимуть своїх колег, а отже, ця ідея буде масштабуватися. Ми хочемо, щоб цей досвід став прикладом і для державної політики України».

За словами дипломата, підтримка українських дітей за кордоном є стратегічним питанням.

«Інакше ми можемо втратити багато українських дітей, які сьогодні не зі своєї волі перебувають за межами України. Навіть якщо частина з них залишиться за кордоном, вони не втратять зв'язок зі своєю історичною Батьківщиною».

Головний консультант Фундації Пилипа Орлика, посол України, кандидат історичних наук Ігор Харченко підкреслив особливу роль педагогів у цьому процесі.

«Третя людина після батьків, яку дитина пам'ятає все життя, – це вчитель. Саме тому ця робота є надзвичайно важливою. Фундація Пилипа Орлика робить сьогодні роботу на майбутнє».

У Фундації переконані: збереження української ідентичності дітей, які через війну опинилися за кордоном, є одним із ключових викликів для України сьогодні. І саме через освіту, історію, культуру та спільноту можна допомогти дітям не втратити свої корені і водночас дати їм крила для майбутнього.

Фундація Пилипа Орлика реалізовує програму «Корені та крила: історія, яка об'єднує» у Чехії у партнерстві з Українським інститутом у Празі за підтримки посольства України в Чехії.

Об'єднання формує мережу культурно-аналітичних осередків за межами України з метою посилення стратегічної присутності українського голосу у світі. Вже ведеться робота над першим осередком у Празі – центром інтелектуальної дипломатії, публічної дискусії, підтримки митців, військових, політиків і громадських діячів. У майбутньому передбачається відкриття осередків у ключових європейських столицях – Варшаві, Берліні, Парижі та інших.

03.07.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/nevzhe-ukrayinci-naybilshi-pravoporushnyky-shcho-kazhe-oficiyna-statystyka-8891236>

Невже українці найбільші правопорушники? Що каже офіційна статистика

Після початку повномасштабної війни Росії проти України українці стали найбільшою групою іноземців у Чехії. Тому вони частіше з'являються в поліцейських звітах. Це не дивно. Коли група велика, її видно в будь-якій статистиці: у школах, на ринку праці, у лікарнях, у транспорті, а також у кримінальних і адміністративних звітах.

Але є важливе «але». Абсолютні числа можуть створити хибне враження. Якщо просто сказати: «серед іноземців найчастіше фігурують українці», це звучить тривожно. Якщо ж перерахувати ці дані на кількість людей у самій громаді, картина стає набагато спокійнішою.

На кінець 2025 року в Чехії було 1 131 197 іноземців. З них 612 953 були громадянами України. Це 54% усіх іноземців. Словаків було 125 280, тобто приблизно 11% усіх іноземців. Загальна кількість населення Чехії на кінець 2025 року становила 10 915 839 осіб.

І ось тут починається найцікавіше. Якщо перерахувати кримінальну статистику на 100 тисяч людей, то виходить, що український показник не вищий за чеський. Він навіть трохи нижчий. А словацький, навпаки, майже втричі вищий за український. Це розрахунок на основі офіційних даних МВС і Чеського статистичного управління.

Це не означає, що серед українців немає злочинців. Вони є, як і в будь-якій великій групі людей. Але це означає інше: сама по собі фраза «українці найчастіше фігурують серед іноземців» без перерахунку на чисельність

громади вводить читача в оману. Речник поліції Якуб Вінчалеk доводить статистичні дані.

«Розкриті кримінальні правопорушення, вчинені іноземними громадянами (Україна), за перші п'ять місяців: 2025 рік – 1286, 2026 рік – 1485. Найчастіше реєструються такі кримінальні правопорушення: керування транспортним засобом під впливом наркотичних чи інших психоактивних речовин, а також у стані сп'яніння (§ 274, § 360); перешкоджання виконанню рішення органу влади або суду та невиконання рішення про видворення (§ 337); дорожньо-транспортні пригоди, вчинені з необережності (§ 143, § 147, § 148, § 273, § 274, § 277, § 360); підроблення та внесення змін до офіційних документів (§ 348); шахрайство у сфері соціального забезпечення та страхування на випадок тимчасової непрацездатності (§ 209). Статистика щодо адміністративних правопорушень не ведеться, тому надати таку інформацію неможливо. Структура кримінальної злочинності, по суті, не змінилася».

Це важлива деталь для розмови про стереотипи. Бо коли в соцмережах говорять про «злочинність іноземців», люди часто уявляють масові бійки, напади або хаос на вулицях. А офіційна статистика по іноземцях найчастіше показує іншу картину: алкоголь або інші речовини, порушення заборон і документальні історії. А що з бійками, вбивствами й насильством? Тяжкі справи, у яких фігурують іноземці, звісно, є. Іноді серед них є громадяни України. Це також не треба приховувати.

У поліцейському огляді за 2025 рік сказано, що в Чехії було зареєстровано 59 завершених убивств і 86 замахів. Іноземці фігурували у 27 таких випадках. Найчастіше серед них згадували громадян України та Словаччини, а головним мотивом поліція називала алкоголь і взаємні конфлікти.

Але це не можна переносити на всю громаду. Вбивства є рідкісною категорією. Вони важливі, трагічні, помітні. Вони потрапляють у новини. Але вони не показують щоденну структуру правопорушень великої групи з понад 600 тисяч людей.

Тому коректна формула звучить так: українці можуть з'являтися в тяжких кримінальних справах, як і представники інших великих груп населення. Але загальна статистика не показує, що саме українці створюють у Чехії непропорційно більшу кримінальну загрозу.

У 2025 році митні органи провели 124 перевірки зайнятості, з них 55 були позитивними. У 57 громадян третіх країн виникла обґрунтована підозра у виконанні нелегальної роботи. Найбільшими групами серед підозрюваних були громадяни України, 28 осіб, і В'єтнаму, 13 осіб. Важлива деталь: у 2025 році митна служба мала цю компетенцію лише до кінця червня, тому цифри не можна нап'ямую порівнювати з попередніми повними роками. Тут теж потрібна обережність.

Нелегальна робота часто не виглядає так, що людина просто вирішила порушити закон. У багатьох випадках є роботодавець, агентство, посередник,

неправильний договір, незнання правил або залежне становище працівника. Для українців після 2022 року ця тема стала особливо помітною, бо сотні тисяч людей швидко входили на чеський ринок праці. Частина працювала легально. Частина стикалася з хаотичними правилами, мовним бар'єром і посередниками. А частина потрапляла в схеми, де порушення вигідне насамперед роботодавцю або агентству.

МВС окремо відстежує ситуацію в промислових зонах, де працює багато іноземців. У минулі роки в таких місцях могли виникати проблеми з громадським порядком, проступками або кримінальними справами. У 2025 році відомство оцінило ситуацію навколо промислових зон як стабілізовану. Серед причин згадуються робочі групи, співпраця поліції, самоврядувань і проекти на кшталт асистентів запобігання злочинності в окремих містах.

Це ще один нюанс: українці, як і інші іноземці, можуть частіше з'являтися в локальних конфліктах там, де багато людей працюють у складних умовах, живуть у гуртожитках, мають нестабільний графік і слабку інтеграцію. Але МВС не описує це як загальну кризу безпеки, зазначив речник поліції Якуб Вінчалеk.

«У 2025 році було винесено 771 рішення про обов'язок залишити територію Чехії відповідно до § 50а Закону про перебування іноземців; винесено 1725 рішень про адміністративне видворення; суди призначили 209 покарань у вигляді видворення. За перші п'ять місяців 2026 року було винесено 319 рішень про обов'язок залишити територію Чехії відповідно до § 50а Закону про перебування іноземців; винесено 511 рішень про адміністративне видворення; суди призначили 121 покарання у вигляді видворення».

Українці в Чехії не тільки з'являються в поліцейських звітах як можливі порушники. Вони також стають об'єктом ненависті. За даними поліції, у 2025 році кількість злочинів на ґрунті ненависті знизилася до 236 випадків. Але найчастіше такі злочини були спрямовані саме проти українців, євреїв і ромів.

У кіберпросторі поліція зафіксувала 92 такі випадки. Це важливий контекст. Бо навколо українців у Чехії є не тільки реальна статистика, а й багато емоцій, політичних маніпуляцій і дезінформації. Достатньо одного гучного інциденту, щоб у соцмережах з'явилися узагальнення про всю громаду. Але офіційні цифри не дають підстав для такого узагальнення.

Українці в Чехії справді помітні в офіційних звітах. Але головна причина проста: їх багато. Понад 600 тисяч людей – це величезна громада. У такій кількості завжди будуть і ті, хто порушує правила, і ті, хто стає жертвою, і ті, хто просто губиться в бюрократії.

Якщо дивитися тільки на абсолютні числа, можна отримати страшну картинку. Якщо рахувати чесно, на 100 тисяч людей, картина інша. Українці в Чехії не виглядають групою з підвищеною кримінальністю. Вони виглядають великою, різною громадою, яка живе в новій країні, працює, інтегрується, стикається з документами, ринком праці, упередженнями і звичайними людськими проблемами. А статистика в цьому випадку робить важливу річ.

Вона охолоджує емоції. І показує, що між «часто згадуються» і «є найпроблемнішими» велика різниця.

30.06.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/skilki-bizhentsiv-ukrayini-planuyut-povertatis-1782796176.html>

Скільки біженців з України не планують повертатись на Батьківщину – в РЄ відповіли

На сьогоднішній день кількість українських біженців за кордоном розділилась 50/50 у питанні щодо планів повернення на Батьківщину.

Про це заявив в інтерв'ю РБК-Україна комісар Ради Європи з прав людини Майкл О'Флаерті.

«Наскільки я пам'ятаю, у 2022 році приблизно третина хотіла повернутися додому, третина – залишитися в країні перебування, і третина не знала. Останні дані більше схиляються до приблизно 50/50 між тими, хто хоче повернутися, і тими, хто хоче залишитися», – сказав єврокомісар.

Він також додав, що причини лишитись поза межами України дуже складні та різноманітні – до такого висновку О'Флаерті дійшов сам, поспілкувавшись з біженцями.

«Я зустрічав багато матерів, які кажуть: «Ми мусимо залишитися, бо наші діти ходять до школи, навчаються в університеті, і ми маємо бути тут заради них».

Інші розповідають про те, як вони влаштувалися й налагодили зв'язки. Вони створюють сім'ї в країні, що їх прийняла. Тож це вже не має сенсу. Ця країна стала для них домівкою», – повідомив єврокомісар.

Однак, за його словами, є значна частина тих українців, які хочуть повернення на Батьківщину.

«Вони люблять свою країну і хочуть брати участь у її відбудові. А деякі старші люди просто хочуть провести останні роки в місці, яке вони знають і яке вони люблять.

Тож причини дуже різноманітні», – підсумував О'Флаерті.

30.06.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/radi-evropi-rozpovili-k-ukrayinskih-bizhentsiv-1782796393.html>

У Раді Європи розповіли, як українських біженців намагаються витискати з ЄС

В європейських країнах спостерігається політична тенденція щодо «вичавлювання» українських біженців назад додому. Проте виправити цю ситуацію ще можливо.

Про це в інтерв'ю РБК-Україна заявив комісар Ради Європи з прав людини Майкл О'Флаерті.

За його словами, він спілкувався з українцями і бачив різні методи витиснути людей з Євросоюзу. Один з них – фінансовий тиск.

«Я бачу певні тенденції. Я подорожував Європою останніми місяцями, зустрічався з українцями в багатьох країнах і чув багато історій про, як ви сказали, «вичавлювання». Я бачив скорочення соціальних виплат, які створюють серйозні труднощі для людей. Я бачив скорочення житлових програм. Добре, якщо людина може дозволити собі орендувати житло. Але для пенсіонерів та людей без ресурсів це велика проблема», – сказав посадовець.

Він додав, що бачить також зростання ненависті до українців. Це відбувається не всюди і не є масовим явищем, але такий факт є.

«Українці потрапляють у загальну антиіммігрантську риторику крайніх правих сил, які хочуть звинувачувати мігрантів у всіх проблемах суспільства. Це популістська нісенітниця, і з цим потрібно боротися. Це дуже небезпечно», – розповів комісар.

Майкл О'Флаерті припустив, що, можливо, на початку повномасштабної війни в деяких країнах була дуже щедра підтримка українців, що викликало невдоволення місцевих мешканців.

Проте посадовець вважає, що все ще можна виправити і не обов'язково ситуацію доводити до виселення українців, які все ще потребують захисту. Тим паче в рік, коли атаки РФ на цивільних були самими найінтенсивнішими від початку війни.

30.06.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/chi-mozhe-es-vidmovlyati-zahisti-ukrayinskim-1782797882.html>

Чи може ЄС відмовляти в захисті українським чоловікам: відповідь комісара Ради Європи

Європа поступово знижує рівень гостинності до українців, а окремі країни обговорюють обмеження захисту для чоловіків призовного віку. Проте постає питання, чи відповідає це міжнародному праву.

Про це в інтерв'ю РБК-Україна заявив комісар Ради Європи з прав людини Майкл О'Флаерті.

Чому виключення чоловіків – це питання дискримінації

За словами комісара, будь-яке розрізнення між людьми вимагає чіткого доведення, що воно не є дискримінацією. Виключення чоловіків певної вікової групи з-під захисту стосується одразу двох ознак – статі та віку.

«Це вже саме по собі викликає питання рівності. І це означає, що той, хто робить таке твердження, має надати дуже переконливе обґрунтування, що це не є недопустимою або незаконною дискримінацією. Таке обґрунтування можливе», – пояснив О'Флаерті.

На його думку, таким обґрунтуванням може бути призов і військова служба в країні, яка зазнає серйозної агресії. Втім, навіть у цьому випадку держави мають дотримуватися міжнародного права, яке передбачає винятки з примусової військової служби.

Які винятки визнає міжнародне право

Комісар навів конкретний приклад – релігійні переконання. За його словами, Свідки Єгови можуть відмовлятися від військової служби з релігійних причин, і міжнародне право визнає таку підставу легітимною.

«Це не означає, що ви уникаєте обов'язку – можливо, ви проходите цивільну службу. Але вашу справу мають розглянути», – зазначив О'Флаерті.

Він додав, що загальна заборона, яка автоматично виключає всіх чоловіків певного віку без розгляду, була б дуже проблемною. Натомість ключем до вирішення ситуації, на його думку, є індивідуальний розгляд кожного випадку.

Що думає комісар про право України на мобілізацію

О'Флаерті наголосив, що не заперечує право України закликати своїх громадян повертатися й захищати країну від агресії. Це, за його словами, є цілком легітимним для держави, яка веде оборонну війну.

Водночас він підкреслив: якщо інші країни реагують на такі заклики, вони мають робити це з дотриманням міжнародних стандартів. Це означає не автоматичну відмову, а розгляд кожного звернення.

03.07.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/tilki-patriotizm-chomu-ukrayintsi-dedali-1783086931.html>

Не тільки патріотизм: чому українці дедалі частіше відмовляються від виїзду за кордон

Частка українців, які замислюються над тимчасовим виїздом за кордон, за останні два роки помітно скоротилася. Водночас рішення залишитися дедалі частіше пояснюють не лише патріотизмом, а й практичними міркуваннями – якістю життя, наявністю житла та близьких поруч.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на дослідження компанії Gradus.

Все менше українців планують виїжджати

За даними дослідження, частка українців, які розглядають можливість виїзду за кордон для отримання тимчасового захисту, зменшилася з 41% у 2024 році до 33% у 2026-му.

Соціологи зазначають, що найбільше про повторний виїзд замислюються українці, які вже виїжджали за кордон після початку повномасштабної війни, але згодом повернулися в Україну. Таких виявилось 45%.

Натомість найменше міграційних намірів мають люди, які за весь час війни взагалі не залишали свого постійного місця проживання.

Що може змусити українців залишити країну

Найважливішим чинником, який спонукає до виїзду, залишається питання безпеки та виживання.

Водночас дедалі більшого значення набуває якість життя. Якщо у 2024 році цей фактор називали важливим 62% опитаних, то зараз – вже 66%.

Також зросла роль фінансових труднощів – із 53% до 59%.

Ще одним фактором, який впливає на бажання виїхати, є переїзд друзів і родичів за кордон. За два роки значущість цього чинника зросла з 31% до 38%.

Батьки частіше замислюються про переїзд через дітей

Дослідження показало, що на міграційні наміри суттєво впливає наявність дітей, однак вирішальне значення має їхній вік.

Найчастіше про виїзд замислюються батьки дітей віком 4-6 років та 13-17 років.

Соціологи пояснюють це прагненням забезпечити дітям безпечне навчання перед початком школи або вступом до закладів вищої освіти.

Чому українці залишаються вдома

Попри війну, рішення залишитися в Україні дедалі частіше ґрунтується на практичних причинах.

Найважливішими факторами стали якість життя (66%) та соціальна згуртованість (65%).

Для жінок особливо важливими є можливість забезпечити нормальні умови для сім'ї та наявність власного житла – цей фактор назвали 68% опитаних проти 64% чоловіків.

Водночас патріотичні мотиви, хоча й залишаються важливими, виявилися найменш впливовими серед основних причин залишатися в Україні – їх назвали 52% респондентів.

Як українці оцінюють майбутнє країни

Майже половина опитаних (45%) вважає, що ситуація в Україні розвивається у неправильному напрямку. Позитивно оцінюють нинішній вектор розвитку лише 36%.

Головними внутрішніми проблемами українці назвали війну (88%) та корупцію в державних інституціях (74%).

Водночас прогнози щодо завершення війни стали більш песимістичними. Так, 43% респондентів вважають, що активні бойові дії триватимуть ще багато років, а ще 34% не змогли спрогнозувати можливі терміни їх завершення.

На цьому тлі зростає підтримка переговорного шляху завершення війни. Пошук компромісу підтримують 57% опитаних, а 66% загалом схвалюють проведення переговорів. Водночас 67% респондентів вважають саме переговорний сценарій найбільш реалістичним способом досягнення миру.

03.07.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/budinochok-seli-pereselentsiv-hto-ta-de-perшим-otrимає-безкоштовне-житло-від-держави>

«Будиночок у селі» для переселенців: хто та де першим отримає безкоштовне житло від держави

В Україні офіційно стартує пілотний проєкт соціального житла для ВПО, у межах якого місцеві громади викупуватимуть вільні будинки та передаватимуть їх переселенцям.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на заяву народної депутатки Олени Шуляк.

Фінансування та суворі критерії відбору громад

На реалізацію цієї житлової програми у державному бюджеті на 2026 рік уже закладено 1 мільярд гривень. Наразі громади самостійно аналізують свій житловий фонд та визначають кількість порожніх осель, які вони спроможні викупити за державні кошти.

Водночас критерії участі у проєкті є надзвичайно жорсткими: населені пункти обов'язково повинні мати розвинену інфраструктуру – доступ до

робочих місць, шкіл, дитячих садків, медичних закладів та транспортного сполучення.

Через такі високі вимоги більшість претендентів не змогли долучитися до ініціативи на початковому етапі.

«З 25 громад, які подали свої заявки на участь у програмі, первинний відбір пройшли лише 5 громад», – наголосила Шуляк.

Запуск проєкту є критично важливим для регіонів, які прийняли найбільше евакуйованих громадян. Зокрема, у Вінницькій та Хмельницькій областях фіксується значний приріст населення – в окремих громадах кількість ВПО становить 25–30% від загальної кількості жителів, через що місцева мережа надання послуг подекуди вже не впорається з навантаженням.

Умови проживання та категорії отримувачів житла

Програма базується на принципах соціальної оренди, а основні параметри викупу та заселення виглядають так:

- Гранична вартість придбання одного приватного будинку не може перевищувати 500 тисяч гривень.
- Нерухомість надаватиметься переселенцям безкоштовно. Сім'ї зобов'язані самостійно сплачувати лише за спожиті комунальні послуги.
- У пріоритетному порядку житлом забезпечуватимуть людей старшого віку, осіб з інвалідністю, а також родини з дітьми.

Наразі в обраних п'яти громадах уже розпочався активний процес пошуку відповідних житлових об'єктів та формування списків сімей. На першому етапі реалізації проєкту будинки залишатимуться на балансі місцевих органів влади та не передаватимуться у приватну власність переселенців.

30.07.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/06/30/7240683/>

Мадяр обіцяє надавати притулок українцям призовного віку

Прем'єр Угорщини Петер Мадяр заявив, що його уряд не підтримує пропозицію ЄС про те, що українським чоловікам призовного віку не слід надавати тимчасовий захист.

Про це він заявив під час дебатів у парламенті, передає «Європейська правда».

У вівторок голова партії Мі Назánk Ласло Тороцкаї поцікавився у Мадяра пропозицією Європейської комісії щодо того, що в майбутньому тимчасовий захист не може надаватися тим, хто не отримав дозволу від української влади на виїзд з України через свої військові обов'язки.

На думку голови партії Mi Hazánk, угорський уряд повинен висловити свою позицію в цій ситуації, оскільки в Закарпатті проживає чисельна угорська громада, яка постраждає від цього.

Петер Мадяр сказав, що Тороцкаї своїм запитанням «стукав у відчинені двері»: засідання Ради ЄС з внутрішніх справ було публічним, на якому глава МВС Габор Посфай заявив, що вони не підтримують пропозицію Європейської комісії.

Посилення вимог набуде чинності в березні 2027 року, але, незалежно від рішення, за словами прем'єр-міністра, це не завадить угорській державі надавати притулок «тим, хто приїжджає до нашої країни, щоб уникнути призову».

Як він висловився, кожен угорський співвітчизник може розраховувати на уряд «Тиси» як тут, так і за кордоном.

01.07.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4139355-nastupnim-krokom-programi-zakupivli-zitla-dla-vpo-v-selah-mae-stati-mozlivist-jogo-vikupu-pereselencami.html>

Наступним кроком програми закупівлі житла для ВПО в селах має стати можливість його викупу переселенцями

Наступним кроком реалізації постанови щодо закупівлі житла для ВПО в сільській місцевості має стати можливість для тих переселенців, які проживатимуть у таких будинках протягом трьох років, скористатися правом їх подальшого викупу.

Про це Укрінформу заявила голова Рівненської обласної Ради з питань внутрішньо переміщених осіб Олеся Миронець-Матущенко.

«Ну, і всі ми чекаємо ефекту від постанови з експериментальним проєктом по закупівлі житла для ВПО в сільській місцевості. Для прикладу – наша громада. Зараз у Березнівській громаді проживає близько 700 внутрішньо переміщених осіб, і більшість із них мешкає саме в сільських населених пунктах», – розповідає Миронець-Матущенко.

За її словами, для цих людей експериментальний проєкт – це не просто можливість отримати дах над головою, а надія на довготривале житлове рішення. Йдеться про Постанову Кабінету міністрів України від 10 червня 2026 року №751, яка затвердила експериментальний дворічний проєкт, що дозволяє територіальним громадам купувати житлові будинки в селах та селищах за рахунок державних субвенцій та надавати його внутрішньо переміщеним особам (ВПО) у безоплатне тимчасове користування.

«Усі ми сподіваємося, що наступним кроком реалізації цієї постанови стане можливість для тих переселенців, які проживатимуть у таких будинках

протягом трьох років, скористатися правом їх подальшого викупу», – зазначає керівниця обласної Ради з питань внутрішньо переміщених осіб.

Як зазначає Миронець-Матущенко, тоді люди матимуть мотивацію облаштовувати житло, вкладати в нього свої сили й кошти, розуміючи, що це може стати їхнім власним домом.

Своєю чергою, Рівненська ОВА інформує, що в області розпочинають підготовку до реалізації експериментального проєкту із забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, що запроваджений постановою Кабміну №751. У регіоні вже провели інвентаризацію. Наразі є 23 будинки, які потенційно можуть бути придбані в межах реалізації постанови.

02.07.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4139742-zakon-fakticno-formue-novu-derzavnu-politiku-sodo-vnutrisno-peremisenih-osib-narodnij-deputat.html>

Закон фактично формує нову державну політику щодо внутрішньо переміщених осіб – народний депутат

Ухвалений закон про ВПО визначає нові механізми державної допомоги, зокрема у сферах житла, пенсійного забезпечення та соціального захисту, а також передбачає створення електронного кабінету переселенця та систему оцінки його потреб.

Про це повідомив голова підкомітету з питань тимчасово окупованих територій, відновлення та розвитку деокупованих територій України Комітету ВР з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Максим Ткаченко у коментарі Укрінформу.

«Це, мабуть, перший за 12 років війни, починаючи з 2014 року, настільки комплексний і повноцінний закон для внутрішньо переміщених осіб із чітко прописаними положеннями та конкретними механізмами їх реалізації. Це не просто точкові зміни чи чергові доповнення до чинного законодавства. Йдеться про системний документ, який фактично формує нову державну політику щодо внутрішньо переміщених осіб», – сказав він.

Парламентарій підкреслив, що закон гарантує супровід людини державою від моменту вимушеного переміщення з територій, де тривають активні бойові дії або які тимчасово опинилися під окупацією, і до повної адаптації та максимальної інтеграції у нове життя та нову громаду.

«Держава бере на себе відповідальність супроводжувати людину на всіх етапах цього процесу – від евакуації до відновлення її соціальної та економічної самостійності», – пояснив Ткаченко.

За його словами, відтепер на законодавчому рівні прямо визначено, що статус ВПО не може бути підставою для обмеження прав людини, «навпаки,

цей статус може бути лише підставою для отримання додаткових гарантій, підтримки та соціального захисту з боку держави».

Ще одним важливим нововведенням є гарантії захисту від примусового повернення, додав він.

Народний депутат акцентував, що вперше закон визначає право ВПО на захист від свавільного переміщення та примусового повернення до місць попереднього проживання. Водночас окремо наголошується, що евакуація населення з небезпечних територій не вважається свавільним переміщенням і є необхідним заходом для збереження життя та безпеки людей.

«Одним із найважливіших положень закону є врегулювання пенсійного забезпечення переселенців. Документ прямо встановлює, що для ВПО не можуть запроваджуватися жодні додаткові вимоги щодо призначення, виплати чи перерахунку пенсій порівняно з іншими громадянами України. Це питання справедливості та рівності прав усіх громадян перед державою», – заявив політик.

Окрема частина документу присвячена забезпеченню права внутрішньо переміщених осіб на житло. Зокрема, передбачено механізми надання тимчасового житла, компенсації власникам, які розміщують у себе переселенців, реалізацію місцевих житлових програм, а також створення інформаційно-аналітичної системи житла для ВПО, яка дозволить більш ефективно координувати потреби людей та наявні ресурси.

«Важливо й те, що в законі закладено алгоритм того, як і коли мільйони українців, які втратили свої домівки, зможуть пройти шлях до отримання компенсації за втрачене житло. Це надзвичайно важливий крок, адже питання відшкодування втрат залишається одним із найболючіших для наших громадян», – додав Ткаченко.

За його словами, водночас на законодавчому рівні врегульовується статус місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб: «йдеться про модульні містечка, гуртожитки, готелі та інші об'єкти, які використовуються для розміщення переселенців».

Для окремих категорій внутрішньо переміщених осіб скасовуються часові обмеження щодо проживання у місцях тимчасового проживання. Під час дії воєнного стану та ще протягом шести місяців після його завершення такі люди зможуть проживати там без обмеження строків, «що дасть їм додаткову впевненість і стабільність у складний період».

«Ще одним важливим інструментом стане електронний кабінет внутрішньо переміщеної особи. Через нього здійснюватиметься оцінка потреб людини, визначення рівня її інтеграції в нову громаду та подальше надання державної підтримки. Принципово важливо, щоб допомога надавалась не формально, а відповідно до реальних потреб людини», – зазначив він.

Народний депутат акцентував, що закон також закріплює відповідальність держави-агресора за наслідки вимушеного переміщення українських громадян.

«На законодавчому рівні тепер визначено, що саме держава-агресор має компенсувати витрати внутрішньо переміщених осіб, витрати України на їх підтримку та інші компенсації, передбачені нормами міжнародного права», – розповів він.

Ткаченко додав, що успішна реалізація закону буде залежати від Кабінету міністрів та наскільки швидко урядом будуть розроблені підзаконні акти.

03.07.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4140221-ukraina-obgovoruie-z-nimeccinou-mehanizmi-povernenna-colovikiv-mobilizacijnogo-viku-posol.html>

Україна обговорює з Німеччиною механізми повернення чоловіків мобілізаційного віку – посол

Україна та Німеччина в межах спільної робочої групи обговорюють механізми повернення українців мобілізаційного віку, які незаконно виїхали за кордон.

Про це в інтерв'ю Укрінформу розповів посол України в Німеччині Олексій Макеев.

За його словами, одним з ключових інструментів взаємодії з українською громадою стали центри Unity Hub.

«Ми вдячні німцям, що вони допомогли розвинути ідею створення центрів для українців – Unity Hub. Перший уже відкритий у центрі Берліна і поступово наповнюється діяльністю. Я, наприклад, особисто завітав туди в перші дні роботи. Там були представники Пенсійного фонду, до яких одразу вишикувалися черги українських пенсіонерів із конкретними запитаннями», – сказав посол.

Він зазначив, що такі центри дають українській державі можливість бути ближчою до своїх громадян: «Держава присутня тут. Вона розширює спектр послуг, які може надавати. Українські громадяни також отримують більше можливостей спілкуватися одне з одним. Українські громадські організації в Німеччині мають можливість отримати приміщення для роботи. Тому це дуже хороша інновація».

Макеев пояснив, що робота з координації повернення українців має дві складові.

«Перша – це Unity Hub, тобто робота нашої держави з українською громадою, коли ми роз'яснюємо, які існують можливості. Друга – зрозуміти, у який спосіб ми можемо сприяти поверненню спільно з німцями. Тому між українськими й німецькими відомствами створено робочу групу, де здійснюється обмін інформацією», – зазначив він.

За словами дипломата, Україні важливо розуміти структуру української громади в Німеччині.

«Ми маємо знати нашу аудиторію. Сьогодні близько 1 мільйона 300 тисяч українців перебувають у Німеччині. Ми бачимо, що суттєво збільшується частка тих, хто вже працює, хто не лише отримує допомогу, а й сплачує соціальні внески. Це ще не такі показники, як у Польщі, але велика частина українців уже інтегрувалася», – сказав Макеев.

Водночас він наголосив, що Київ і Берлін зацікавлені у збереженні зв'язку цих людей з Україною.

«Це в наших інтересах і в інтересах Німеччини – зробити так, щоб на фахово підготовлених українців можна було розраховувати під час відбудови України. Це наш спільний інтерес», – підкреслив посол.

Коментуючи питання повернення чоловіків мобілізаційного віку, які незаконно залишили Україну, дипломат підтвердив, що відповідні механізми вже опрацьовуються.

«Я поки що не буду розкривати ці механізми. Вони якраз обговорюються в рамках роботи цієї робочої групи», – заявив Макеев.

Як повідомляв Укрінформ, канцлер ФРН Фрідріх Мерц вважає за необхідне працювати над поверненням на Батьківщину молодих українських чоловіків з Німеччини.

Станом на 30 травня в Німеччині загалом перебували 1,348 млн біженців з України, зокрема 356 тис. чоловіків віком від 18 до 63 років.

01.07.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4139567-v-ukraini-dosi-nemaє-obliku-vsih-postrazdalih-vid-rosijskoi-agresii-lubinec.html>

В Україні досі немає обліку всіх постраждалих від російської агресії – Лубінець

В Україні до цього часу немає обліку всіх постраждалих від російської агресії.

Як повідомляє кореспондент Укрінформу, про це уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець сказав під час пресконференції з нагоди четвертої річниці перебування на посаді.

«У нас немає навіть дефініції в національному законодавстві – хто такий постраждалий або постраждала від російської агресії. Хто це: людина, яка втратила житло, здоров'я чи рідних? Такої дефініції немає. У нас немає обліку. Досі ми не розуміємо, яка кількість громадян України постраждала від російської агресії», – сказав Лубінець.

За його словами, відсутність такого визначення ускладнює формування державної політики підтримки постраждалих громадян.

«Нам треба чітко для себе нарешті запустити систему обліку всіх постраждалих, починаючи з 2014 року. Так, це величезна кількість людей. Але

якщо ми не будемо це робити, то ми втратимо ціле покоління наших громадян. Я це кажу абсолютно свідомо», – додав Лубінець.

Також він звернув увагу на те, що офіційна кількість ВПО тривалий час залишається на рівні близько 4,6 мільйона осіб.

03.07.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/novosti-obschestvo/terehov-nazvav-dostupne-zhitlo-golovnim-zasobom-povernennya-ukraintsiv-dodomu.htm>

Терехов назвав доступне житло головним засобом повернення українців додому

Забезпечення українців доступним житлом має бути частиною державної політики, бо є найбільш дієвим способом повернення тих, хто через війну був вимушений виїхати за кордон. Про це заявив голова Асоціації прифронтових міст і громад Ігор Терехов.

«Доступне та дешеве житло – це головна зброя проти еміграції, особливо коли йдеться про вимушених переселенців. Якщо людина живе на валізах і не має власного дому в Україні, рано чи пізно вона знайде його в іншій країні», – підкреслив він.

Тому, переконаний Терехов, житло, соціальна підтримка, відбудова інфраструктури й розвиток транспорту мають бути не окремими проєктами, а частиною великої державної політики повернення людей додому.

«Свого часу «план Фанфані» допоміг мільйонам італійців отримати житло та став одним із двигунів економічного розвитку країни. Україні також потрібні рішення такого масштабу», – наголосив очільник АПМГ.

На його думку, сенс відновлення країни полягає саме у тому, щоб люди бажали – і мали куди повернутися.

«Відновлення – це не про бетон, цеглу і звіти. Відновлення – це про людину. Про родину, яка повертається додому. Про переселенця, який перестає бути тимчасовим гостем у власній державі. Про віру людей у майбутнє», – констатував Ігор Терехов.

Регіональні

30.06.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/do-iaikikh-rieghioniv-naichastishie-ievakuuiiutsia-rodini-z-ditmi-iz-kramatorska/>

До яких регіонів найчастіше евакуюються родини з дітьми із Краматорська

На Донеччині родини з дітьми продовжують евакуюватися з окремих небезпечних населених пунктів Краматорського району, де через погіршення безпекової ситуації та наближення фронту запроваджено примусову евакуацію.

Про це Східному Варіанту повідомили у Краматорській міській військовій адміністрації.

За даними адміністрації, родини з дітьми, які залишають Краматорськ через безпекову ситуацію, найчастіше переїжджають до Харківської, Дніпропетровської, Полтавської та Київської областей.

Також серед напрямків евакуації – Черкаська область, а також Львів, Ужгород, Одеса та Вінниця.

Як повідомляв Східний Варіант, у населених пунктах Краматорського району, де триває примусова евакуація сімей із дітьми, залишаються 170 дітей.

30.06.2026

Суспільне Рівне

<https://suspilne.media/rivne/1343622-skilki-pereselenciv-sodna-pribuvaut-do-rivnenskoj-gromadi-ta-prozivaut-tut-nini/>

Скільки переселенців щодня прибувають до Рівненської громади та проживають тут нині

У Рівненській міській тергромаді проживають 17 938 переселенців. Від початку 2026 року вони продовжують прибувати до громади – щодня в середньому 35–40 людей.

Про це повідомила директорка департаменту соціальної та ветеранської політики Рівненської міської ради Олена Петрик під час онлайн-трансляції позачергового засідання виконавчого комітету, де розглянули проєкт рішення щодо соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб.

За її словами, найбільше людей приїжджає із Запорізької, Херсонської, Дніпропетровської та Донецької областей.

«На даний час у нашій громаді проживає 17 938 внутрішньо переміщених осіб. На період 2026 року практично щодня 35–40 людей прибувають до нашої громади. Здебільшого це жителі Запорізької, Херсонської, Дніпропетровської та Донецької областей», – зазначила вона.

Як повідомила посадовиця, за перші шість місяців 2026 року до департаменту звернулися 4 089 внутрішньо переміщених осіб. Їм надавали допомогу з оформлення статусу, видачею довідок, а також приймали документи для призначення державних і місцевих виплат.

«Одним із великих аспектів надання соціальної допомоги – це реалізація нашої міської програми, інтеграції внутрішньопереміщених в громаду, а також надання соціальних послуг всіма комунальними закладами, які діють в нашій громаді», – додала директорка.

Окремо в громаді працюють спеціальні робочі групи у складі Координаційного центру підтримки цивільного населення. Вони допомагають переселенцям у кризових ситуаціях, виїжджають за місцем проживання у разі конфліктів, а також зустрічають евакуаційні потяги й супроводжують людей після прибуття до Рівного.

«Ми супроводжуємо людей до місця проживання, де вони будуть жити, а також надаємо первинну допомогу в орієнтації в нашому місті. Видається дорожня карта, оформлюються необхідні документи і роз'яснюються всі можливості, які люди можуть отримати в нашій громаді», – розповіла Олена Петрик.

Вона зазначила, що департамент вивчає досвід інших громад та співпрацює з Координаційною радою з питань ВПО:

«Загалом ми постійно вивчаємо досвід, працюємо разом із Координаційною радою ВПО і будемо надалі впроваджувати різні засоби підтримки внутрішньо переміщених осіб».

За результатами розгляду питання члени виконавчого комітету одноголосно підтримали проєкт рішення. Документ передбачає активізацію роботи департаменту соціальної та ветеранської політики щодо впровадження нових заходів соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб у Рівненській міській територіальній громаді.

01.07.2026

Суспільне Тернопіль

<https://suspilne.media/ternopil/1344852-u-ternopoli-v-licei-pracuut-osvitni-centri-dla-ditej-pereselenciv/>

У Тернополі в ліцеї працюють освітні центри для дітей переселенців

У Тернопільському ліцеї № 21 працюють освітні центри для дітей переселенців. Їх вчать української мови та англійської, а також математики, алгебри та геометрії. Заняття проводитимуть до 10 липня. До навчання долучилися 129 дітей – з 1-го по 11-й клас. Освітні центри в ліцеї організували за підтримки ЮНІСЕФ та громадської організації «Асоціація інноваційної та цифрової освіти».

Про це Суспільному розповіла директорка ліцею Марія Гудима.

За її словами, у ліцеї вчать української мови та англійської, а також математики, алгебри та геометрії. Окрім цього, є розвивальні заняття.

«Окрім того, ще є розвивальні заняття – це заняття на покращення ментального здоров'я, лідерство, спілкування, цінності, які є в кожній дитинки. Ми обговорюємо це, власне, такі розвивальні заняття дають їм можливість відпочити і не тільки вчитися».

Про методику навчання розповів вчитель англійської мови Василь Остап'юк.

«Методика, за якою ми працюємо, – це методика, надана ЮНІСЕФ, де є основні теми, які дітки вивчають, повторюють, вдосконалюють і покращують свої знання, плюс гарно проводять літній період часу».

Вчителька математики Наталя Гордійчук працює з групою дітей п'ятого класу. Жінка говорить, що навчання проводить через ігри.

«В першу чергу, щоб допомогти дітям не тільки підтягнути математику через певні проблеми, які зв'язані із частими повітряними тривогами, із пропусками занять, а також із тим, щоб вони мали можливість комунікувати між собою, аби створити їм комфортні умови перебування тут».

За словами директорки ліцею Марії Гудими, освітні центри працюватимуть до 10 липня.

03.07.2026

Суспільне Рівне

<https://suspilne.media/rivne/1346634-budinki-v-seli-dla-vpo-na-rivnensini-gotuutsa-do-realizacii-novoi-zitlovoi-programi/>

Будинки в селі для ВПО: на Рівненщині готуються до реалізації нової житлової програми

Підготовку до реалізації експериментального проєкту із забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості розпочинають на Рівненщині. Будинки громади надаватимуть учасникам програми безоплатно. Передбачені умови щодо працевлаштування. Вартість одного будинку, згідно з постановою уряду, не має перевищувати 500 тисяч гривень.

Про це директорка Департаменту соціальної політики Рівненської обласної державної адміністрації Роза Слободенюк розповіла під час ефіру «Суспільне Студія»:

«В червні була прийнята постанова Кабінету міністрів, яка дозволяє використати кошти з державного бюджету для придбання громадами таких будинків. В нас в області існує великий запит на місця для розміщення внутрішньо переміщених осіб. Думаю, ця програма допоможе інтегрувати їх в ті громади, де вони тепер проживають і дасть можливість охопити більшу кількість людей для вирішення їх житлового питання».

Роза Слободенюк пояснила, як працює механізм забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості.

За її словами, громада обирає будинок, подає заявку для того, щоб вона пройшла опрацювання та верифікацію. Потім житло передають конкретним учасникам програми на певний час.

«Користування житлом буде безоплатним. Мешканці оплачуватимуть лише житлово-комунальні послуги. Передбачені умови щодо працевлаштування та пріоритетні категорії, яким надаватимуть перевагу. Значна частина потенційних мешканців – люди похилого віку, які не належать до працездатного населення, тому вимога працевлаштування не поширюється на всіх. Проте ті, хто працездатний, матимуть відповідні зобов'язання», – зауважила директорка Департаменту соцполітики.

Роза Слободенюк зауважила, що працевлаштувати переселенців можуть у бюджетній чи аграрній сферах. Проект розрахований на два роки.

«Ми маємо бюджетне фінансування вже в цьому році. На це виділені 500 мільйонів [гривень – ред.]. Проте вони передбачені не лише на Рівненщину, але й для всієї України. Ми намагаємося швидше організувати процес. Зокрема, провели ветеризацію тих будинків, які мають можливість взяти участь в цій програмі. Зараз триває обстеження цих будинків територіальними громадами. Фахівці, які залучені до комісій, будуть проводити оцінку відповідності цього майна», – додала вона.

Відповідно до постанови Кабінету міністрів, вартість житла не повинна перевищувати 500 тисяч гривень з держбюджету, зауважила Роза Слободенюк. Проте можна залучати інші джерела, дозволені законом – наприклад, донорські гроші або кошти місцевої громади.

05.07.2026

Суспільне Рівне

<https://suspilne.media/rivne/1346790-ak-vidbuvaetsa-suprovid-vpo-na-rivnensini/>

Як відбувається супровід ВПО на Рівненщині

Супровід внутрішньо переміщених осіб на Рівненщині здійснюють з моменту прибуття евакуаційного потяга. Переселенцям надають тимчасове житло, юридичний супровід та психологічну допомогу.

Про те, як працює постевакуаційний супровід ВПО на Рівненщині, в етері Українське радіо. Рівне розповіли юристка громадської організації «Центр інтеграції» Юлія Карповець та психологиня, супервізорка цієї організації Олена Ярмолюк.

За словами юристки Юлії Карповець, потреба у постевакуаційному супроводі виникла через те, що після евакуації переселенці не знають, куди звертатися за допомогою. Частина з них втратила документи, зв'язок із рідними або змушена вдруге чи втретє залишати свої домівки через війну.

Постевакуаційний супровід здійснює ГО «Центр інтеграції» у партнерстві з Рівненською обласною державною адміністрацією та за

підтримки міжнародних партнерів Гуманітарного Фонду для України, повідомила Юлія Карповець.

Вона додала, що маршрут супроводу розпочинається з моменту прибуття евакуаційного потяга, коли команда ГО «Центр інтеграції» зустрічає та проводить людей до місця тимчасового проживання.

Цьогоріч на Рівненщину прибуло 10 таких потягів, про приїзд 30 переселенців Суспільне писало 30 червня.

«Головна ідея такої підтримки полягає у тому, що якщо людина не змушена щодня думати, де взяти їжу, одяг чи постіль, власне, вона може спрямувати свої сили на відновлення документів, адаптацію, пошук роботи та планування майбутнього», – зазначила Юлія Карповець.

Супровід доступний кожній внутрішньо переміщеній особі, яка прибула евакуаційним потягом та триває два тижні. За цей час переселенці отримують комплексну допомогу від психологів, соціальних працівників та юридичний супровід, а також покроковий алгоритм подальших дій для інтеграції у громаду.

За словами психологині Олени Ярмолук, перша психологічна допомога – встановити контакт з людиною та реагувати на її емоції спокійно. Цьому навчена вся команда, аби допомогти внутрішньо переміщеній особі відновити відчуття безпеки та поступово стабілізувати емоційний стан.

“Людина вже побачила нас. Вона впевнена, заспокоїться, що ми бачимо її, чуємо, реагуємо на її потреби. При цьому досить-таки спокійно, бо ми маємо бонус – ми в себе вдома. Ця історія про те, що ми можемо цим домом чи можливістю знайти дім поділитися тут”, – розповіла психологиня.

Юристка Юлія Карповець зазначила, що чимало переселенців приїжджають без паспорта та ідентифікаційного коду, тож фахівці допомагають:

- відновити документи;
- подати заяви до Міжнародного реєстру збитків;
- встановити факт смерті на окупованих територіях;
- внести дані до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

Вона також заперечила, що діти зі статусом постраждалих внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів матимуть проблеми з навчанням чи працевлаштуванням.

Під час визначення громади для подальшого проживання фахівці враховують побажання переселенців, склад сім'ї, потребу в працевлаштуванні, доступність освіти для дітей та індивідуальні потреби кожної родини.

Як зазначили представниці громадської організації, головна мета постеевакуаційного супроводу – допомогти людям відновити самостійність, адаптуватися до нового життя та не повертатися на території бойових дій.

Загалом у 2026 році евакопоїздами на Рівненщину приїхали 253 переселенці.

05.07.2026

Суспільне Дніпро

<https://suspilne.media/dnipro/1347874-u-kamanskomu-rajoni-dnipropetrovsini-vid-pocatku-povnomasstabnoi-vijni-prijnali-ponad-50-tisac-pereselenciv/>

У Кам'янському районі Дніпропетровщини від початку повномасштабної війни прийняли понад 50 тисяч переселенців

Від початку повномасштабного вторгнення у 12 громадах Кам'янського району Дніпропетровщини зареєстрували майже 52 тисячі переселенців. Найбільше ВПО прийняла Кам'янська громада – 36 тисяч людей. У Жовтоводській громаді оселилось 6,8 тисячі, а у Верхньодніпровській – 4 тисячі людей.

Про це йдеться у пресрелізі благодійного фонду «Схід SOS», який отримало Суспільне.

Співробітники фонду провели моніторинг гуманітарної ситуації та оцінку потреб у районі.

За результатами моніторингу, у Кам'янському районі нині функціонують 19 місць тимчасового проживання. Водночас частина громад не має таких будівель, а окремі – потребують ремонту та дооснащення. Зокрема, у Криничанській та Саксаганській громадах є приміщення, які після відновлення можуть використовуватися для розміщення переселенців.

Окремою потребою залишається підготовка до зими. Для опалення осель переселенців і представників маломобільних груп громади потребують генераторів і портативних джерел живлення. Також необхідні ремонт й облаштування укриттів, утеплення місць тимчасового проживання, а також меблі, побутова техніка, продукти, засоби гігієни та допоміжні засоби реабілітації.

«Громади Кам'янського району продовжують приймати та підтримувати людей, які евакуюються з небезпечних регіонів. Водночас вони теж потребують додаткових ресурсів для забезпечення гідних умов проживання, доступу до послуг і підготовки до зимового періоду», – зазначили у фонді.

Там також додали, що попри відносну віддаленість від лінії фронту, безпекова ситуація в районі залишається нестабільною. Громади періодично зазнають ракетних і дронівих атак РФ, що призводить до пошкоджень житлових будинків, соціальної та критичної інфраструктури. Зокрема, у червні 2026 року через російську атаку безпілотниками на місто Кам'янське загинула одна людина, ще троє – дістали поранення.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

01.07.2026

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

<https://rokada.org.ua/rokada-shukaye-innovaczijni-rishennya-u-gromadah-dlya-pidtrymky-povernennya-ukrayincziv-dodomu/>

«Рокада» шукає інноваційні рішення у громадах для підтримки повернення українців додому

Перший етап діалогових зустрічей для впровадження соціальних інновацій та пошуку інтеграційних рішень заради повернення українців додому стартував на Львівщині. Діалоги з громадами ініціювала «Рокада». Такі ж заходи відбудуться у Вінницькій і Рівненській областях.

У межах проєкту YOUNA – «Зміцнення стійкості громад для повернення та реінтеграції» – команда фонду допомагатиме громадам напрацювати ідеї, а далі – фахово супроводжуватиме кожну до моменту їхньої реалізації.

«Перша така зустріч відбулася у Дрогобичі на Львівщині. Працювали над ініціативами, що дозволять вирішити наявні виклики. Громада прагне змін, розуміє наявні бар'єри і має гарний людський потенціал для втілення сучасних інфраструктурних, сервісних і комунікаційних підходів», – пояснює експерт із напрацювання соціальних інновацій та інтеграційних рішень Іван Чубукін.

Раніше у Дрогобицькій громаді «Рокада» здійснила дослідження, яке показало, що уваги потребують п'ять напрямків: доступне житло, соціальна інтеграція, інформація та навігація, працевлаштування, координація та співпраця.

«Ми співпрацювали з українським центром вивчення громадської думки «Соціоінформ», який фахово допоміг з'ясувати потреби людей у громадах – це і питання якісних соціальних сервісів, і економічного потенціалу, в тому числі ринку праці, і громадського активізму тощо. Такі дані дозволяють не лише картувати запити і очікування, а й допомогти громадам підготувати рішення, що сприятимуть поверненню та ефективній реінтеграції людей, які виїхали через повномасштабне вторгнення», – пояснює менеджерка проєкту Алла Красовська.

У громадах до процесу формування інновацій «Рокада» запрошує представників органів місцевого самоврядування, соціальної сфери, освіти, медицини, служби зайнятості, громадських і благодійних організацій, бізнесу, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, людей, які повернулися з-за кордону, та активних містян.

«Ми прагнемо, щоб рішення народжувалися не «згори», а безпосередньо в громадах – за участі тих, хто щодня працює з людьми й добре знає локальний контекст», – наголошує Алла Красовська.

Наступний етап діалогових зустрічей – презентація напрацьованих ініціатив управлінцям громад. У Дрогобичі на реалізацію найбільш ефективної передбачили бюджет до чверті мільйона гривень.

«При цьому ми супроводжуватимемо громади на всіх етапах – від формування концепції до її презентації. Для нас важливо, аби запропоновані рішення були реалістичними, відповідали місцевим потребам і могли стати основою для довгострокових змін», – додає Алла Красовська.

Діалогові зустрічі також відбудуться у Бориславській і Новороздільській громадах на Львівщині, Тульчинській, Барській і Ладижинській – у Вінницькій і Дубенській, Золбунівській, Сарненській – Рівненської області.

Проект «Зміцнення стійкості громад для повернення та реінтеграції» реалізується благодійним фондом «Рокада» в межах проекту «YOUA – Формуємо нові шляхи, будуюмо майбутнє України», який впроваджується за дорученням Уряду Німеччини та імплементується GIZ Ukraine: Sustainable Economic Development.

Проект YOUA надає виключно технічну допомогу та не впливає на особисті рішення людей щодо повернення в Україну. Участь у заходах і користування сервісами можливі виключно на добровільній основі для осіб, які розглядають можливість повернення, уже ухвалили таке рішення або перебувають у процесі реінтеграції після повернення в Україну.

01.07.2026

МБФ «Карітас України»

<https://caritas.ua/vid-ekstrenogo-reaguvannya-do-dovgostrokovyh-rishen-karitas-ukrayiny-rozshyryuye-emergency-appeal/>

Від екстренного реагування до довгострокових рішень: Карітас України розширює Emergency Appeal

Коли у 2022 році мільйони українців були змушені залишати свої домівки, гуманітарна допомога передбачала насамперед швидку реакцію: евакуацію, прихисток, воду, їжу, базові речі та підтримку в перші дні після евакуації чи переміщення.

Триває п'ятий рік широкомасштабної війни, але потреба в екстремному реагуванні не втратила актуальності. Для багатьох людей надзвичайна ситуація триває щодня: через обстріли, втрату житла, повторне переміщення, нестабільний дохід, психологічне виснаження та невизначеність щодо майбутнього.

Водночас досвід Карітасу України показує: щоб справді підтримати людину, недостатньо лише допомогти їй пережити кризу. Поруч із екстремним реагуванням потрібні довгострокові рішення: житло, доступ до соціальних послуг, захист, можливості для працевлаштування, відновлення засобів до існування та інтеграція у громаду.

Саме тому у 2026–2027 роках проєкт Emergency Appeal доповнено новими видами допомоги у Західних областях, зберігаючи при цьому необхідні активності на півдні. Його логіка – не лише закрити нагальні потреби, а допомогти людям поступово перейти від кризового стану до стабільності, самозарадності та сталості.

Проєкт «Реагування на надзвичайні ситуації та інтегрована швидка гуманітарна допомога для забезпечення життєво необхідних потреб постраждалого від війни населення в Україні» реалізується у Миколаївській, Херсонській, Львівській, Тернопільській та Івано-Франківській областях. У разі критичних гуманітарних потреб механізми швидкого реагування можуть бути розгорнуті й в інших регіонах України.

На місцях проєкт впроваджують організації мережі Карітасу в Україні: Карітас Стрий, Карітас Дрогобич, Карітас Тернопіль, Карітас Коломия, Карітас Херсон, Карітас Берислав та Карітас Миколаїв.

Загалом підтримку в межах проєкту отримають 9 907 людей в потребі.

«Сьогодні гуманітарна допомога – це не лише про те, щоб допомогти людині пережити кризу. Це також про те, щоб підтримати її на шляху до відновлення. Ми бачимо людей не як отримувачів допомоги, а як партнерів у процесі відбудови власного життя. Саме тому проєкт поєднує екстрене реагування з інструментами, які допомагають людям ставати більш незалежними, захищеними та впевненими у завтрашньому дні», – зазначає Оксана Чернявська, проєктна менеджерка Emergency Appeal.

Людина в центрі кожної гуманітарної дії

В основі проєкту – інтегрований мультисекторальний підхід. Це означає, що допомога не обмежується одним видом підтримки. Людина або родина може потребувати одночасно безпечного житла, грошової допомоги, юридичного супроводу, психологічної підтримки, допомоги дитині, доступу до води чи можливості відновити дохід.

- Саме тому новий підхід Emergency Appeal об'єднує кілька ключових напрямів: багатоцільову грошову допомогу, житлову підтримку та управління місцями тимчасового проживання, відновлення засобів до існування, гуманітарний захист, захист дітей, воду, санітарію та гігієну, швидке реагування та соціальну згуртованість.
- Підтримка спрямована на людей, які постраждали від війни: внутрішньо переміщених осіб, евакуйованих людей, місцевих жителів у постраждалих регіонах, людей, які повертаються до своїх громад, людей старшого віку, людей з інвалідністю, багатодітні сім'ї, домогосподарства без стабільного доходу та інші вразливі категорії.

Херсонська область: грошова допомога, захист і реагування на наслідки обстрілів

У Херсонській області проєкт передбачає надання багатоцільової грошової допомоги домогосподарствам, які проживають у зоні 0–50 км від лінії фронту, а також людям, які постраждали внаслідок обстрілів, пошкодження житла або травмування членів родини.

Ця підтримка дозволяє родинам самостійно визначати найнагальніші потреби: оплатити житло, придбати продукти, ліки, засоби гігієни, базові речі або покрити інші критичні витрати після кризи.

Окремий напрям у Херсонській області – гуманітарний захист. Він включає кейс-менеджмент, психосоціальну підтримку, юридичний супровід та гроші на захист – грошову допомогу для мінімізації індивідуальних ризиків щодо захисту.

Також Херсонська область входить до території реалізації компонента із захисту дітей. Це означає підтримку дітей через мобільні психосоціальні послуги; простори, дружні до дитини; інформаційні заходи щодо захисту дітей та навчання з мінної безпеки.

Миколаївська область: захист дітей і підтримка психоемоційної їх стійкості

У Миколаївській області ключовим напрямом стане захист дітей і психосоціальна підтримка.

Проект передбачає роботу просторів, дружніх до дитини; мобільні психосоціальні послуги для дітей; навчання з мінної безпеки, а також заходи з підвищення обізнаності щодо захисту дітей.

Цей компонент особливо важливий для громад, які живуть у постійному впливі війни. Діти потребують не лише безпечного простору, а й стабільності, підтримки дорослих, можливості говорити про пережите та поступово відновлювати відчуття безпеки.

Львівська, Тернопільська та Івано-Франківська області: житло, інтеграція та шлях до самозарадності

У західних областях України – Львівській, Тернопільській та Івано-Франківській – проєкт зосереджений на підтримці внутрішньо переміщених осіб, розвитку довгострокових житлових рішень, відновленні засобів до існування, гуманітарному захисті та соціальній згуртованості.

Один із ключових напрямів – підтримка місць тимчасового проживання. У межах проєкту передбачено проведення ремонтних робіт, покращення умов проживання, адаптацію приміщень відповідно до стандартів безпеки, доступності та гідності, а також впровадження базових стандартів управління місцями тимчасового проживання.

Важливим компонентом є підтримка переходу внутрішньо переміщених осіб (ВПО) з колективних центрів до більш сталих житлових рішень через допомогу з орендою житла. Такий підхід допомагає зменшити ризики бездомності, повторного переміщення та негативних стратегій виживання.

Також у Львівській, Тернопільській та Івано-Франківській областях передбачений ремонт невеличких будинків у власності громад, чи Карітасу з метою розміщення ВПО.

Відновлення засобів до існування: не лише допомога, а можливість діяти

Окремий великий блок проєкту – відновлення засобів до існування у Львівській, Тернопільській та Івано-Франківській областях.

Цей напрям включає мікрогранти для самозайнятості, гранти на розвиток сільського господарства, для домогосподарств у сільській місцевості, професійне навчання, розвиток бізнес-навичок, програми гроші за роботу, гроші за працевлаштування та підтримку з працевлаштування.

У фокусі – підтримка людей, які проживають у місцях тимчасового перебування. Їм буде надана допомога з орендою житла чи заселенням у невеликі будиночки, що перебувають у власності громад або Карітасу. Поряд із житловими рішеннями проєкт передбачає залучення учасників, у тому числі мешканців МТП, до програм відновлення засобів до існування, що сприятиме їхній економічній самостійності та сталому виходу з кризової ситуації.

Зокрема, Emergency Appeal підтримає 95 осіб через мікрогранти для самозайнятості, забезпечить бізнес-навчання для 100 осіб, сільськогосподарські мікрогранти для 100 домогосподарств, гранти на професійно-технічну освіту для 100 бажаючих, а також короткострокову зайнятість для 75 людей у межах програми «Гроші за роботу».

«Ми переконані, що гуманітарна допомога має не лише допомагати людям долати наслідки війни сьогодні, а й створювати можливості для їхньої економічної самостійності завтра. Саме тому поряд із підтримкою базових потреб ми інвестуємо у відновлення засобів до існування, професійний розвиток, працевлаштування та розвиток громад. Це дозволяє людям поступово переходити від залежності від гуманітарної допомоги до стійкості та самозарадності», – наголошує Вадим Хоменко, директор департаменту економічного відновлення Карітасу України.

Гуманітарний захист: супровід, право, психологічна підтримка

Гуманітарний захист у межах проєкту реалізовуватиметься у Львівській, Івано-Франківській, Тернопільській та Херсонській областях.

Він включає підтримку кейс-менеджера, психосоціальну допомогу, юридичний супровід і гроші на захист. Для людей, які втратили документи, не мають доступу до соціальних виплат, потребують безпечного житла, медичних послуг або правової підтримки, такий супровід може стати критично важливим.

У межах цього напрямку 600 осіб отримають підтримку кейс-менеджера, 60 осіб – грошову допомогу для мінімізації ризиків захисту, 700 осіб – юридичну допомогу або консультації, а 360 дорослих – індивідуальні психологічні консультації. Також передбачено проведення 80 групових психосоціальних сесій.

Швидке реагування: допомога там, де вона потрібна негайно

Окремий компонент – швидке реагування на надзвичайні ситуації. Він може бути розгорнутий по всій території України відповідно до актуальних гуманітарних потреб.

Цей напрям включає багатоцільову грошову допомогу для домогосподарств у зоні 0–50 км від лінії фронту, для новоевакуйованого населення та для родин, які постраждали внаслідок обстрілів і пошкодження житла.

Крім того, швидке реагування передбачає гаряче харчування для постраждалого населення, видачу гігієнічних ваучерів/наборів, забезпечення бутильованою питною водою під час перебоїв водопостачання, непродуктивні набори під час енергетичних чи інших криз, а також підтримку резервного енергозабезпечення для вразливих домогосподарств.

Соціальна згуртованість: громади, які підтримують

У Львівській, Тернопільській та Івано-Франківській областях проводитимуться заходи із соціальної згуртованості та розвитку громад.

Йдеться про підтримку інтеграції ВПО у приймаючих громадах, інформаційний супровід новоевакуйованих осіб, залучення, навчання та координацію волонтерів, а також проведення спільних інтеграційних заходів.

Цей напрям допомагає посилювати взаємодію між внутрішньо переміщеними особами, місцевими жителями, органами влади та надавачами послуг. Адже сталість гуманітарної відповіді залежить не лише від обсягу допомоги, а й від того, наскільки громада здатна підтримувати людей у довгостроковій перспективі.

Від екстреної допомоги – до відновлення

«Emergency Appeal 2026–2027 – це відповідь на складну реальність тривалої війни. З одного боку, проєкт зберігає здатність швидко реагувати на кризу. З іншого – розширює підтримку там, де людям потрібні довгострокові рішення: житло, захист, засобів до існування, інтеграція, психологічна стабільність і відчуття приналежності до громади», – переконана Ірина Нога, керівниця програми Housing Карітасу України.

Для Карітасу України гуманітарна дія починається з людини. Його головна мета – підтримати людей, які постраждали від війни, допомогти їм пройти шлях від невідкладної допомоги до стабільності, гідності та самозарадності.

Проєкт Emergency Appeal 2026-2027 діє завдяки підтримки Caritas Ukraine та Caritas Internationalis.

03.07.2026

МБФ «Карітас України»

<https://caritas.ua/proczvitannya-kriz-shtorm-proyekt-karitasu-shhodo-pidtrymky-simej-yaki-postrazhdaly-vid-vijny/>

«Процвітання крізь шторм»: проєкт Карітасу щодо підтримки сімей, які постраждали від війни

750 дітей та підлітків, а також 150 їхніх батьків або опікунів отримують комплексну допомогу від Карітасу в умовах соціально-гуманітарних викликів.

Карітас України реалізує проєкт «Процвітання крізь шторм: сталі, якісні та орієнтовані на дитину послуги для безпеки, розвитку та добробуту вразливих дітей в Україні».

Від липня 2025 року і до кінця 2026 року проєкт втілюють Карітас Волинь, Карітас Львів, Карітас Полтава, Карітас Тернопіль і Карітас Хмельницький.

«Процвітання крізь шторм» є продовженням проєкту «Діти і війна», який з 2022 року реалізовувався Карітасом за підтримки багаторічних партнерів Карітас Німеччини, у відповідь на безпрецедентні виклики, які війна поставила перед дітьми та молоддю в Україні.

«Проєкт має на меті стандартизувати соціальні, педагогічні, психологічні послуги та послуги у сфері захисту дітей, які надаються в соціальних дитячих центрах п'яти місцевих організацій, – розповідає проєктна менеджерка Карітасу України Ольга Аркуша. – Основна увага буде приділена двом послугам: індивідуальному соціальному супроводу, він же кейс-менеджмент у сфері захисту дітей, та груповим соціально-педагогічним послугам для дітей та їхніх батьків або опікунів».

Ціль проєкту – охопити 450 дівчат і 300 хлопців у віці 7–17 років, з яких 25% – діти 7–11 років, а 75% – 12–17 років.

До цільової групи належать: внутрішньо переміщені діти (40%), діти-сироти та позбавлені батьківського піклування (10%), діти з сімей за межею бідності (30%), а також діти військовослужбовців, ветеранів і загиблих (20%).

Особлива увага приділяється тим, хто має обмежений доступ до послуг через фінансові труднощі, віддаленість або нестачу підтримки громади.

У кожному соціальному дитячому центрі місцевого Карітасу безпосередньо працюють з дітьми четверо спеціалістів: соціальні педагог і працівник, а також психолог і аніматор. «Усі п'ять регіональних команд Карітасу впроваджуватимуть єдині підходи до надання соціальних послуг, які ставлять на перше місце найкращі інтереси дитини», – уточнює Ольга Аркуша.

Соціальний педагог проводить групові та індивідуальні заняття з дітьми та батьками, організовує розвиваючі та освітні заходи для дітей у центрі та під час виїздів. Його основними темами є фінансова грамотність, здоров'я, профорієнтація і м'які навички.

Соціальний працівник відповідає за кейс-менеджмент. Він супроводжує вразливих дітей і їхні сім'ї, надає емоційну підтримку, консультує і координує доступ до психологічної, соціальної та юридичної допомоги, супроводжує на зустрічі з надавачами послуг. Кейс-менеджмент триває від 1 до 3 місяців, при потребі до 6, щоб забезпечити стабілізацію ситуації та інтеграцію дитини.

Психолог працює індивідуально та групами, проводить психокорекційні програми, тренінги з емоційної стійкості та саморегуляції, співпрацює з командою для цілісної підтримки дитини та створення безпечного середовища.

Аніматор організовує ігрові, спортивні та розвиваючі заходи, сприяє емоційній стабілізації, соціалізації та інтеграції дітей у громаду. Співпрацює з психологом і соціальним педагогом, проводить спільні дитячо-батьківські та інтеграційні заходи, денні та стаціонарні табори, походи та виїзди.

У сільській або віддаленій місцевості доступ до соціальних послуг та професійної підтримки забезпечується виїздами мобільних команд. «Ці мобільні виїзди здійснюються в середньому раз на тиждень, – уточнює менеджерка. – Графік є гнучким і якогось тижня є потреба поїхати двічі, а якогось – не поїхати взагалі. Але виїзди є регулярними, саме це забезпечує результат. Одним із яких є безпосереднє залучення дітей до процесу прийняття рішень у громаді та реалізації соціальних ініціатив».

У межах проєкту «Процвітання крізь шторм» Карітас прагне максимально сприяти реалізації Національної стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024–2028 роки. Зокрема, серед ключових напрямів роботи є оновлення карти зацікавлених сторін, розвиток партнерств і участь у координаційних радах для вдосконалення механізму перенаправлення до інших організацій і реагування на виклики в інтересах дітей.

«Надаючи послуги соціального супроводу ми бачимо та аналізуємо, як це працює і впливає на дітей. Тож на основі досвіду команд на місцях, успішних практик та скоординованих робочих груп можемо напрацювати рекомендації стандартних операційних процедур (СОП) та навчальних програм по цій послугі, – пояснює Ольга Аркуша. – Аби підсилити цей адвокаційний компонент у громадах також проводяться інформаційно-комунікаційні кампанії для адвокації доступу дітей та сімей до соціальних послуг».

Результатом проєкту є відчутний вплив на життя дітей та їхніх сімей. Попередній досвід Карітасу свідчить, що близько 60% дітей, які отримують психосоціальні послуги у наших центрах, повідомляють про покращення свого психоемоційного стану, а 80% – про зростання рівня основних життєвих навичок.

Серед сімей, які отримують соціальний супровід Карітасу, 70% відзначають покращення взаємин, зниження рівня напруження та підвищення здатності долати повсякденні труднощі.

Загалом 90% бенефіціарів задоволені отриманими послугами, що підтверджує ефективність підходів та методів, які впроваджує Карітас.

01.07.2026

БФ «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/vid-normatyvnykh-rishen-do-novoho-zhytla-dosvid-hromad-u-pidtrymtsi-vpo>

Від нормативних рішень до нового житла: досвід громад у підтримці ВПО

Забезпечення житлом залишається одним із найбільших викликів для внутрішньо переміщених осіб та громад, які їх приймають. Зокрема, в Чернівецькій та Івано-Франківській областях громади продовжують

працювати над створенням більш сталих житлових рішень для людей, які були змушені залишити свої домівки через війну.

У цих областях юристка з питань адвокації БФ «Право на захист» Дар'я Рашковська допомагає громадам створювати умови для забезпечення ВПО житлом. Зокрема, надається консультативна та методична підтримка громадам щодо роботи з безхазяйним майном та відумерлою спадщиною, формування фондів житла для тимчасового проживання ВПО, отримання субвенції з державного бюджету на формування фондів житла для тимчасового проживання ВПО.

За підтримки Фонду Недобоївська громада Чернівецької області ухвалила необхідні рішення для створення фонду тимчасового житла та ведення обліку ВПО, які потребують житла. Городенківська громада Івано-Франківської області також затвердила порядок такого обліку.

Крім того, обидві громади подали заявки та отримали субвенцію з державного бюджету на формування фондів тимчасового житла для ВПО. Отримані кошти громади планують спрямувати на капітальний ремонт будівель комунальної власності, які в майбутньому використовуватимуться для проживання переміщеного населення.

Ще одним результатом спільної роботи програми адвокації та програми захисту БФ «Право на захист» стала підтримка Вікнянської громади Чернівецької області. Тут вдалося знайти приміщення, яке було в подальшому відремонтовано за підтримки міжнародних організацій, а також підготувати та оновити необхідні місцеві рішення для створення фонду тимчасового житла.

Як результат, 16 червня 2026 року у громаді відкрили будинок фонду тимчасового житла для ВПО. Новим житлом вдалося забезпечити 22 родини, які перемістилися із Донецької, Запорізької та Луганської областей.

Дар'я Рашковська, юристка з питань локальної адвокації Чернівецького офісу БФ «Право на захист»:

«Створення житлових рішень для ВПО – це не лише ремонт будівель чи пошук приміщень. Це комплексна робота, яка включає інвентаризацію наявних ресурсів громади, роботу з безхазяйним майном та відумерлою спадщиною, залучення державного й міжнародного фінансування, а також підготовку необхідної нормативно-правової бази. Такий результат можливий лише завдяки системній та скоординованій роботі громади.»

30.06.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/navchalnyy-videokurs-rady-vpo-vid-adaptatsii-do-vplyvu-holovne-z-somoi-serii/?cn-reloaded=1>

Навчальний відеокурс «Ради ВПО: від адаптації до впливу»: головне з сьомої серії

Як залучити переселенок і переселенців до прийняття рішень? З чого почати аналіз місцевих цільових програм? Як адвокатувати запропоновані зміни? Відповіді ви знайдете у сьомій серії нашого навчального відеокурсу «Ради ВПО: від адаптації до впливу» – «Від аналізу до дії: вплив Рад ВПО на місцеву політику».

Тетяна Дурнєва, голова правління ГО «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»:

«У сьомій серії навчального відеокурсу для рад ВПО говоримо про те, як ефективно відстоювати права внутрішньо переміщених людей, будувати діалог із владою та досягати конкретних змін. Ви дізнаєтеся, які інструменти адвокації працюють на практиці та що допомагає командам рад ВПО бути впливовими представницями й представниками інтересів внутрішньо переміщених людей.

Дивіться сьому серію та використовуйте отримані знання, щоб посилити голос ВПО у своїй громаді.

Реальний вплив починається там, де голос переселенок та переселенців перетворюється на конкретні рішення!».

Ми зібрали ключову інформацію серії в короткий конспект. Дивіться навчальний відеокурс, читайте про головне в текстовому форматі та зберігайте картки в соцмережах: у фейсбуці, інстаграмі.

Усі, хто пройде курс, отримує 0,1 кредиту ЄКТС*.

*Європейська система накопичування та трансферу кредитів, або ECTS (українська аббревіатура – ЄКТС) – це інструмент, розроблений Європейським Союзом для сумісності систем вищої освіти у різних країнах.

Конспект серії «Від аналізу до дії: вплив Рад ВПО на місцеву політику»

Дослідження включеності переселенців у життя громади

Переселенці мають бути залучені до формування місцевої політики та ухвалення рішень, які впливають на їхнє життя, а ради ВПО покликані забезпечити таку участь.

Застосування різних методів дослідження дасть змогу виявити бар'єри для участі ВПО в ухваленні рішень і визначити сфери, які потребують додаткової уваги, підтримки та змін:

1. Проведіть серед переселенок та переселенців опитування щодо їхнього бажання та можливостей бути включеними в життя громади.
2. Проведіть фокус-групові дослідження з ВПО та громадою.

3. Організуйте глибинні інтерв'ю з представниками та представницями громадських організацій і органів влади.
4. Проаналізуйте статистичні дані щодо кількості ВПО, їхнього віку, зайнятості, освіти тощо.
5. Проведіть моніторинг та оцініть ефективність місцевих політик і програм, які стосуються переселенців.
6. Проаналізуйте нормативно-правові акти, які передбачають участь громадян у прийнятті рішень.

Аналіз місцевих цільових програм та нормативно-правових актів

Аналіз місцевих цільових програм та інших нормативно-правових актів допомагає визначити, якою мірою враховано потреби внутрішньо переміщених людей у місцевій політиці. Важливо також провести аналіз бюджетних витрат, спрямованих на підтримку ВПО. Чи достатньо виділених коштів для вирішення ключових проблем переселенців?

Якщо програми не прийнято на місцевому рівні чи на їх реалізацію не закладено фінансування, це сигнал для адвокатування внесення змін.

Методи збору інформації для аналізу

Рада ВПО може отримувати від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій необхідну інформацію та документи.

Можна подати запит на доступ до публічної інформації й через п'ять робочих днів отримати відповідь.

Доцільно комунікувати і за межами Ради, створюючи мережу робочих контактів. Завдяки налагодженій професійній довірі можна отримати необхідну інформацію без зайвих зусиль.

Вивчення місцевих рішень, зокрема щодо бюджетного фінансування, – це корисний інструмент для отримання інформації про чинні механізми підтримки ВПО.

Розробка змін до місцевих цільових програм та НПА

Рада ВПО має право подавати відповідним органам пропозиції та рекомендації для захисту прав та інтересів переселенців і допомагати в розробці програм. Ви можете залучати зовнішніх експертів та експерток – як зі своєї громади, так і за її межами. Можна звернутися до громадських організацій, які професійно займаються аналізом і розробкою політики в сфері внутрішнього переміщення.

Варто дослідити успішний досвід інших громад та попросити поради у людей, які впроваджували там зміни.

Адвокація розроблених змін

Ради ВПО можуть впливати на розробку, ухвалення, оцінку та вдосконалення місцевих нормативно-правових актів у сфері захисту прав переселенців.

Для того, щоб мати вплив на прийняття рішень, потрібно систематично займатися адвокацією.

Навчальний відеокурс (освітній серіал) створено Благодійною організацією «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» за фінансової підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН) для платформи Дія.Освіта.

Цю публікацію підготували за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН). Зміст цієї публікації виключно є відповідальністю Благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» і жодним чином не відображає поглядів УВКБ ООН.

30.06.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-prodovzhuye-informuvaty-ta-skladaty-indyvidualni-plany-evakuacziyi-z-pryfrontu-rezultaty-za-traven-cherven-2026-roku/>

БФ «Схід SOS» продовжує інформувати та складати індивідуальні плани евакуації з прифронту: результати за травень-червень 2026 року

Інформації про організовану евакуацію та підтримку після виїзду досі бракує у прифронтових громадах.

Упродовж травня-червня 2026 року команда Благодійного фонду «Схід SOS» проінформувала про можливість евакуації 764 жителів у 11 громадах Дніпропетровської, Запорізької та Донецької областей. Також команда провела опитування, щоб краще зрозуміти, які побоювання мають люди щодо евакуації.

До зустрічі з командою фонду серед 281 опитаної нами людини у відвіданих прифронтових громадах 65% не знали про можливість організованої евакуації.

На Дніпропетровщині зустрічі відбулися в Шахтарській, Богинівській, Мирівській, Васильківській та Дубовиківській громадах. У Запорізькій області команди виїздили до Степненської, Михайло-Лукашівської, Павлівської та Вільнянської громад. На Донеччині ми відвідали Краматорську та Слов'янську громади.

Під час адресних візитів фахівці та фахівчині БФ «Схід SOS» складали для жителів індивідуальні плани виїзду та відповідали на запитання, що їх хвилюють.

«Наше опитування показало, що інформація про евакуацію поширюється різними каналами – через органи влади, громадські організації, медіа, місцеві чати та сусідів. Але отримати повідомлення – це одностороння комунікація. Після в людей виникають десятки запитань: де жити після евакуації, як відновити документи, хто допоможе людині, яка потребує постійного догляду, чи можна виїхати разом із домашніми тваринами. Відповіді на ці питання фактично визначають, чи наважиться людина залишити небезпечну територію, але їх просто ні з ким обговорити, –

підкреслив тімлід відділу моніторингу і оцінки БФ «Схід SOS» Дмитро Кобзар.

Водночас не всі мають можливість отримати навіть базову інформацію про евакуацію. Це стосується насамперед людей з інвалідністю, самотніх людей старшого віку та мешканців віддалених населених пунктів, куди інформація не завжди доходить. Проте саме вони становлять найбільшу частку населення, яка залишається у прифронті. Тому особисті зустрічі залишаються одним із найефективніших способів допомогти людям зрозуміти свої подальші кроки та підготуватися до завчасного виїзду.

Нагадаємо, команда БФ «Схід SOS» допомагає покинути небезпеку і пройти шлях евакуації з максимальною підтримкою. Ми опікуємося сім'ями з дітьми, людьми з інвалідністю, старшого віку та власниками домашніх улюбленців. Супроводжуємо під час пошуку місця проживання, допомагаємо відновити втрачені документи, оформити соціальні виплати та надаємо психологічну підтримку.

01.07.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/doroga-do-novogo-domu-bf-shid-sos-zabezpechiv-rozselennya-ta-soczialne-perevezennya-15-evakujovanyh-iz-pryfrontu/>

Дорога до нового дому: БФ «Схід SOS» забезпечив розселення та соціальне перевезення 15 евакуйованих із прифронту

На постійне проживання до оселі стаціонарного догляду за підтримки команди Благодійного фонду «Схід SOS» нещодавно вирушили 15 осіб старшого віку та з інвалідністю. Цим чоловікам і жінкам віком від 60 до 89 років наші евакуаційні екіпажі спільно з партнерами раніше допомогли виїхати із Покровського, Краматорська, Слов'янська, Дружківки й інших населених пунктів Донеччини.

Після порятунку з небезпеки люди тимчасово перебували в Центрі соціальної адаптації людей з інвалідністю ГО «Океан Добра» і шелтері на вулиці Незламній у Дніпрі, яким опікується наш фонд.

Менеджери з розселення БФ «Схід SOS» займалися кропітким пошуком місць для подальшого проживання евакуйованих, де вони зможуть отримувати догляд і необхідну турботу. Розселення відбулося у співпраці з Департаментом соціальної та ветеранської політики КМДА. Новою домівкою для людей став Київський пансіонат ветеранів праці.

Щоб тривала дорога до нового місця проживання не стала додатковим випробуванням, наша команда організувала безпечне соціальне перевезення з необхідним супроводом і підтримкою.

«Евакуація для людей старшого віку із хронічними захворюваннями та осіб з інвалідністю не завершується порятунком із небезпеки. Через втрату

дому внаслідок агресії РФ ці люди потребують допомоги в пошуку безпечного місця для подальшого проживання, де буде догляд і медична допомога. Також для них потрібно організувати подальший маршрут. Саме тому кожне знайдене місце для розселення є надзвичайно цінним», – зазначає менеджерка з розселення БФ «Схід SOS» Людмила Апостол.

Соціальне перевезення здійснено в межах проекту EMPOWER, що фінансується Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) спільно з Європейським Союзом та впроваджується GIZ Ukraine.

03.07.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/kerivnyczya-viddilu-partnerstv-i-fandrajzyngu-kseniya-lisna-vzyala-uchast-u-zahodah-na-polyah-konferencziyi-z-pytan-vidnovlennya-ukrayiny-u-gdansku/>

Керівниця відділу партнерств і фандрайзингу Ксенія Лісна взяла участь у заходах на полях Конференції з питань відновлення України у Гданську

У червні в польському Гданську в межах Конференції з питань відновлення України 2026 (URC 2026) відбулася низка сайд-івентів, присвячених ролі громадянського суспільства, поверненню українців, відновленню громад і розвитку міжнародних партнерств.

До участі в подіях долучилася керівниця відділу партнерств і фандрайзингу Благодійного фонду «Схід SOS» Ксенія Лісна. Вона поділилася досвідом евакуації цивільного населення з прифронту та підтримки, яку надає команда фонду під час інтеграції людей, що постраждали від війни, до приймаючих громад.

24 червня Форум громадянського суспільства став майданчиком для діалогу між громадськими організаціями, міжнародними партнерами та представниками влади щодо відновлення України. Його наскрізною темою стало усвідомлення того, що відбудова країни неможлива без сильного та активного громадянського суспільства.

«Найбільше мені відгукнулися слова Тимчасового повіреного у справах Республіки Польща в Україні Пьотра Лукасевича, який процитував латинський вислів *Alter alterius onera portate* – «Носіть тягарі одне одного». Цей вислів найкраще передає ідею міжнародної солідарності з Україною», – зазначила Ксенія Лісна.

Під час супровідного заходу «Відбудуємо Україну разом – скоординований підхід до повернення як стратегічний чинник економічного відновлення та демографічної стійкості» Ксенія поділилася практичним досвідом БФ «Схід SOS» із підтримки евакуйованих під час адаптації в нових громадах. Захід організували БФ «Право на захист», Caritas Ukraine, Mercy

Corps та People in Need за сприяння Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України та Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України.

Зокрема, представниця нашого фонду розповіла про мешканців оселі стаціонарного догляду в Тиврові на Вінниччині. Після порятунку людей з небезпеки наша команда не лише допомогла їм знайти безпечне місце для життя, а й забезпечила психосоціальну підтримку. Сьогодні мешканці Тиврівського обласного будинку-інтернату для осіб з інвалідністю та людей старшого віку почуваються частиною нової громади. Вони власноруч облаштували теплицю на території, яка частково забезпечує заклад овочами. Така ініціатива не лише підсилює його спроможність, а й повертає людям відчуття потрібності, дає можливість бути корисними та долучатися до спільної справи.

«Ми також поділилися досвідом розселення евакуйованих за кордоном та організації для них необхідного лікування. Цю діяльність наша команда реалізує спільно з партнерами. Водночас наголосили: після завершення війни важливо не лише створити можливості для безпечного повернення людей до України, а й забезпечити їхню успішну реінтеграцію вдома. Адже відновлення країни неможливе без людей, які житимуть, працюватимуть і розвиватимуть свої громади», – зазначила Ксенія.

Членкиня фонду долучилася і до підсумкового сайд-івенту «Від Гданська і далі: перші підсумки та наступні кроки до URC 2027», організованого фондом «Східна Європа» та міжнародним фондом «Відродження». Одним із головних висновків обговорення стало те, що до експертизи українського громадянського суспільства дедалі більше дослухаються під час формування рішень щодо відновлення України. Досвід громадських організацій, особливо у сферах гуманітарного реагування, підтримки стійкості громад і безпеки, дедалі більше визнається урядами, міжнародними організаціями та партнерами.

Як відзначила Ксенія, разом із міжнародними партнерами та донорами ми продовжимо поглиблювати власну експертизу, щоби практичний досвід українських громадських організацій і надалі допомагав формувати рішення, необхідні для успішного відновлення країни.

Для команди БФ «Схід SOS», яка допомагає постраждалим від російської агресії з 2014 року, участь у заходах на полях Конференції стала можливістю не лише представити практичний досвід і долучитися до професійної дискусії про відновлення України, а й зустрітися з новими партнерами, обмінятися досвідом і знайти однодумців для майбутньої співпраці.

03.07.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-ta-kse-foundation-obyednuuyut-zusylyya-dlya-bezpechnoyi-evakuacziyi-blyzko-300-osib/>

БФ «Схід SOS» та KSE Foundation об'єднують зусилля для безпечної евакуації близько 300 осіб

Щодня евакуаційні екіпажі Благодійного фонду «Схід SOS» вирушають до прифронтових громад, щоб допомогти людям покинути небезпеку. Для виконання цієї місії вкрай важливо підтримувати транспорт у належному технічному стані. Від його справності залежать безпека людей та евакуаційних екіпажів, безперебійність рейсів і можливість оперативно реагувати на запити про порятунок з місць, де ситуація стрімко погіршується.

Наш фонд розпочинає реалізацію нового проєкту з евакуації цивільного населення за підтримки Благодійного фонду Київської школи економіки – KSE Foundation. Завдяки цій співпраці ми продовжимо надавати допомогу людям, які перебувають під постійною загрозою обстрілів, зокрема сім'ям із дітьми, людям старшого віку та з інвалідністю.

У межах проєкту планується евакуювати близько 300 осіб із Донецької, Дніпропетровської, Херсонської та Запорізької областей. Також ми зможемо відремонтувати один з евакуаційних автобусів нашого фонду, щоб мати можливість продовжувати евакуацію.

«Ремонт і технічне обслуговування транспорту – це одна з найбільших статей витрат, на яку складно стабільно знаходити фінансування. Не менш складним залишається і своєчасне оновлення автопарку, адже автівки постійно працюють в інтенсивних умовах. Підтримка від БФ «Київська школа економіки» є гарним прикладом того, як кошти спрямовуються на поточні потреби й дозволяють підтримувати евакуаційний транспорт у робочому стані», – зазначила координаторка напряду евакуації БФ «Схід SOS» Євгенія Ткачук.

Завдяки фінансуванню у розмірі 828 536,00 гривень, сотні українців отримують надійний та безпечний шлях до безпеки.

Проєкт реалізується Благодійним фондом «Схід SOS» за підтримки KSE Foundation – благодійного фонду Київської школи економіки.

30.06.2026

U-LEAD з Європою

<https://u-lead.org.ua/news/913>

Громади Луганщини посилюють проєктну роботу в умовах релокації

Більшість території Луганської області тимчасово окупована, однак її громади продовжують жити й працювати. У релокації вони забезпечують

жителів послугами, підтримують внутрішньо переміщених осіб, розвивають нові напрями роботи й шукають ресурси для реалізації своїх ініціатив. Щоб ця робота залишалася послідовною та результативною, громадам потрібне чітке розуміння пріоритетів і напрямів розвитку. Саме тому питання стратегічного планування та проєктної діяльності сьогодні набувають особливого значення.

Саме про це говорили під час інформаційної сесії «Інструменти активізації проєктної діяльності у військових адміністраціях», яку Регіональний офіс «U-LEAD з Європою» у Луганській області провів у партнерстві з Луганською обласною військовою адміністрацією. До обговорення долучилися керівники військових адміністрацій Луганщини, їхні заступники та представники профільних департаментів ОВА.

Ключовою темою стала оновлена стратегія розвитку Луганської області. Для громад вона має стати орієнтиром у формуванні майбутніх проєктів та визначенні пріоритетів розвитку. Йдеться про підтримку ВПО та релокованого бізнесу, ветеранські програми, молодіжну політику, цифрову трансформацію, розвиток соціальних послуг, міжнародну співпрацю та підготовку до реінтеграції.

«Після оновлення стратегії розвитку Луганської області громадам важливо було зорієнтуватися в нових пріоритетах регіону та сформувані проєктні ідеї, які їм відповідатимуть. Сьогодні громади мають працювати одразу в кількох напрямках: підтримувати військових, допомагати людям, зберігати ідентичність і водночас готуватися до майбутнього відновлення та реінтеграції», – зазначив Ігор Агібалов, керівник Регіонального офісу «U-LEAD з Європою» у Луганській області.

Про виклики, з якими працює Луганщина, говорила й Олена Кіяшко, в.о. директора департаменту міжнародної технічної допомоги, інноваційного розвитку та зовнішніх зносин Луганської ОВА. Тимчасова окупація території, функціонування громад у релокації, переміщення населення по Україні та за кордон вимагають нових підходів до планування розвитку. За її словами, стратегія допомагає громадам переходити від ситуативних рішень до системної проєктної роботи та формувати спільне бачення майбутнього області.

Окрему увагу спікери приділили необхідності системного продукування самих проєктних ідей. Адже стала проєктна діяльність починається не з пошуку грантів, а з розуміння проблеми та потреб громади. Саме на цьому акцентував Олег Демчук, радник з питань муніципального управління та розвитку Регіонального офісу «U-LEAD з Європою» у Луганській області. Він розповів про те, як громадам вибудовувати системний підхід до проєктної роботи та переходити від окремих ініціатив до цілісного портфеля проєктів.

Ще один важливий напрям – пошук ресурсів для реалізації таких ініціатив. Про актуальні можливості фінансування, грантові програми та міжнародні партнерства учасникам розповіла Карина Бурик, фахівчиня з адміністративних питань Регіонального офісу «U-LEAD з Європою» у

Сумській області. Вона також поділилася практичними порадами щодо комунікації з донорами та пошуку актуальних ресурсів підтримки.

Для громад Луганщини проектна діяльність сьогодні – це спосіб системно працювати з викликами, визначати пріоритети та готуватися до майбутнього відновлення області.

30.06.2026

Бахмут IN.UA

<https://bahmut.in.ua/mercy-corps-zapuskaye-novu-programu-dopomogy-dlya-pereselencziv/>

ВПО можуть отримати 5 тисяч доларів від Mercy Corps: деталі програми

Міжнародна організація Mercy Corps реалізує програму BLOOM для підтримки українців. Вона має на меті підтримку ВПО та бізнесу, який постраждав від війни.

Про це повідомляє Mercy Corps.

Програма BLOOM від міжнародної організації Mercy Corps спрямована на підтримку ВПО, місцевих громад та малого бізнесу, які постраждали від війни. Вона передбачає фінансову підтримку самозайнятих людей та мікробізнесів, які постраждали внаслідок війни.

Середній розмір фінансової допомоги в межах програми складає від 1 до 5 тисяч доларів у гривневому еквіваленті за актуальним курсом НБУ. Кошти можна витратити на придбання приладів, інструментів, обладнання для ведення або започаткування власної справи.

Для самозайнятих осіб передбачено підтримку до 3 тисяч доларів, для ФОП – до 5 тисяч доларів.

Взяти участь у програмі та отримати фінансову допомогу можуть ВПО та місцеве населення, яке зареєстроване та проживає в таких областях

- Чернігівська;
- Дніпропетровська;
- Харківська;
- Херсонська;
- Миколаївська;
- Одеська;
- Сумська;
- Запорізька.

Винятком є райони, де ведуться активні бойові дії, обмежений доступ або високий ризик для життя та ведення бізнесу.